

ENERGISE

EUROPEAN NETWORK FOR RESEARCH, GOOD PRACTICE
AND INNOVATION FOR SUSTAINABLE ENERGY

Project acronym: ENERGISE
Title: European Network for Research, Good Practice and Innovation for Sustainable Energy
Grant Agreement number: 727642

DELIVERABLE 7.8

ENERGISE PRESS RELEASES

Description: Regular press releases during M12, 24, 36
Lead parties for deliverable: GreenDependent Institute (GDI)
Document type: Websites, patent filing, etc.
Due date of deliverable: 30-11-2019
Actual submission date: 27-11-2019
Revision: Version 2
Dissemination level: Public
Authors: Edina Vadovics (GDI)
Contributors: All members of the ENERGISE Consortium
Cite as: Vadovics, E. et. al. (2019) ENERGISE Press Releases. ENERGISE – European Network for Research, Good Practice and Innovation for Sustainable Energy, Grant Agreement No. 727642, Deliverable No.7.8

This project has received funding from the European Union's Horizon 2020 Research and Innovation programme under Grant Agreement No 727642.

ENERGISE partners	Logo
<p>National University of Ireland, Galway (NUIG), University Road, Galway, Ireland</p>	
<p>Aalborg Universitet (AAU), Fredrik Bajers Vej 5, Aalborg 9220, Denmark</p>	
<p>Kingston University Higher Education Corporation (Kingston), River House High Street 53-57, Kingston Upon Thames KT1 1LQ, United Kingdom</p>	
<p>Universiteit Maastricht (UM), Minderbroedersberg 4-6, Maastricht 6200 MD, Netherlands</p>	
<p>Université de Genève (UNIGE), 24 rue du Général-Dufour, 1211 Genève 4, Switzerland</p>	
<p>GreenDependent Institute (GDI), Eva utca 4, Godollo 2100, Hungary</p>	
<p>Ludwig-Maximilians-Universitaet Muenchen (LMU Muenchen), Geschwister-Scholl-Platz 1, Muenchen 80539, Germany</p>	
<p>Focus Drustvo Za Sonaraven Razvoj (FOCUS), Maurerjeva Ulica 7, Ljubljana 1000, Slovenia</p>	
<p>Applied Research and Communications Fund (ARC Fund), Alexander Zhendov Street 5, Sofia 1113, Bulgaria</p>	
<p>Helsingin Yliopisto (UH), Yliopistonkatu 4, Helsingin Yliopisto 00014, Finland</p>	

TABLE OF CONTENTS

Table of Contents	3
ENERGISE Project	5
Executive Summary	6
ENERGISE PRESS RELEASE 1	7
ENERGISE Us: Let us know about your sustainable energy projects with households! ..	7
ENERGISE PRESS RELEASE 1 - Local versions:.....	9
Bulgaria	9
Denmark.....	11
Finland	13
Germany	15
Hungary.....	17
Ireland	19
Netherlands.....	21
Slovenia	22
Switzerland.....	24
ENERGISE PRESS RELEASE 2.....	26
International ENERGISE team launches new online interactive dataset which maps over 1000 sustainable energy initiatives across Europe!	26
ENERGISE PRESS RELEASE 2 - Local versions:.....	29
Bulgaria	29
Denmark.....	33
Finland	36
Hungary.....	39
Switzerland.....	42
ENERGISE PRESS RELEASE 3.....	45
ENERGISE Living Labs launching in 8 European countries to co-design effective ways for reducing household energy use	45
ENERGISE PRESS RELEASE 3 - Local versions:.....	47
Hungary.....	47
Local press releases at the conclusion of the ENERGISE Living Labs.....	50
Finland	50
Finland in Swedish	53
Germany	58
Hungary.....	63

Ireland	66
Switzerland in French.....	69
Switzerland in English	71
United Kingdom.....	73
ENERGISE PRESS RELEASE 4.....	76
What role for everyday people in the climate crisis? ENERGISE Living Labs achieve energy reductions by challenging social norms in the home	76
ENERGISE PRESS RELEASE 4 - Local versions:.....	81
Bulgaria	81
Denmark.....	85
Finland	90
Hungary in English	93
Hungary in Hungarian	98
Ireland	103
Switzerland.....	108
United Kingdom.....	110

LEGAL NOTICE

The information in this document is provided as is and no guarantee or warranty is given that the information is fit for any particular purpose. The user thereof uses the information at its sole risk and liability. Neither the European Commission nor any person acting on behalf of the Commission is responsible for the use that might be made of the following information.

© ENERGISE 2019. Reproduction is authorised provided the source is acknowledged.

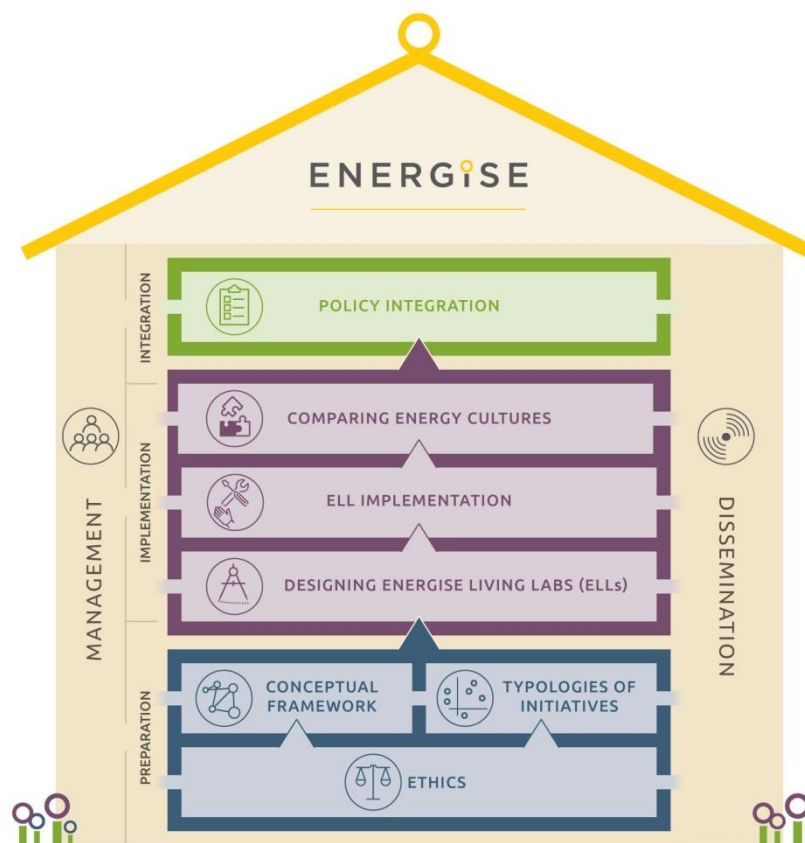
DISCLAIMER

ENERGISE is a Horizon 2020 project funded by the European Commission. The views and opinions expressed in this publication are the sole responsibility of the author(s) and do not necessarily reflect the views of the European Commission. Neither the INEA nor the European Commission is responsible for any use that may be made of the information contained therein.

ENERGISE PROJECT

ENERGISE is an innovative pan-European research initiative to achieve a greater scientific understanding of the social and cultural influences on energy consumption. Funded under the EU Horizon 2020 programme for three years (2016-2019), ENERGISE develops, tests and assesses options for a bottom-up transformation of energy use in households and communities across Europe. ENERGISE's primary objectives are to:

- **Develop an innovative framework** to evaluate energy initiatives, taking into account existing social practices and cultures that affect energy consumption.
- **Assess and compare the impact** of European energy consumption reduction initiatives.
- **Advance the use of Living Lab approaches** for researching and transforming energy cultures.
- **Produce new research-led insights** into the role of household routines and changes to those routines towards more sustainable energy.
- **Encourage positive interaction** between actors from society, the policy arena and industry.
- **Effectively transfer** project outputs towards the implementation of the European Energy Union.

EXECUTIVE SUMMARY

This deliverable is a catalogue of press releases issued during the ENERGISE project. The Consortium issued four main press releases at important milestones during the project:

1. In month 4 to announce the start of the project and invite anyone to suggest sustainable energy consumption initiatives (SECIs) for inclusion in the ENERGISE database;
2. In month 7 to launch the ENERGISE database;
3. In month 10 to mark the launch of the ENERGISE Living Labs; and finally
4. In month 35 to share the outcomes of the ENERGISE Living Labs.

All of these press releases had a centrally issued international version as well as local (language) versions adapted to the local circumstances and supplemented with locally relevant information.

In addition, several ENERGISE Consortium members decided to issue a local press release at the conclusion of the ENERGISE Living Labs in order to share local outcomes with local stakeholders. To still coordinate the content of the press release a central version was prepared with coordination by WP7 lead GDI and contribution by all partners. However, this central version was only used to provide guidance for the preparation of local press releases; thus, only the local versions are included in the current deliverable.

All press releases are available from the ENERGISE website:

<http://www.energise-project.eu/press>

ENERGISE PRESS RELEASE 1

ENERGISE US: LET US KNOW ABOUT YOUR SUSTAINABLE ENERGY PROJECTS WITH HOUSEHOLDS!

PUBLISHED IN MARCH 2017

Press release: Searching for sustainable energy projects engaging households

Location: in 30 countries across Europe, coordinated by [ENERGISE partners](#)

When: From 15 March 2017

ENERGISE
EUROPEAN NETWORK FOR RESEARCH, GOOD PRACTICE
AND INNOVATION FOR SUSTAINABLE ENERGY

ENERGISE US: LET US KNOW ABOUT YOUR SUSTAINABLE ENERGY PROJECT WITH HOUSEHOLDS!

Are you involved in a project that seeks to change the way people use and consume energy? Are you promoting energy efficiency and lower energy consumption in households? Whether you are an NGO, an energy agency, a business, or perhaps a group of neighbours or a social club, we would like to hear and learn from you!

We are a group of dedicated people, researchers and practitioners, who have joined forces in a new EU Horizon 2020 research project called ENERGISE and are looking to identify interesting initiatives for reducing energy consumption in households. Across Europe, there are a lot of people and organisations who take steps towards more sustainable, low-energy living. We would like to showcase and learn from as many as possible and need your help.

SHARE SUSTAINABLE ENERGY PROJECTS WITH US

Please send us your contact details and some basic information about your project or a project you know about (e.g. link to website, project brochure), and we will get back to you to learn more.

Please get in touch on info@energise-project.eu

Why is it good to participate? If your project gets selected for our research overview, it may contribute to European policy-making on reducing energy consumption. It may also be shared across 30 European countries through a database we are creating on our website, and gain international recognition through our scientific reports, policy papers and media reports.

Volunteers at an energy masters training in the EnergyNeighbourhoods programme

People learning about renewable energy use at European Open Doors Days

MORE INFORMATION ABOUT THE ENERGISE PROJECT:

ENERGISE is an innovative pan-European research initiative to achieve a greater scientific understanding of the social and cultural influences on energy consumption. Funded under the EU Horizon 2020 programme for three years (2016-2019), ENERGISE develops, tests and assesses options for a bottom-up transformation of energy use in households and communities across Europe. ENERGISE uses cutting edge research techniques (e.g. Living Labs) to directly observe existing energy cultures in a real-world setting and to test both household and community-level initiatives to reduce energy consumption. A comprehensive review and classification of household and community energy initiatives from 30 European countries provides the foundation for the development of two prototype 'ENERGISE Living Labs' designed to capture influences on individual and collective energy consumption. Data collection before, during and after the implementation of 16 Living Labs in 8 partner countries will be instrumental in contributing to the design and assessment of future energy consumption initiatives across Europe.

The ENERGISE consortium includes ten research partners (universities, research institutes, enterprises and NGOs) from Bulgaria, Denmark, Finland, Germany, Hungary, Ireland, Slovenia, Switzerland, the Netherlands and the United Kingdom.

CONTACT

Press:
Edina Vadovics,
GreenDependent
Institute, Hungary,
edina@greendependent.org

More information about the sustainable energy projects database:
Charlotte Louise Jensen, Aalborg University, Denmark, <cjensen@plan.aau.dk

Project coordinator:
Frances Fahy, National University of Ireland, Galway, frances.fahy@nuigalway.ie

ENERGISE

- ENERGISE stands for European Network for Research, Good Practice and Innovation for Sustainable Energy
- Coordinated by the National University of Ireland, Galway
- Funded by the European Union's Horizon2020 programme
- Web: <http://www.energise-project.eu/> Email: info@energise-project.eu

This project has received funding from the European Union's Horizon 2020 Research and Innovation programme under Grant Agreement No 737542.

ENERGISE PRESS RELEASE 1

LOCAL VERSIONS

BULGARIA

16 март 2017

ENERGISE

EUROPEAN NETWORK FOR RESEARCH, GOOD PRACTICE
AND INNOVATION FOR SUSTAINABLE ENERGY

ЕНЕРГИЗИРАЙТЕ НИ: РАЗКАЖЕТЕ НИ ЗА ВАШИЯ УСТОЙЧИВ ЕНЕРГИЕН ПРОЕКТ С ДОМАКИНСТВА!

Участвате ли в проект, който цели да промени начина, по който хората използват и консумират енергия? Насърчавате ли енергийната ефективност и по-ниското потребление на енергия в домакинствата? Независимо дали сте неправителствена организация, енергийна агенция, бизнес, или може би една група от съседни или социален клуб, ние бихме искали да научим повече за Вас!

Ние сме група отдадени хора, изследователи и практики, които са обединили усилията си в нов изследователски проект, финансиран по Рамковата програма за наука и иновации „Хоризонт 2020“ на Европейския съюз, и се стремим да идентифицираме интересни инициативи за намаляване на енергийното потребление в домакинствата. В цяла Европа има много хора и организации, които предприемат стъпки към по-устойчив и енергийно ефективен начин на живот. Бихме се радвали да покажем и Вашата инициатива и да научим възможно най-много от всекиго от Вас, като за целта се нуждаем от помощта Ви.

СПОДЕЛЕТЕ УСТОЙЧИВИТЕ СИ ЕНЕРГИЙНИ ПРОЕКТИ С НАС

Моля, изпратете ни контактите си, заедно с кратко описание на проектите, в които участвате или такива, за които сте чували (предоставяйки ни линк към уебсайт или проектна брошура, например), за да можем да се свържем допълнително с Вас за повече информация.

Моля, свържете се с нас на адрес: pawko.baidiniak@online.bg

Защо е добре да участвате? Ако проектът ви бъде избран за нашия общ изследователски преглед, той би могъл да допринесе за усъвършенстването на европейската политика за намаляване на енергийното потребление. Той също така би могъл да попадне в обща база данни с инициативи от 38 европейски държави, която в момента разработваме на нашата уеб страницата, и да получи международно признание чрез изготвяните от нас научни и политически доклади, както и съобщения до медиите.

Доброволци по време на енергийно обучение в рамките на инициативата Енергийни класове

Участници се запознават с инициативи за възобновяема енергия по време на Европейски дни на отворени врати

ENERGISE

EUROPEAN NETWORK FOR RESEARCH, GOOD PRACTICE
AND INNOVATION FOR SUSTAINABLE ENERGY

ПОВЕЧЕ ИНФОРМАЦИЯ ЗА ПРОЕКТ ENERGISE:

Проект ENERGISE представлява иновативна паневропейска изследователска инициатива за постигането на по-голямо научно разбиране относно социално-културните влияния върху потреблението на енергия. Финансиран по Рамковата програма за наука и иновации „Хоризонт 2020“ на Европейския съюз, проектът е с обща продължителност 3 години (2016-2019) и цели да разработи, валидира и оцени възможности за промяна „отдолу-нагоре“ в потреблението на енергия в домакинства и общности от цяла Европа. ENERGISE възприема съвременния подход на т. нар. „живи лаборатории“ (Living Labs) за непосредствено наблюдение на съществуващи „енергийни култури“ в реална обстановка, с цел тестването на инициативи за намаляване на енергийната консумация на ниво отделни общности и домакинства. Задълбочен преглед и класификация на потребителски инициативи от 30 европейски държави ще осигури основата за разработването на два прототипа „ENERGISE Living Labs“, предназначени да уловят факторите на влияние върху индивидуалното и колективно енергийно потребление. Събирането на данни, преди, по време и след въвеждането на 16 „живи лаборатории“ в рамките на осем партньорски държави, ще допринесе за планирането и оценката на бъдещите инициативи за енергийно потребление в цяла Европа.

Консорциумът по проект ENERGISE включва 10 различни партньорски организации, в т.ч. университети, научноизследователски институти, предприятия и неправителствени организации от България, Дания, Финландия, Германия, Унгария, Ирландия, Словения, Швейцария, Холандия и Обединеното кралство.

ЗА КОНТАКТИ:

Медия:

Edina Vadovics, GreenDependent Institute (Унгария), edina@greendependent.org

Повече информация за базата данни от устойчиви енергийни проекти:

Charlotte Louise Jensen, Aalborg University, (Дания), cjensen@plan.aau.dk

Проектен координатор:

Dr. Frances Fahy, National University of Ireland, Голуей (Ирландия)

frances.fahy@nuigalway.ie

ENERGISE: НАКРАТКО

- Акронимът ENERGISE (т.е. European Network for Research, Good Practice and Innovation for Sustainable Energy) служи да означаи Европейска мрежа за изследвания, добри практики и иновации в областта на устойчивата енергия
- Координиран от National University of Ireland, Голуей (Ирландия)
- Финансиран по Рамковата програма за наука и иновации „Хоризонт 2020“ на Европейския съюз
- Уебстраница: <http://www.energise-project.eu/>, Email: info@energise-project.eu

This project has received funding from the European Union's Horizon 2020 Research and Innovation programme under Grant Agreement No 737642.

DENMARK

Hvad: Vi leder efter projekter, der handler om at gøre boliger mere bæredygtige og energieffektive.

Hvor: Danmark

Hvornår: Fra 15 marts 2017

ENERGISE

EUROPEAN NETWORK FOR RESEARCH, GOOD PRACTICE AND INNOVATION FOR SUSTAINABLE ENERGY

'ENERGISE' OS: FORTÆL OM DIT ENERGIPROJEKT, DER VEDRØRER BÆREDYGTIGE, ENERGIEFFEKTIVE HJEM.

Er du involveret i et projekt, der har til formål at mindske energiforbruget i de danske hjem? Er du med til at fremme energieffektivitet eller et lavere energiforbrug knyttet til hjemmet? Repræsenterer du en NGO, en energiforsyning, en virksomhed, en gruppe af naboer eller en klub, som hjælper hinanden til at leve mere energieffektivt? Så vil vi meget gerne høre fra dig!

Vi er en gruppe dedikerede forskere og praktiskere, der er gået sammen i et nyt EU Horizon 2020 forskningsprojekt, der hedder ENERGISE. I forbindelse med projektet, leder vi efter interessante projekter, der handler om at reducere energiforbruget i boliger. Vi ved, at der på tværs af Europa findes mange mennesker og organisationer, som går foran i forsøget på at fremme en bæredygtig hverdag og livsstil. Vi vil meget gerne være med til at sætte fokus på de mange gode initiativer. Vi har derfor brug for din hjælp!

DEL DIT PROJEKT OM MINDRE ENERGIFORBRUG MED OS

Har du et projekt om nedbringelse af energiforbrug i hjemmet, som du gerne vil dele med os? Så send os dine kontaktoplysninger, samt lidt information om dit projekt (f.eks. et link til en hjemmeside eller en projektbrochure).

Kontakt os på ciensen@nlan.aau.dk

Hvorfor er det godt at deltage? Hvis dit projekt bliver inkluderet i vores oversigt over energinitiativer, kan dit projekt være med til at bidrage til at inspirere europæiske strategier for at mindske energiforbrug i boliger. Ligeledes vil dit projekt blive inkluderet i en visuel oversigt over forskellige energiltag, som deles online på vores projekthjemmeside. På den måde, kan mange høre om og blive inspireret af dit projekt.

Frivillige der lærer om energi i 'Energy/Neighbourhoods' projekt.

Gruppe der lærer om fornybare energi ressourcer ved 'European Open Doors Days'

ENERGISE

EUROPEAN NETWORK FOR RESEARCH, GOOD PRACTICE AND INNOVATION FOR SUSTAINABLE ENERGY

MERE INFORMATION OM ENERGISE PROJEKTET:

ENERGISE er et innovativt tvær-europæisk forskningsinitiativ, der søger at opnå en bedre forståelse af social og kulturel indflydelse på energiforbrug. Finansieret af EU Horizon 2020 programmet i tre år (2016-2018), vil ENERGISE udvikle, teste og vurdere muligheder for 'bottom-up' forandring af energiforbrug i boliger og lokalsamfund, på tværs af Europa. ENERGISE benytter sig af banebrydende forskningsmetoder (f.eks. en ny form for Living Labs), for direkte at kunne undersøge eksisterende kulturelle og hverdagslige forhold omkring energiforbrug, og for at afprøve forskellige metoder til nedbringelse af energiforbrug. ENERGISE vil analysere og klassificere en række initiativer omkring nedbringelse af energiforbrug, der allerede foregår i boliger og i lokalsamfund på tværs af 30 europæiske lande, og denne analyse vil fungere som grobund for to 'prototyper' for ENERGISE Living Labs. Disse Living Labs designes til at indfange og udforske sociale og kulturelle dimensioner af energiforbrug. Dataindsamling før, under og efter udførelsen af 16 Living Labs i 8 lande vil være af stor betydning for fremtidig design og evaluering af initiativer til at mindske energiforbrug på tværs af Europa.

ENERGISE konsortiet består af 10 forskningspartnere (herunder universiteter, forskningsinstitutter og NGO'er) fra Bulgarien, Danmark, Finland, Tyskland, Ungarn, Irland, Slovenien, Schweiz, Holland og England.

KONTAKT

Presse:
Charlotte Louise
Jensen,
Aalborg Universitet,
cjensen@plan.aau.dk

Mere info om bæredygtige energi-initiativer i ENERGISE database:
Charlotte Louise Jensen, Aalborg Universitet, cjensen@plan.aau.dk

Projekt Koordinator:
Frances Fahy, National University of Ireland, Galway, frances.fahy@nuigalway.ie

ENERGISE

- o ENERGISE står for 'European Network for Research, Good Practice and Innovation for Sustainable Energy'
- o Projektet koordineres af National University of Ireland, Galway
- o Projektet er finansieret af den Europæiske Unions Horizon2020 programme
- o Web: <http://www.energise-project.eu/>, Email: info@energise-project.eu

This project has received funding from the European Union's Horizon 2020 Research and Innovation programme under Grant Agreement No 727642.

FINLAND

Lehdistötiedote: Etsitään kotitalouksen kestävän energiakäytön hankkeita 30:ssä Euroopan maassa, 20.3.2017 alkaen
Koordinoijana ENERGISE-hanke

ENERGISE
EUROPEAN NETWORK FOR RESEARCH, GOOD PRACTICE
AND INNOVATION FOR SUSTAINABLE ENERGY

KERRO MEILLE KOTITALOUKSIEN KESTÄVÄN ENERGIANKÄYTÖN HANKKESTASI!

Oletko mukana hankkeessa, jossa yritetään muuttaa ihmisten energiankäyttöä? Edistätkö energiatehokkuutta tai energiansäästöä kotitalouksissa? Olltpa kansalaisjärjestöstä, energiatoimistosta, kunnan viranhaltija, yrityksestä tai yhdistyksestä - tai vaikka naapurustoryhmästä - haluamme oppia kokemuksistasi!

Olemme kestävään energiankäyttöön omistautuneita tutkijoita ja toimijoita, jotka ovat yhdistäneet voimansa uudessa EU:n Horisontti 2020 -hankkeessa nimeltä ENERGISE. Etsimme kiinnostavia aloitteita ja hankkeita kotitalouksien energian käytön vähentämiseksi. Kaikkialla Euroopassa yritetään edistää kestävämpää, energiaa säästävää asumista. Haluamme oppia ja kertoa mahdollisimman monesta hankkeesta, ja tarvitsemme apuanne.

KERRO MEILLE KESTÄVÄN ENERGIÄKÄYTÖN HANKKEISTASI!

Lähetä meille perustiedot hankkeestasi tai kiinnostavasta hankkeesta, josta olet kuullut (esim. linkki verkkosivulle tai uutiseen) sekä yhteystietosi, ja otamme sinuun yhteyttä. Kiitos! Yhteystiedot: senja.laakso@helsinki.fi

Miksi kannattaa osallistua? Jos hankkeesi esitellään tutkimuksessamme, se jaetaan yhteensä 30:een Euroopan maahan tietopankkimme kautta. Hankkeesi voi saada kansainvälistä tunnustusta julkaisujemme, poliittikasuosituksiemme ja median välityksellä, ja se voi osaltaan vaikuttaa politiikkaan ja käytäntöihin kaikkialla Euroopassa.

Energiamestari-koulutusta EnergyNeighbourhoods-ohjelmassa

Uusiutuvan energian ratkaisuja eurooppalaisessa avoimien ovien päivässä.

LISÄTIETOJA ENERGISE-HANKKEESTA

ENERGISE on eurooppalainen tutkimushanke, jossa pyritään ymmärtämään sosiaalisten ja kulttuuristen tekijöiden vaikutuksia energian käyttöön. EU:n Horisontti 2020 - ohjelman kolmivuotisella rahoituksella (2016–2019) ENERGISE kehittää, testaa ja arvioi mahdollisuuksia kotitalouksien ja yhteisöjen energiankäytön kokonaisvaltaiselle muutokselle ruohonjuuritasolta lähtien. Hyödynnämme uusimpia metodeja (mm. Living Labs -lähestymistapaa) tutkiaksemme tosielämän paikallisia energiakulttuureja ja kokeillaksemme kotitalouksiin ja yhteisöihin liittyviä energiansäästöhankeita. Lähtökohdiana on katsaus 1000:een Euroopan maissa tehtyyn energiahankkeeseen, jonka pohjalta kehitämme kaksi ENERGISE Living Lab -mallia, jotka sitten toteutetaan kahdeksassa maassa. Tutkimus tuo tärkeän panoksen tulevien energiansäästöhankeiden suunnitteluun ja arviointiin Euroopassa.

ENERGISE-hankkeessa on mukana 10 tutkimusorganisaatiota (yliopistoja, tutkimuslaitoksia, yrityksiä ja kansalaisjärjestöjä) Alankomaista, Bulgariasta, Irtannista, Iso-Britanniasta, Saksasta, Sloveniasta, Suomesta, Sveitsistä, Tanskasta ja Unkarista.

YHTEYSHENKILÖT

Suomessa:

Senja Laakso, Helsingin yliopisto, senja.laakso@helsinki.fi

Lisätietoja kestävästä energiankäytön tietopankista:

Charlotte Louise Jensen, Aalborg University, Denmark, cljensen@plan.aau.dk

Hankkeen koordinaattori:

Frances Fahy, National University of Ireland, Galway, frances.fahy@nuigalway.ie

ENERGISE

- ENERGISE on lyhenne hankkeen nimestä European Network for Research, Good Practice and Innovation for Sustainable Energy
- Koordinaattorina toimii National University of Ireland, Galway
- Rahoittajana Euroopan unionin Horisontti 2020 -ohjelma
- Verkkosivu: www.energise-project.eu/, sähköposti: info@energise-project.eu

This project has received funding from the European Union's Horizon 2020 Research and Innovation programme under Grant Agreement No 727647

GERMANY

Pressemitteilung: Suche nach Projekten zur Steigerung der Nachhaltigkeit in Haushalten

Land: Deutschland

Wann: Ab 15. März 2017

ENERGISE
EUROPEAN NETWORK FOR RESEARCH, GOOD PRACTICE
AND INNOVATION FOR SUSTAINABLE ENERGY

ENERGISE US: TEILEN SIE IHR PROJEKT, DESSEN ZIEL ES IST, DIE ENERGIE IN HAUSHALTEN NACHHALTIGER ZU GESTALTEN MIT UNS.

Sind Sie Teil eines Projekts mit dem Ziel, den Umgang und/oder Konsum von Energie zu ändern? Fördern Sie Energieeffizienz oder einen geringen Energieverbrauch in Haushalten? Unabhängig davon, ob Sie eine NGO, eine Energieagentur, ein Unternehmen, ein Verein oder ein Zusammenschluss von Nachbarn sind, würden wir uns freuen von Ihnen zu hören und lernen.

Wir sind eine Gruppe engagierter Menschen, Wissenschaftler und Fachleute, die ein neues EU Horizon 2020 Projekt namens ENERGISE ins Leben gerufen haben und suchen nach interessanten Initiativen, die sich damit beschäftigen, den Energieverbrauch in Haushalten zu senken. Quer durch Europa gibt es eine Vielzahl an Menschen und Organisationen, die den Schritt in Richtung einer nachhaltigeren, energieeffizienteren Lebensweise machen. Wir würden ihre Ideen gerne präsentieren und so viel wie möglich von ihnen lernen.

TEILEN SIE NACHHALTIGE ENERGIEPROJEKTE MIT UNS

Bitte senden Sie uns Ihre Kontaktdaten und einige grundlegende Informationen über Ihr Projekt oder ein Projekt, das Sie kennen (z.B. Link zu einer Website, Projektbroschüre). Wir werden uns bei Ihnen melden, um mehr davon zu erfahren. Bitte nutzen Sie hierfür folgende E-Mailadresse: info@energise-project.eu

Warum es sich für Sie lohnt: Sollte Ihr Projekt für unsere Forschungsübersicht ausgewählt werden, könnte es zur Gestaltung der europäischen Energiepolitik beitragen. Durch die auf unserer Website veröffentlichte Datenbank würde es zudem in über 30 Länder geteilt werden und durch wissenschaftliche Artikel sowie Richtlinien- und Medienberichte internationale Anerkennung erreichen.

Freiwillige bei einem Energietraining im Zuge des "EnergyNeighborhoods" Programms Training In the

Ein Workshop zum Thema erneuerbare Energien bei den „European Open Doors Days“

WEITERE INFORMATIONEN ÜBER ENERGISE:

ENERGISE ist eine innovative, europaweite Forschungsinitiative mit einer Laufzeit von drei Jahren (2016-2019), um ein tieferes Verständnis der sozialen und kulturellen Einflüsse auf den Energiekonsum zu erreichen. ENERGISE entwickelt, testet und beurteilt Möglichkeiten einer bottom-up Transformation des Energieverbrauchs in Haushalten in Europa. Dabei nutzt ENERGISE modernste Forschungsverfahren, wie bspw. Living Labs, um existierende Energiekulturen im realen Umfeld zu beobachten und um haushaltsbasierte Initiativen zur Reduzierung von Energieverbrauch zu testen. Eine umfassende Überprüfung und Klassifizierung der Initiativen aus 30 Ländern stellt die Basis für die Entwicklung zweier prototypischer „ENERGISE Living Labs“ dar, welche die Einflüsse auf den individuellen und kollektiven Energieverbrauch dokumentieren sollen. Data collection before, during and after the implementation of 16 Living Labs in 8 partner countries will be instrumental in contributing to the design and assessment of future energy consumption initiatives across Europe.

Das ENERGISE-Projektconsortium besteht aus zehn wissenschaftlichen Partnern (Universitäten, Forschungsinstitute, Unternehmen und NGOs) aus Bulgarien, Dänemark, Deutschland, Finnland, Irland, den Niederlanden, Slowenien, der Schweiz, Ungarn sowie dem Vereinigten Königreich.

KONTAKT

Presse:

Edina Vadovics,

GreenDependent Institut, Ungarn, edina@greendependent.org

Weitere Informationen über die Datenbank über nachhaltige Energieprojekte:

Charlotte Louise Jensen, Aalborg Universität, Dänemark, cjensen@plan.aau.dk

Projektleitung:

Frances Fahy, National University of Ireland, Galway, frances.fahy@nuigalway.ie

ENERGISE

- o ENERGISE steht für "European Network for Research, Good Practice and Innovation for Sustainable Energy"
- o Projektkoordination: National University of Ireland, Galway
- o Gefördert vom Horizon2020 Programm der Europäischen Union.
- o Web: <http://www.energise-project.eu/>, E-Mail: info@energise-project.eu

This project has received funding from the European Union's Horizon 2020 Research and Innovation programme under Grant Agreement No 727642.

HUNGARY

Sajtóközlemény: Fenntartható energiával foglalkozó, háztartásokat bevonó projekteket keresünk

A megjelenés időpontja: 2017. március 20., azonnal közölhető

ENERGISE
EUROPAI HÁLÓZAT A FENNTARTHATÓ ENERGIÁÉRT
KUTATÁS, JO GYAKORLAT, INNOVÁCIÓ

HÁZTARTÁSOKAT BEVONÓ, FENNTARTHATÓ ENERGIÁ PROJEKTEKET KERESÜNK!

Részt vesz olyan projektben, amely a háztartások, családok energiahasználatának és energiafogyasztásának zöldítését célozza? Szervez vagy hallott olyan projektről, mely az energiahatékonyságot és alacsonyabb energiafogyasztást népszerűsíti a háztartások körében? Keressük civil szervezetek, energiaügynökségek és vállalatok, valamint szomszédokból, barátokból alakult közösségek és egyéb társadalmi kezdeményezések fenntartható energiás programjait - kérjük, ossza meg velünk projektjét és tapasztalatait!

Az ENERGISE (Európai Hálózat a Fenntartható Energiáért) projekt csapata elhivatott kutatókból és gyakorlati szakemberekből áll, akik érdekes kezdeményezéseket keresnek egész Európában a háztartások energiafogyasztásának csökkentése terén. Tudjuk, hogy Európa-szerte sok állampolgár és szervezet tevékenykedik egy fenntarthatóbb, alacsonyabb energiaigényű életmód kialakításán; célunk, hogy ezeket összegyűjtsük, megismerjük és megvizsgáljuk. Ehhez kérnénk az Ön segítségét is!

OSSZA MEG VELÜNK FENNTARTHATÓ ENERGIÁ PROJEKTJÉT!

Kérjük, adja meg elérhetőségét, és küldjön néhány alapinformációt a projektről (pl. weblap/közösségi oldal linkje, projekt ismertető kiadvány), mi pedig felvesszük Önnel a kapcsolatot.

Írjon nekünk az info@energiseproject.eu e-mail-címre!

Miért érdemes részt vennie? Ha projektje bekerül a kutatásba, azzal hozzájárulhat az energiafogyasztás csökkentését célzó európai döntéshozatalhoz. Továbbá bekerülhet egy olyan weblapú adatbázisba, mely 30 európai ország jó példáit tartalmazza, és szerepelhet a kutatói csapatunk által készített tudományos jelentésekben, szakpolitikai dokumentumokban és kommunikációs anyagokban, kiadványokban is.

Önkéntesek az Energiaközösségek programi klíma-koordinátor képzésén

Fenntartható energiahasználatról hallhattak az Európai Hatékony Ház Napok résztvevői

TOVÁBBI INFORMÁCIÓK AZ ENERGISE PROJEKTRŐL:

Az ENERGISE projekt egy innovatív, páneurópai kutatási kezdeményezés, mely az energiafogyasztással kapcsolatos társadalmi és kulturális hatások mélyebb szintű tudományos megértését tűzte ki célul. Az EU Horizont 2020 keretprogramja által finanszírozott, 2016-2019 között megvalósuló projekt olyan lehetőségek kialakításával, vizsgálatával és értékelésével foglalkozik, melyek elősegítik az európai háztartások és közösségek energiahasználatának alulról felfelé irányuló átalakítását. Az ENERGISE olyan élenjáró kutatási technikákat (pl. Living Lab vagy "élő laboratórium") alkalmaz, melyek során valós helyzetben figyelhetünk meg meglévő energiakultúrákat, valamint vizsgálhatjuk a háztartási és közösségi kezdeményezések energiafogyasztásának csökkenését. A 30 európai országból származó, háztartások és közösségek energiahasználatával kapcsolatos kezdeményezéseket a projektben elemezzük és csoportosítjuk. Az eredmények alapján két prototípust - ún. "ENERGISE Living Lab / élő labor" - alakítunk ki, hogy megfigyelhessük és tanulmányozhassuk az egyéni és közösségi energiafogyasztásra gyakorolt hatásokat. A 8 országban megszervezett 16 "élő laboratórium" megvalósítása előtt, alatt és után történő adatgyűjtés segíti majd, hogy hatékony fenntartható energiafogyasztással kapcsolatos kezdeményezéseket alakítsunk ki a jövőben.

Az ENERGISE konzorcium tíz, kutatással foglalkozó partnerből áll (egyetemek, kutatóintézetek, vállalatok és civil szervezetek). A résztvevő országok: Bulgária, Dánia, Finnország, Németország, Magyarország, Írország, Szlovénia, Svájc, Hollandia és az Egyesült Királyság. Magyarországot a GreenDependent Intézet képviseli.

grEenDependent
Intézet

KAPCSOLAT

Vadovics Edina,
GreenDependent Intézet
edina@greendependent.org

ENERGISE

- Az ENERGISE az angol European Network for Research, Good Practice and Innovation for Sustainable Energy (*Európai Hálózat a Fenntartható Energiáért: Kutatás, Jó Gyakorlat, Innováció*) rövidítése
- Koordinátor: National University of Ireland, Galway
- A projekt az Európai Unió Horizont 2020 kutatási és innovációs programja keretében valósul meg
- Honlap: <http://www.energise-project.eu/> E-mail: info@energise-project.eu

Ez a projekt az Európai Unió Horizont 2020 kutatási és innovációs programja keretében finanszírozású kutatás, a támogatási megállapodás száma: 727842.

IRELAND

Press release: Searching for sustainable energy projects engaging households

Location: in 30 countries across Europe, coordinated by ENERGISE partners

When: March 27th 2017

ENERGISE

EUROPEAN NETWORK FOR RESEARCH, GOOD PRACTICE AND INNOVATION FOR SUSTAINABLE ENERGY

OÉ Gaillimh
NUI Galway

NUI GALWAY LEAD PAN-EUROPEAN ENERGY CONSUMPTION INITIATIVE

NUI Galway-led ENERGISE seeks to transform energy use in households and communities across Europe and contribute to European policy-making on reducing energy consumption

Monday, 27 March, 2017: ENERGISE is an innovative pan-European research initiative setup to achieve a greater scientific understanding of the social and cultural influences on energy consumption. Led by NUI Galway, and funded under the EU Horizon 2020 programme for three years (2016-2019), ENERGISE develops, tests and assesses options for a bottom-up transformation of energy use in households and communities across Europe.

ENERGISE stands for European Network for Research, Good Practice and Innovation for Sustainable Energy. The research team at NUI Galway are currently looking to identify interesting initiatives for reducing energy consumption in households and communities across Ireland and indeed Europe, inviting people to contact them about their ideas and projects. ENERGISE uses cutting edge research techniques (e.g. Living Labs) to directly observe existing energy cultures in a real-world setting and to test both household and community-level initiatives to reduce energy consumption.

Across Europe, there are a lot of people and organisations that take steps towards more sustainable, low-energy living and this initiative would like to showcase and learn from as many different sources as possible.

THE ENERGISE TEAM WOULD LIKE TO HEAR AND LEARN FROM:

- Those involved in a project that seeks to change the way people use and consume energy.
- Those promoting energy efficiency and lower energy consumption in households, for example an NGO, an energy agency, a business, a group of neighbours or a social club.

Dr Frances Fahy, Head of the School of Geography at NUI Galway and Lead Investigator on the ENERGISE project, hopes that members of local community groups will get involved and let the NUI Galway team know about the many energy initiatives that are taking place all around the country: *"Individual energy consumption is a function of who we are, where we come from, as well as the social and cultural contexts in which we live. We are really keen to hear from groups who are involved in any scale of activities that impact or try to influence the way people use and consume energy."*

Projects that get selected as part of the research may contribute to European policy-making on reducing energy consumption. The projects may also be shared across 30 European countries through a database the ENERGISE team are creating on their website, and gain international recognition through scientific reports and policy papers.

The ENERGISE consortium includes ten research partners (universities, research institutes, enterprises and NGOs) from Bulgaria, Denmark, Finland, Germany, Hungary, Ireland, Slovenia, Switzerland, the Netherlands and the United Kingdom.

To participate send your contact details and basic information about your project, or a project you are aware of to: eimear.heaslip@nuigalway.ie or phone Dr Frances Fahy at 091 492315.

CONTACT

For further information about the project visit: <http://www.energise-project.eu/>

For more information about ENERGISE contact Dr Eimear Heaslip, ENERGISE Postdoctoral Researcher, School of Geography and Archaeology, NUI Galway at 091 492171 or eimear.heaslip@nuigalway.ie.

For Press contact Gwen O'Sullivan, Acting Press & Information Executive, NUI Galway at 091 495695 or email gwen.osullivan@nuigalway.ie.

This project has received funding from the European Union's Horizon 2020 Research and Innovation programme under Grant Agreement No 727642.

NETHERLANDS

2019. 11. 20.

Energise Europe - news - Maastricht University

20 March 2017

Tell European researchers about your sustainable energy project with households

Energise Europe

Across 30 European countries, researchers of [ICIS](#), Maastricht University's scientific institute for sustainable development, and their research partners are searching for projects that seek to change people's energy consumption at home. The target is to collect information on 1,000 projects that will inspire the design and implementation of 16 Living Labs in eight countries to study individual and collective influences on energy consumption. Data from the Living Labs will be instrumental in the development and assessment of future energy consumption initiatives all over Europe. The project is called [ENERGISE](#): European Network for Research, Good Practice and Innovation for Sustainable Energy. The ENERGISE consortium includes partners from Bulgaria, Denmark, Finland, Germany, Hungary, Ireland, Slovenia, Switzerland, the United Kingdom and the Netherlands.

ENERGISE

EUROPEAN NETWORK FOR RESEARCH, GOOD PRACTICE
AND INNOVATION FOR SUSTAINABLE ENERGY

The ENERGISE project has received funding from the European Union's Horizon 2020 Research and Innovation programme under Grant Agreement No 737942.

Their call for participation: Are you involved in a project that seeks to change the amount of energy people use at home? Are you promoting energy efficiency and lower energy consumption in households? Whether you are an NGO, an energy agency, a business, a group of neighbours, a school or a sports club, ENERGISE would like to hear and learn from you!

Across Europe, there are a lot of people and organisations who already take steps towards more sustainable, low-energy living. ENERGISE would like to showcase and learn from as many as possible, so help is needed. If your project gets selected for inclusion in the overview of initiatives, it may contribute to European policy-making on reducing energy consumption. It may also gain international recognition by becoming part of a searchable database of 1,000+ initiatives on the ENERGISE website, and through scientific publications, policy papers and media reports.

ENERGISE is an innovative pan-European research initiative to achieve a greater scientific understanding of the social and cultural influences on energy consumption. Funded under the EU Horizon 2020 programme for three years (2016-2019), ENERGISE develops, tests and assesses options for a bottom-up transformation of energy use in households and communities across Europe. ENERGISE uses cutting edge research techniques (e.g. Living Labs) to directly observe existing energy cultures in a real-world setting and to test both household and community-level initiatives to reduce energy consumption.

For more information or participation, please send an email to energise@maastrichtuniversity.nl or visit the project [website](#).

UM Press Office

<https://www.maastrichtuniversity.nl/news/energise-europe>

1/3

ENERGISE
EUROPEAN NETWORK FOR RESEARCH, GOOD PRACTICE
AND INNOVATION FOR SUSTAINABLE ENERGY

SLOVENIA

Iskanje projektov trajnostne energije za gospodinjstva

ENERGISE
EVROPSKA MREŽA ZA RAZISKAVE, DOBRE PRAKSE
IN INOVACIJE ZA TRAJNOSTNO ENERGIJO

Kje: 30 držav po vsej Evropi, koordinacija s strani partnerjev mreže ENERGISE

Kdaj: Od 3. aprila 2017

Predstavite nam vaš projekt trajnostne energije z gospodinjstvi!

Ali sodelujete pri projektu, ki si prizadeva za spremembo načina, na katerega ljudje uporabljamo in porabljamo energijo? Ali spodbujate energetske učinkovitost in manjšo porabo energije v gospodinjstvih? Ste nevladna organizacija, agencija za energijo, podjetje? Morda skupina sosedov ali društvo? Radi bi slišali vašo zgodbo in se učili iz vaših izkušenj!

Smo skupina predanih ljudi, raziskovalcev in strokovnih delavcev, ki smo združili moči pri novem raziskovalnem projektu ENERGISE v okviru programa EU za raziskave in inovacije Obzorje 2020. Želimo identificirati zanimive pobude na področju zmanjševanja porabe energije v gospodinjstvih. Številni ljudje in organizacije po vsej Evropi si prizadevajo za bolj trajnosten, nizkoenergijski način življenja. Radi bi predstavili in se učili iz čim več takšnih primerov, pri tem pa potrebujemo vašo pomoč.

PREDSTAVITE NAM VAŠE PROJEKTE TRAJNOSTNE ENERGIJE

Pošljite nam vaše kontaktne podatke in osnovne informacije o vašem projektu ali o projektu, ki ga poznate (npr. povezavo na spletno stran, projektno brošuro), in kontaktirali vas bomo za podrobnejšo seznanitev s projektom.
Prosimo, pišite nam na romi@focus.si.

Zakaj je koristno vaše sodelovanje? Če bomo vaš projekt izbrali za podrobnejši pregled, lahko pripomore k oblikovanju evropske politike na področju zmanjšanja porabe energije. Poleg tega se bo lahko prek zbirke podatkov, ki jo načrtujemo na naši spletni strani, glas o projektu razširil po vseh 30 evropskih državah, ki sodelujejo v projektu ENERGISE, z objavo v naših znanstvenih poročilih, političnih dokumentih in medijskih poročilih pa pridobil mednarodno prepoznavnost.

Priznavalci na usposabljanju v okviru programa Energy Masters projekta Energy Neighbourhoods

Ljudje se na Evropskih dnevih odprtih vrat spoznavajo z rabo obnovljive energije

Dodatne informacije o projektu ENERGISE:

ENERGISE je inovativna vseevropska raziskovalna pobuda, katere cilj je boljše znanstveno razumevanje družbenih in kulturnih vplivov na porabo energije. Projekt se v obdobju 2016–2019 financira iz programa EU Obzorje 2020, v njegovem okviru pa se razvijajo, preizkušajo in ocenjujejo možnosti za spremembo vzorcev rabe energije v gospodinjstvih in skupnostih po vsej Evropi od spodaj navzgor. Projekt uporablja najnaprednejše raziskovalne tehnike (npr. Living Labs) za neposredno opazovanje obstoječih energetskega kultur v realnih vsakodnevnih okoljih ter testiranje pobud za zmanjševanje rabe energije, tako na ravni gospodinjstev kot skupnosti. Celovit pregled in klasifikacija energetskega pobud na ravni gospodinjstev in skupnosti predstavljata temelj za razvoj dveh prototipnih laboratorijev »ENERGISE Living Labs«, s katerimi je mogoče identificirati vplive na individualno in kolektivno porabo energije. Podatki, ki bodo zbrani v osmih sodelujočih državah pred, med in po implementaciji 16 laboratorijev, bodo ključno prispevali k oblikovanju in ocenjevanju prihodnjih pobud na področju rabe energije v Evropi.

Konzorcij projekta ENERGISE sestavlja deset raziskovalnih partnerjev (univerz, raziskovalnih inštitutov, podjetij in nevladnih organizacij) iz Bolgarije, Danske, Finske, Nemčije, Madžarske, Irske, Slovenije, Švice, Nizozemske in Velike Britanije.

Kontakt

Tomislav Tkalec, Focus,
društvo za sonaraven
razvoj, tomi@focus.si

Več informacij o podatkovni bazi projektov trajnostne energije:

Charlotte Louise Jensen, Univerza v Aalborgu, Danska, ciensen@plan.aau.dk

Koordinator projekta:

Frances Fahy, Irska nacionalna univerza v Galwayu, frances.fahy@unigalway.ie

ENERGISE

- ENERGISE je angleška kratica za *European Network for Research, Good Practice and Innovation for Sustainable Energy* («Evropska mreža za raziskave, dobre prakse in inovacije za trajnostno energijo»)
- Koordinira Irska nacionalna univerza v Galwayu
- Financirano iz programa Evropske unije Obzorje 2020
- WWW: <http://www.energise-project.eu>, E-mail: info@energise-project.eu

This project has received funding from the European Union's Horizon 2020 Research and Innovation programme under Grant Agreement No 727643.

SWITZERLAND

Call for case studies / examples:

Household energy efficiency / reduction initiatives

Location: across 30 European countries

When: March 1 – June 30, 2017

ENERGISE US! LET US KNOW ABOUT YOUR HOUSEHOLD ENERGY INITIATIVES

Are you involved in a project that seeks to change the way people use and consume energy? Are you promoting energy efficiency or lower energy consumption among households? Whether you are an NGO, an energy agency, a business, a research team, or even a group of neighbours or a social club, we would like to hear and learn from you!

We are a group of dedicated people, researchers and practitioners, who have joined forces in a new EU Horizon 2020 research project called ENERGISE and are looking to identify interesting initiatives for reducing or improving energy consumption among households. Across Europe, there are many people and organisations who take steps towards more sustainable, low-energy living. We would like to showcase and learn from as many examples as possible and would appreciate your help.

SHARE YOUR SUSTAINABLE ENERGY PROJECTS WITH US

Please send us your contact details and some basic information about your project or a project you know about (e.g. link to website, project brochure), and we will get back to you soon. Contact: laure.dobigny@unil.ch

Why participate? If your project is selected for our research overview, it may contribute to European policy-making on reducing energy consumption. It may also be shared across 30 European countries through a database we are creating on our website, and gain international recognition through our scientific reports, policy papers and media reports.

ABOUT THE ENERGISE PROJECT:

ENERGISE is an innovative pan-European research initiative to achieve a greater scientific understanding of the social and cultural influences on energy consumption. Funded under the EU Horizon 2020 programme for three years (2016-2019), ENERGISE develops, tests and assesses options for a bottom-up transformation of energy use in households and communities across Europe. ENERGISE uses cutting edge research techniques (e.g. Living Labs) to directly observe

existing energy cultures in a real-world setting and to test both household and community-level initiatives to reduce energy consumption. A comprehensive review and classification of household and community energy initiatives from 30 European countries provides the foundation for the development of two prototype 'ENERGISE Living Labs' designed to capture influences on individual and collective energy consumption. Data collection before, during and after the implementation of 16 Living Labs in 8 partner countries will be instrumental in contributing to the design and assessment of future energy consumption initiatives across Europe.

The ENERGISE consortium includes ten research partners (universities, research institutes, enterprises and NGOs) from Bulgaria, Denmark, Finland, Germany, Hungary, Ireland, Slovenia, Switzerland, the Netherlands and the United Kingdom.

CONTACT

Switzerland: Coordinator: Dr Marlyne Sahakian, marlyne.sahakian@unil.ch; Post-doc: Dr Laure Dobligny, laure.dobligny@unil.ch

About the sustainable energy projects database: Charlotte Louise Jensen, Aalborg University, Denmark, cjensen@plan.aau.dk

ENERGISE project coordinator: Frances Fahy, National University of Ireland, Galway, frances.fahy@nuigalway.ie

ENERGISE

- ENERGISE stands for European Network for Research, Good Practice and Innovation for Sustainable Energy
- Coordinated by the National University of Ireland, Galway
- Funded by the European Union's Horizon2020 programme
- Web: <http://www.energise-project.eu> ; Email: info@energise-project.eu

This project has received funding from the European Union's Horizon 2020 Research and Innovation programme under Grant Agreement No 727642.

ENERGISE PRESS RELEASE 2

INTERNATIONAL ENERGISE TEAM LAUNCHES NEW ONLINE INTERACTIVE DATASET WHICH MAPS OVER 1000 SUSTAINABLE ENERGY INITIATIVES ACROSS EUROPE!

PUBLISHED IN JUNE 2018

Press release: Launch of ENERGISE online database

When: 4 June 2018

International ENERGISE team launches new online interactive dataset which maps over 1000 sustainable energy initiatives across Europe!

In response to the increasingly urgent climate change challenge, the European Commission is promoting several climate and energy targets with the goal to reduce greenhouse gas emissions and decarbonise the economy. However, the current pace and scale of change is insufficient to achieve the necessary sustainability transitions in the energy system; there is an increasing realisation that meeting energy targets is highly dependent on several complex aspects of final energy consumption patterns or energy demand.

Recognising these concerns, **ENERGISE** is an innovative pan-European research initiative to achieve a greater scientific understanding of the social and cultural influences on energy consumption. Funded under the EU Horizon 2020 programme for three years (2016-2019), ENERGISE develops, tests and assesses options for a bottom-up transformation of energy use in households and communities across Europe.

The international **ENERGISE** research team has conducted a systematic classification of over 1,000 existing sustainable energy consumption initiatives (SECIs) from 30 European countries. As the lead on this ambitious task, colleagues at Aalborg University in Denmark have just launched these data in an open access [online database](#). The database informs users about the content, scale and objectives of SECIs that specifically address final consumption, as well as providing an assessment of how the challenge of addressing excessive energy consumption is understood. The database and interactive map will be an invaluable resource for energy practitioners, researchers, community groups or anyone seeking good practice examples of energy initiatives from all over Europe.

SECIs have been divided into four overall categories for how they approach the challenge of climate change and the need for energy use reduction (see examples in Annex below).

According to an increasing body of research, "Complex Interactions" and "Everyday Life Situations" initiatives and programmes that treat energy consumption as a result of social practices and complex interactions between changes in technology, business models, services, and the social and temporal organisation of everyday life, are more likely to bring about meaningful and lasting changes in energy consumption than those focusing on "Individual Behaviour" and "Technologies" only. As the ENERGISE team's research reveals, only a small number of the SECIs reviewed are in this category.

VISIT OUR DATABASE AND GET IN TOUCH

Visit our Open Access Database at:

<http://enemise-project.eu/projects>

To learn more about the methodology we developed for collecting data please see: [Identification of Key Success Factors and Related Indicators](#)

To read more about our classification (Problem Framing Typology) see: [Construction of Typologies of Sustainable Energy Consumption Initiatives \(SECIs\)](#)

Finally, if you know of SECIs that are not yet included in the database, get in touch with us at <http://enemise-project.eu/> or write to info@enemise-project.eu

CONTACT

Press:

Edina Vadovics, GreenDependent Institute, Hungary, edina@greendependent.org

More information about the database:

Charlotte Louise Jensen, Aalborg University, Denmark, cjensen@plan.aau.dk

Project coordinator:

Frances Fahy, National University of Ireland, Galway, frances.fahy@nuigalway.ie

ENERGISE

- o ENERGISe stands for European Network for Research, Good Practice and Innovation for Sustainable Energy
- o Coordinated by the National University of Ireland, Galway
- o Funded by the European Union's Horizon2020 programme
- o Web: <http://www.enemise-project.eu/>, Email: info@enemise-project.eu

This project has received funding from the European Union's Horizon 2020 Research and Innovation programme under Grant Agreement No. 101016444

The sole responsibility for the content of this document lies with the authors. It does not necessarily reflect the opinion of the European Commission. Neither the Commission nor the European Commission is responsible for any loss or damage, or for any delay or inaccuracy of the information contained therein.

ANNEX: Examples of SECIs from the ENERGISE database

Category	Name	Description
 Changes in Complex Interactions	<u>Wir Leben 2000 Watts</u> (Austria)	Aiming for a 2000 Watts society by 2050 by addressing changes in multiple aspects of everyday life and society
 Changes in Everyday Life Situations	<u>EnergyNeighbourhoods</u> (Hungary)	Saving energy in households without making investments, reducing energy consumption by at least 9%, motivating and strengthening local communities, with the involvement of households challenging everyday practices.
 Changes in Individuals' Behaviour	<u>TOPTEN</u> (Europe-based, international)	Changing the consumers' using and purchasing behaviour in favour of energy efficient products.
 Changes in Technology	<u>Blewbury Energy Initiative</u> (United Kingdom)	Reducing carbon footprint in village through: thermal imaging; advising on reducing water consumption; using IT for energy monitoring; energy efficient lighting.

DISCLAIMER:

The ENERGISE Open Access Dataset is an attempt to systematically map European SECIs. As part of our work with developing such a dataset, we have had to make some decisions about what to include in the dataset and how to categorise and classify the SECIs that are various in scope, size and content. We welcome feedback and suggestions for updates, and we have included a feature to allow users to submit questions and suggestions directly through the dataset webpage. We aim to update the ENERGISE Open Access Dataset once a year until year 2020. The ENERGISE Open Access Dataset does not represent an evaluation of the merits or otherwise of any particular SECI. Further, please note that inclusion of SECIs in the map is not an endorsement by the ENERGISE project or its partners.

This project has received funding from the European Union's Horizon 2020 Research and Innovation programme under Grant Agreement No. 727644.

The ENEC is responsible for the content of this document but with the caveat that it does not necessarily reflect the opinion of the European Union. Neither the ENEC nor the European Commission is responsible for any use that may be made of the information contained therein.

ENERGISE PRESS RELEASE 2

LOCAL VERSIONS

BULGARIA

Съобщение за пресата: Поставено в началото на
ENERGISE онлайн интерактивна база данни

Дата: 8 юни 2018 г.

Международният екип на ENERGISE постави началото на нова интерактивна база данни, която съдържа детайлни описания на повече от 1000 инициативи за устойчиво потребление на енергията в цяла Европа!

Във връзка с нарастващата необходимост да се отговори на ускорения темп на климатичните промени, Европейската комисия постави конкретни цели, свързани с климата и консумацията на енергия, които са насочени към намаляване на парниковите газови емисии, както и общо намаляване на зависимостта на икономиката от енергоизточници, отделящи въглероден диоксид. Сегашните ръст и темп на промените обаче са недостатъчни за достигане на необходимото ниво на устойчив преход в енергийната система; все по-ясно е, че постигането на посочените цели зависи до голяма степен от комплексни фактори, свързани с навиците и стандартите на консумация на енергия от страна на крайните потребители.

В отговор на тези проблеми възникна иновативната общоевропейска изследователска инициатива ENERGISE, работеща за постигане на по-голямо научно разбиране на социалните и културните влияния върху потреблението на енергия. ENERGISE е финансирана за период от три години (2016-2019) по Рамковата програма „Хоризонт 2020“ и разработва, тества и оценява възможностите за промяна „отдолу - нагоре“ в потреблението на енергия в домакинствата и общностите в цяла Европа.

Международният изследователски екип на ENERGISE разработи систематична класификация на повече от 1000 съществуващи инициативи за устойчиво потребление на енергията (SECI) от 30 европейски страни. Като водещ участник в тази амбициозна кампания, Aalborg University от Дания наскоро предостави тази база данни на всички заинтересовани чрез свободно достъпна онлайн платформа. Базата данни информира потребителите за съдържанието, обхвата и целите на инициативите за устойчиво потребление на енергия (SECI) и разяснява предизвикателствата за справяне с проблема с прекомерното използване на енергия. Базата данни и интерактивната карта са ценен източник на информация за всички специалисти, занимаващи се с потреблението на енергия, за изследователи, групи от граждани и всеки интересуващ се от добрите примери от различни европейски страни за устойчиво потребление на енергия.

This project has received funding from the European Union's Horizon 2020 Research and Innovation programme under Grant Agreement No 707644.

THE JOB RESPONSIBILITIES FOR THE CONTENT OF THIS DOCUMENT BELONG TO THE AUTHORS. IT DOES NOT REPRESENT THE OPINION OF THE EUROPEAN UNION. NEITHER THE EC NOR THE EUROPEAN COMMISSION IS RESPONSIBLE FOR ANY USE, BUT ONLY OWNERS OF THE INFORMATION CONTAINED THEREIN.

Инициативите за устойчиво потребление на енергията (SECI) са обособени в четири категории, в зависимост от различните подходи към проблема за глобалното затопляне и свързаните с тях методи за намаляване на консумацията на енергия (вж. примерите в Анекса по-долу).

Все повече проучвания показват, че инициативите и програмите „Комплексни взаимодействия“ и „Всекидневни ситуации“, които разглеждат консумацията на енергия през призмата на социално установените практики и сложните взаимоотношения между технологии, бизнес модели, услуги и организация на всекидневния живот, е по-вероятно да доведат до смислени и дълготрайни промени в потреблението на енергия в сравнение с тези, фокусиращи се единствено върху „Индивидуалното поведение“ и „Технологиите“. Както разкрива проучването на екипа на ENERGISE, само малък брой от проучените SECI са в първите две категории.

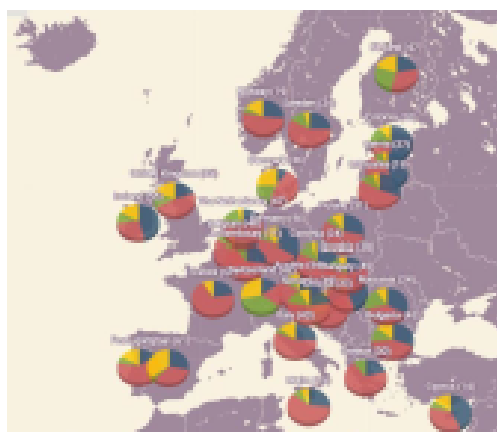
ПОСЕТЕТЕ НАШАТА БАЗА ДАННИ И СЕ СВЪРЖЕТЕ С НАС

Посетете откритата ни онлайн платформа на:
<http://energise-project.eu/projects>

За да научите повече за методологията, използвана при събирането на данните, вижте: [Identification of Key Success Factors and Related Indicators](#)

За да прочетете повече за нашата класификация „Категоризация на проблемите“ (Problem Framing Typology), разгледайте: [Construction of Typologies of Sustainable Energy Consumption Initiatives \(SECIs\)](#)

И накрая, ако познавате някоя инициатива за устойчиво потребление на енергията (SECI), която не е включена в този регистър, може да се свържете с нас на <http://bulgaria.energise-project.eu/> или да ни пишете на info@energise-project.eu

КОНТАКТИ

За пресата:

Марко Хайдинак, Фондация „Приложни изследвания и комуникации“, България,
marko.haidinjak@online.bg

Повече информация за базата данни:

Charlotte Louise Jensen, Aalborg University, Denmark, cjensen@plan.aau.dk

Координатор на проекта:

Frances Fahy, National University of Ireland, Galway, frances.fahy@nuigalway.ie

This project has received funding from the European Union's Horizon 2020 Research and Innovation programme under Grant Agreement No. 727944.

THE ICA IS RESPONSIBLE FOR THE CONTENT OF THIS DOCUMENT ONLY WITH THE ICA. IT DOES NOT REPRESENT THE OPINION OF THE EUROPEAN UNION. NEITHER THE ICA NOR THE EUROPEAN COMMISSION IS RESPONSIBLE FOR ANY USE THAT MAY BE MADE OF THE INFORMATION CONTAINED THEREIN.

ENERGISE

- o ENERGISE е съкращение от European Network for Research, Good Practice and Innovation for Sustainable Energy (Европейска мрежа за изследване, добри практики и иновации за устойчиво потребление на енергията)
- o Координирана от National University of Ireland, Galway
- o Финансирана от European Union's Horizon 2020 programme
- o Уебстраница: <http://www.energise-project.eu/> и <http://bulgaria.energise-project.eu/>
- o Електронна поща: info@energise-project.eu

Анекс: Примери на SECI от България, влизаци в базата данни на ENERGISE

Категория	Име на инициативата	Описание
 Промени в Комплексните взаимодействия	Платформа Aha!Car	Интернет платформа за споделяне на автомобилен транспорт, която има положителен ефект върху околната среда. Платформата е организирана по такъв начин, че няма комерсиална полза нито за шофьорите, нито за пътуващите.
 Промени във всеюдневните ситуации	Децата и енергията	Образователна кампания, насочена към ученици от първи до четвърти клас. С помощта на децата родителите биват информирани и насърчавани да променят начина си на използване на водата и електрическата енергия.
 Промени в индивидуалното поведение	European Citizens Climate Cup (ECCC)	ECCC е състезание, проведено между домакинства вътре в една страна и между различни страни, като целта е били да се постигне максимално пестене на енергия. Домакинствата са били информирани за различни начини за повишаване на енергийната ефективност.
 Промени в технологиите	Топлина за децата	Поставяне на термична изолация на Дом за социална рехабилитация и интеграция на деца с увреждания. Работата е извършена изцяло от доброволци, а необходимите материали са закупени с

This project has received funding from the European Union's Horizon 2020 Research and Innovation programme under Grant Agreement No. 700643.

The sole responsibility for the content of this document lies with the authors. It does not necessarily reflect the opinion of the European Union. Neither the EC nor the European Commission is responsible for any use that may be made of the information contained therein.

		микрогрант.
--	--	-------------

ВАЖНО!

Интерактивната база данни на ENERGISE е опит да се систематизират и опишат европейските инициативи за устойчиво потребление на енергията (SECI). Като част от нашата работа по изграждането на базата данни трябваше да вземем определени решения какво да бъде включено в нея и как различните инициативи да бъдат категоризирани и описани, имайки предвид широкия им спектър и различните им мащаби и съдържание. Благодарни сме за Вашата обратна връзка и очакваме предложения за обновление и промяна. Включили сме възможност потребителите да изпращат въпроси и предложения директно на интернет страницата на базата данни. Възнамеряваме да обновяваме Интерактивната база данни на ENERGISE веднъж годишно до 2020. Интерактивната база данни на ENERGISE не представлява оценка за качествата на една или друга инициатива (SECI). Включването на инициативите в базата данни не означава, че проектът ENERGISE или неговите партньори рекламират включените в базата данни инициативи.

This project has received funding from the European Union's Horizon 2020 Research and Innovation programme under Grant Agreement No 701643.

The sole responsibility for the content of this document lies with the authors. It does not necessarily reflect the opinion of the European Union. Neither the IEA nor the European Commission is responsible for any use that may be made of the information contained therein.

DENMARK

Pressemeddelelse: Lancering af ENERGISE database

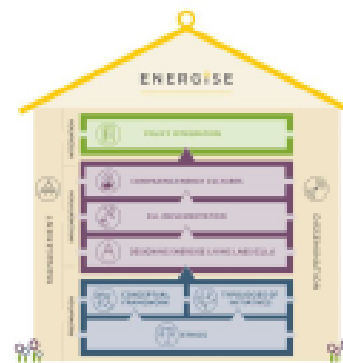
Dato: 4 Juni 2018

Det internationale ENERGISE Team lancerer et nyt online interaktivt datasæt, der kortlægger over 1.000 bæredygtige energiinitiativer på tværs af Europa!

Som reaktion på de stadig mere komplekse og påtrængende udfordringer med klimaforandringer fremmer Europa-Kommissionen adskillige klima- og energimålsætninger med henblik på at reducere CO₂ emissioner og 'afkarbonisere' økonomien. Omfanget og hastigheden af de hidtil opnåede forandringer er dog langt fra tilstrækkeligt, hvis den nødvendige bæredygtige omstilling af energisystemet skal opnås. Det bliver mere og mere tydeligt, at opfyldelsen af energimålene er stærkt afhængig af en række komplekse aspekter af energiforbrugsmønstre og energibehov.

Med afsæt i disse erfaringer er ENERGISE etableret som et innovativt paneuropæisk forskningsinitiativ, der arbejder for at opnå en større videnskabelig forståelse for de sociale og kulturelle indvirkninger på energiforbruget. Finansieret under EU Horizon 2020-programmet i tre år (2018-2019), udvikler, tester og analyserer ENERGISE forskellige muligheder for en 'bottom-up' omstilling af energiforbruget i husholdninger og lokalsamfund på tværs af lande i Europa.

ENERGISE teamet har i den sammenhæng gennemført en systematisk klassificering af over 1.000 eksisterende bæredygtige energiforbrugsinitiativer (SECI'er) på tværs af 30 europæiske lande. Aalborg Universitet, som har ledet dette arbejde, har netop lanceret et overblik over de klassificerede initiativer i en open-access, [online database](#). Databasen informerer om indhold, omfang og målsætninger for de kortlagte SECI'er og vurderer, hvordan udfordringen med at håndtere energiforbrug betragtes og gribes an. Databasen og det interaktive kort er tænkt som en ressource for beslutningstagere, forskere, NGO'er og andre, der søger eksempler på, hvordan energiforbrug kan nedbringes. De kortlagte SECI'er er opdelt i fire overordnede kategorier efter, hvordan de griber udfordringen med energiforbrug an (se eksempler i bilag nedenfor). Der er efterhånden betydeligt forskningsmæssigt grundlag for, at energiforbrug bør forstås som et resultat af sociale praksisser og disses samspil med teknologier, forskellige tjenester, infrastrukturer og forretningsmodeller. Initiativer, der betragter forandringspotentialer som forankret i 'komplekse interaktioner' og 'hverdagssituationer' er derfor mere tilbøjelige til at skabe meningsfulde og varige ændringer i energiforbruget end de initiativer, der primært fokuserer på forandringspotentialer som forankret i 'individuel adfærd' eller 'teknologisk optimering'. Som ENERGISE Teamets undersøgelser dog afdækker, er kun et lille antal af de kortlagte SECI'er i de to førstnævnte kategorier.

BESØG VORES DATABASE

Besøg vores Open Access Database på:

<http://energise-project.eu/projects>

Vil du vide mere om vores metode for

indsamling af data, så læs videre på:

[Identification of Key Success Factors and Related Indicators](#)

Vil du vide mere om vores klassificering

(Problem Framing Typology), så læs videre

på:

[Construction of Typologies of Sustainable Energy Consumption Initiatives \(SECIs\)](#)

Hvis du kender til bæredygtige energi-

forbrugsinitiativer, der ikke er inkluderet i vores database, så indmeld det hos os på

<http://energise-project.eu/> eller skriv til os på info@energise-project.eu

KONTAKT

Presse:

Edina Vadovics, GreenDependent Institute, Ungarn, edina@greendependent.org

For mere information om vores database:

Charlotte Louise Jensen, Aalborg Universitet, Danmark, cjensen@plan.aau.dk

Projektleder:

Frances Fahy, National University of Ireland, Galway, frances.fahy@nuigalway.ie

ENERGISE

- o ENERGISE står for European Network for Research, Good Practice and Innovation for Sustainable Energy
- o Projektet koordineres af National University of Ireland, Galway
- o Projektet er finansieret af den Europæiske Unions Horizon2020 program
- o Web: <http://www.energise-project.eu/>, E-mail: info@energise-project.eu

ANNEX: Eksempler på SECI'er fra ENERGISE databasen

Kategori	SECI Navn	Kort beskrivelse
 Forandring via komplekse interaktioner	<u>Wir Leben 2000 Watts</u> (Østrig)	Initiativet går ud på at opnå et 2000 Watt samfund i 2050 og arbejder for at muliggøre dette ved at facilitere ændringer på tværs af en række hverdagslivsaspekter og aktører.
 Forandring via hverdagslivs situationer	<u>EnergyNeighbourhoods</u> (Ungarn)	Initiativet går ud på at spare energi i husholdninger, uden at husholdningerne skal investere i nye energiformer, men dermod ved at motivere og styrke lokalsamfund ved at arbejde med at husholdninger udfordrer en række energitunge praksisser.
 Forandring via individuel adfærd	<u>TOPTEN</u> (Europæisk)	Initiativet går ud på at få forbrugere til at ændre adfærd ved at få dem til at købe energieffektive produkter.
 Forandring via teknologisk optimering	<u>Blewbury Energy Initiative</u> (England)	Initiativet går ud på at mindske CO ₂ aftrykket i en landsby ved at fremme IT løsninger for monitorering af energiforbrug og ved at informere om varmetab via termisk fotografiering.

DISCLAIMER:

ENERGISE Open Access Database er et forsøg på systematisk at kortlægge europæiske SECI'er. Som led i vores arbejde med at udvikle et sådant datasæt har vi været nødt til at træffe nogle beslutninger om, hvad der skal inkluderes i datasættet, og hvordan man kategoriserer og klassificerer SECI'er, der er forskellige i omfang, størrelse og indhold. Vi opfordrer til, at du tager kontakt, hvis du mener, at en klassificering er ukorrekt, eller hvis du har spørgsmål. Vi modtager gerne feedback og forslag på vores webside. Vi tilstræber at opdatere ENERGISE Open Access Database en gang om året indtil år 2020. ENERGISE Open Access Database repræsenterer ikke en evaluering eller kritik af de kortlagte SECI'er. Vær også opmærksom på, at inkluderingen af en SECI ikke er ensbetydende med en bestemt støtte eller opbakning til denne, hverken fra ENERGISE projektet eller dets partnere.

This project has received funding from the European Union's Horizon 2020 Research and Innovation programme under Grant Agreement No. 732644.

The sole responsibility for the contents of this document lies with the authors. It does not necessarily reflect the opinion of the European Union. Neither the EEA nor the European Commission is responsible for any use that may be made of the information contained therein.

FINLAND

Lehdistötiedote: ENERGISE-tietopankki julkaistaan

Milloin: 4.6.2018

ENERGISE-tutkimusryhmä julkaisee uuden interaktiivisen tietopankin, jossa kartoitetaan yli 1 000 eurooppalaista kestävän energian aloitetta!

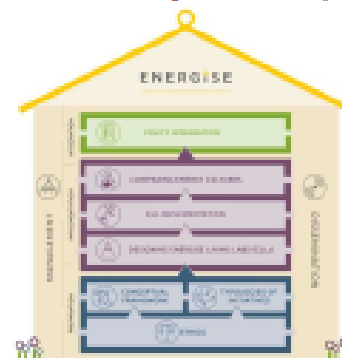
Ilmastonmuutoksen torjunnan käydessä yhä kiireellisemmäksi Euroopan Komissio on asettanut ilmasto- ja energiatavoitteita vähentääkseen kasvihuonekaasupäästöjä ja siirtyäkseen vähähiiliseen talouteen. Muutoksen nykyinen vauhti ja kattavuus ei kuitenkaan riitä kestävään energijärjestelmään siirtymiseksi. Energiatavoitteiden saavuttaminen vaatii muutoksia energian kulutuksessa.

Tähän haasteeseen pyrkii vastaamaan innovatiivinen EU-hanke: [ENERGISE](#). Hanke pyrkii tutkimuksen avulla ymmärtämään paremmin energiankulutuksen sosiaalisia ja kulttuurisia vaikuttimia. Hanke on EU:n Horisontti2020-ohjelman rahoittama (2016-2019). Se kehittää, testaa ja arvioi mahdollisuuksia kotitalouksien energian käytön alhaalta ylöspäin tapahtuvalle muutokselle Euroopan eri maissa.

Kansainvälinen [ENERGISE-tutkimusryhmä](#) on systemaattisesti luokitellut yli 1 000 aiempaa kestävän energian kulutuksen aloitetta 30:stä Euroopan maasta. Tätä kunnianhimoista osahanketta on johtanut Aalborg University Tanskassa. Aineisto on julkaistu avoimessa [tietopankissa](#). Tietopankista ja interaktiivisesta kartasta voivat hyötyä hankkeiden käytännön toteuttajat, tutkijat, ruohonjuuritason toimijat sekä kaikki, jotka etsivät hyviä kotitalouksien energian käytön vähentämisen esimerkkejä Euroopasta.

Aloitteet on jaettu neljään kategoriaan sen mukaan, miten ne lähestyvät ilmastonmuutoksen ja energian käytön vähentämisen haastetta (ks. liitteen esimerkit). Tutkimuksen mukaan kategorioista "Muutokset vuorovaikutussuhteissa" ja "Muutokset kotitalouksien arjessa" löytyy aloitteita, joilla on muita paremmat mahdollisuudet aikaansaada pysyviä muutoksia energian kulutuksessa kuin aloitteissa, joissa keskitytään pelkästään teknologiaan tai kuluttajien informointiin. Tämä johtuu siitä, että ensin mainituissa aloitteissa energian kulutus ymmärretään juontuvaksi arkisista käytänteistä ja niissä pyritään vaikuttamaan teknologian, liiketoimintamallien, palvelujen sekä arjen sosiaalisen ja ajallisen organisoitumisen välisiin suhteisiin. ENERGISE-tutkimusryhmän tutkimus osoittaa, että vain pieni määrä kartoittamistamme energia-aloitteista kuuluu näihin edistyneempiin kategorioihin.

Mukana on 47 hyvää esimerkkiä Suomesta. Suomalaisista esimerkeistä löytyi aloitteita jokaisesta kategoriasta. Esimerkkejä "Muutokset vuorovaikutussuhteissa" kategoriasta ovat Oulun kaupungin rakennusvalvonnan [Ennakoiva laadun ohjaus](#), Helsingin ja Vantaan kaupunkien [Ilmastokatu](#) sekä Ekokumppanit Oy:n Tampereella vetämä [EU-GUGLE](#).

HUNGARY

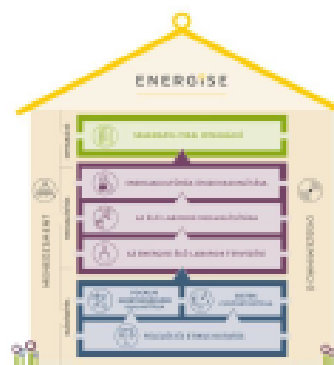
Sajtóközlemény: Elkészült az ENERGISE online adatbázis!

ENERGISE
EUROPEAN NETWORK FOR RESEARCH, GOOD PRACTICE
AND INNOVATION FOR SUSTAINABLE ENERGY

Közzététel dátuma: 2018. június 6.

Új, több mint 1000 fenntartható energiás kezdeményezést tartalmazó interaktív európai adatbázis!

Napjainkban az éghajlatváltozás miatt egyre súlyosabb kihívásokkal kell szembenéznünk. Az Európai Bizottság ezért számos olyan klímavédelmi és energetikai célt tűzött ki, melyek az üvegházhatású gázok kibocsátásának csökkentését és a gazdaság szénmentesítését (azaz: a fosszilis energiafelhasználás fokozatos csökkentését) mozdítják elő. A jelenlegi változások azonban túl lassúak és kisléptékűek ahhoz, hogy az energiarendszer belátható időn belül fenntarthatóvá váljon, s egyre nyilvánvalóbb, hogy az energetikai célok elérése jelentősen függ a végső energiafogyasztási szokásoktól és az energiaszükségletek összetett rendszerétől.

A fenti felvetésekre igyekszik választ találni az **ENERGISE**, mely egy olyan innovatív, páneurópai kutatási kezdeményezés, mely az energiafogyasztással kapcsolatos társadalmi és kulturális hatások mélyebb szintű tudományos megértését tűzte ki célul. Az EU Horizon2020 keretprogram részeként megvalósuló, 2018-2019 között zajló kutatási projekt olyan lehetőségek kialakításával, vizsgálatával és értékelésével foglalkozik, amelyek elősegítik az európai háztartások és közösségek energiahasználatának aluról történő minőségi és mennyiségi átalakítását.

A nemzetközi **ENERGISE kutatócsoport** több mint ezer, fenntartható energiafogyasztással kapcsolatos kezdeményezést (esetet) gyűjtött össze 30 európai országból, a gyűjtést követően pedig szisztematikusan csoportosították az eseteket. A munkát a dán Aalborg Egyetem munkatársai vezették; az ő irányításukkal jött létre a nyílt hozzáférésű **online adatbázis**. Az adatbázis alapján képet kaphatunk a fenntartható energia projektek tartalmáról, méretéről és céljairól, amelyek kimondottan az energia végső felhasználásával foglalkoznak, valamint értékelést kaphatunk arról, hogy a kezdeményezések hogyan értelmezik a túlzott energiafogyasztás problematikáját. Az adatbázis és az interaktív térkép értékes adattörményt jelenthet az energiával foglalkozó gyakorló szakemberek, kutatók, közösségi csoportok, és bárki más számára, aki európai jó gyakorlatokat keres ebben a témában.

MELLÉKLET: Fenntartható energia projektek az ENERGISE adatbázisból

Kategória	Elnevezés	Leírás
 <p>Összetett kölcsönhatásokat érintő változások</p>	<p><u>Közösségi energia</u> (Magyarország)</p>	<p>A Közösségi Energia projekt célja, hogy a hazai szakpolitikák, szabályozás és támogatási rendszer megfelelően segítse minél több közösségi kezdeményezésű energiahatékonysági és megújuló energiás projekt létrejöttét.</p>
 <p>Hétköznapi élethelyzeteket érintő változások</p>	<p><u>EnergiaKözösségek</u> (Magyarország)</p>	<p>A programban résztvevő háztartások egy verseny keretén belül változtatják meg mindennapi energiahasználati szokásukat, az energiafogyasztásukat legalább 9%-kal csökkentik beruházás nélkül, miközben helyi közösségek alakulnak és erősödnek meg.</p>
 <p>Változások az egyéni viselkedésben</p>	<p><u>Forgó Morogó</u> (Magyarország)</p>	<p>Energiahatékonysággal kapcsolatos interaktív weboldal, mely gyerekeknek és felnőtteknek szóló online tevékenységekkel, információkkal segíti a tudatosság növelését. Megtakarítási tippekkel, kalkulátorral, játékokkal és videókkal segíti a környezetbarát szemlélet kialakítását, megerősítését.</p>
 <p>Technológiai változások</p>	<p><u>Biobrikett program</u> (Magyarország)</p>	<p>Mezőgazdasági hulladékból környezetbarát tüzelőanyag előállítására kézi prés segítségével. Előnyei: helyi rászorulók segítése, közösségépítés, munkahely-teremtés.</p>

FELELŐSSÉGI NYILATKOZAT:

Az ENERGISE nyílt hozzáférésű adatbázis kísérletet tesz arra, hogy szisztematikusan feltérképezze az európai, fenntartható energiával foglalkozó kezdeményezéseket. Az adatbázis kialakítása során több döntést is meg kellett hoznunk az adatbázisba kerülő adatokról, illetve a különféle témájú, méretű és elterjedt tartalmú esetek csoportosításának és osztályozásának módjáról. Örömmel fogadjunk azonban minden, az adatbázis javítására vonatkozó visszajelzést és javaslatot. Célunk, hogy 2020-ig évente frissítsük az ENERGISE nyílt hozzáférésű adatbázist. Az ENERGISE nyílt hozzáférésű adatbázis nem jelenti az esetek érdemi, vagy egyéb jellegű értékelését. Kérjük, vegyék figyelembe, hogy az esetek adatbázisban illetve térképen történő megjelenítése nem jelenti azt, hogy az adott esetet az ENERGISE projekt vagy a projekt partnerek jobbnak tartanák, mint bármely más, az adatbázisban eddig nem szereplő esetet.

 A projekt az Európai Unió finanszírozásával megvalósult a Fenntartható Energia Program keretében.

Az ENERGISE projekt az Európai Unió finanszírozásával megvalósult a Fenntartható Energia Program keretében. A projekt célja az európai fenntartható energia kutatás és innováció támogatása. A projekt célja az európai fenntartható energia kutatás és innováció támogatása. A projekt célja az európai fenntartható energia kutatás és innováció támogatása.

SWITZERLAND

ENERGISE

EUROPEAN NETWORK FOR RESEARCH, GOOD PRACTICE
AND INNOVATION FOR SUSTAINABLE ENERGY

Communiqué de presse : lancement de la base de données en ligne d'ENERGISE

Quand : 7 juin 2018 **Contact :** Prof. Marlyne Sahakian, +4179 393 8733, marlyne.sahakian@unige.ch; Dr Laure Dobigny, +4177 534 9277, laure.dobigny@unige.ch.

L'équipe internationale d'ENERGISE publie en ligne un nouvel ensemble de données interactif recensant plus d'un millier d'initiatives en matière d'énergie durable dans toute l'Europe : la Suisse est en tête de file côté innovation.

En réponse au défi du changement climatique, qui devient de plus en plus urgent, la Commission européenne fait la promotion de plusieurs objectifs en matière de climat et d'énergie en vue de réduire les émissions de gaz à effet de serre et de décarboner l'économie. Toutefois, le rythme et l'ampleur actuels du changement ne suffiront pas à opérer les transitions nécessaires en termes de durabilité au sein du système énergétique. Il apparaît de plus en plus clairement que la réalisation des objectifs en matière d'énergie dépend dans une large mesure de plusieurs aspects complexes des schémas de consommation finale d'énergie ou de la demande en énergie.

ENERGISE est une initiative de recherche paneuropéenne innovante qui, reconnaissant ces préoccupations, vise à établir une meilleure compréhension scientifique des facteurs sociaux et culturels influant sur la consommation d'énergie. Financée dans le cadre du programme Horizon 2020 de l'Union européenne pendant trois ans (de 2016 à 2019), l'initiative ENERGISE développe, teste et évalue des possibilités permettant de transformer, par le biais d'une approche ascendante, la consommation d'énergie au sein des ménages et des communautés aux quatre coins de l'Europe.

L'équipe de recherche internationale d'ENERGISE a procédé à une classification systématique de plus de 1 000 initiatives en matière de consommation durable d'énergie (ICDE) en place dans 30 pays européens. Assumant un rôle de chef de file dans cette tâche ambitieuse, les collègues de l'Université d'Aalborg, au Danemark, viennent de publier ces données dans une [base de données en ligne](#) en accès libre. Cette base de données informe les utilisateurs sur le contenu, la portée et les objectifs d'ICDE qui se concentrent précisément sur la consommation finale, et évalue la façon dont le défi de la consommation excessive d'énergie est appréhendé. La base de données et la carte interactive constitueront une ressource précieuse pour les professionnels, les chercheurs et les groupes communautaires s'intéressant au domaine de l'énergie ou pour toute personne recherchant des exemples de bonnes pratiques d'initiatives en matière d'énergie dans toute l'Europe.

Les ICDE ont été divisées en quatre catégories selon la manière dont elles approchent le défi du changement climatique et les contraintes en termes de réduction de la consommation d'énergie (cf. exemples dans l'annexe ci-dessous). D'après un corpus de recherches de plus en plus étoffé, les initiatives et les programmes concernant les « interactions complexes » et les « situations de la vie quotidienne » qui envisagent la consommation d'énergie comme le fruit de pratiques sociales et d'interactions complexes entre les changements affectant la technologie, les modèles économiques,

This project has received funding from the European Union's Horizon 2020 Research and Innovation programme under Grant Agreement No 723642.

The job responsibility for the content of this document lies with the authors. It should not be construed as an endorsement of the European Union. Neither the IEA nor the European Commission is responsible for any use that may be made of the information contained herein.

ENERGISE

EUROPEAN NETWORK FOR RESEARCH, GOOD PRACTICE
AND INNOVATION FOR SUSTAINABLE ENERGY

ANNEXE : exemples d'ICDE extraits de la base de données d'ENERGISE, pour la Suisse

Catégorie	Nom	Description
 Changements dans les interactions complexes	Société 2000 Watts (Suisse et international)	Atteindre une société à 2000 watts d'ici 2050 en répondant aux changements affectant des aspects multiples de la vie quotidienne et de la société
 Changements dans les situations de la vie quotidienne	Pumpipumpe (Suisse et international)	Réduire l'achat d'appareils ménagers et privilégier le partage et les relations de voisinage
 Changements dans les comportements individuels	Actions Eco-Sociales (Genève et Lausanne)	Rendre la consommation d'énergie et d'eau plus efficace, par l'information, la sensibilisation et la proposition de matériel plus efficace
 Changements technologiques	TOPTEN (Suisse et international)	Promouvoir des appareils efficaces sur le plan énergétique

CLAUSE DE NON-RESPONSABILITÉ :

L'ensemble de données en accès libre d'ENERGISE vise à recenser systématiquement les ICDE européennes. Dans le cadre de l'élaboration de cet ensemble de données, nous avons dû décider quelles données inclure et comment catégoriser et classer les ICDE, qui diffèrent en termes de portée, d'ampleur et de contenu. Nous prêtons une oreille attentive aux retours et aux suggestions de mises à jour et avons prévu une fonction permettant aux utilisateurs d'envoyer des questions et des suggestions directement via la page Internet de l'ensemble de données. Nous nous sommes donné pour objectif de mettre à jour l'ensemble de données en accès libre d'ENERGISE une fois par an jusqu'en 2020. L'ensemble de données en accès libre d'ENERGISE ne constitue pas une évaluation des mérites ou d'autres aspects d'une ICDE en particulier. En outre, l'inclusion d'ICDE dans la carte ne veut pas dire que le projet ENERGISE ou ses partenaires soutiennent ces initiatives.

ENERGISE PRESS RELEASE 3

ENERGISE LIVING LABS LAUNCHING IN 8 EUROPEAN COUNTRIES TO CO-DESIGN EFFECTIVE WAYS FOR REDUCING HOUSEHOLD ENERGY USE

PUBLISHED IN SEPT 2018

Press release: Launch of ENERGISE Living Labs

When: From 12 September 2018

ENERGISE Living Labs launching in 8 European countries to co-design effective ways for reducing household energy use

In response to the increasingly urgent climate change challenge, the European Commission is promoting several climate and energy targets with the goal of reducing greenhouse gas emissions and decarbonising the economy. However, the current pace and scale of change is insufficient to achieve the necessary sustainability transitions in energy systems; there is an increasing realisation that meeting energy targets is highly dependent on several complex aspects of final energy consumption patterns or energy demand. Increasingly, households are seen as playing a role in energy transitions – which implies challenging social norms and habits around energy usage in the home.

This Fall and as part of an innovative pan-European research initiative to achieve a greater understanding of the social and cultural influences on energy consumption, the **ENERGISE** consortium – funded under the EU Horizon 2020 programme – is launching Energy Living Labs to develop, test and assess options for a bottom-up transformation of energy use in households and communities across Europe. Based on an assessment of over 1,000 European sustainable energy initiatives and consulting with stakeholders, two Energy Living Labs have been co-designed, involving both individual and collective approaches among households in 8 countries¹. The ENERGISE team has now launched the Living Labs, which will involve more than 300 households across Europe towards understanding the role of the social norms, skills, competencies, materials and infrastructures tied up with our daily energy use, related to two specific areas: cleanliness (laundry) and thermal comfort (heating) in the home.

Through deliberations and exchanges with the ENERGISE research teams and implementation partners, households set out on a journey to better understand and challenge their energy use, towards reducing overall energy consumption. To further facilitate this process, researchers will install energy meters, thermo-loggers, and thermometers in participating homes, but most importantly will invite

¹ Denmark, Finland, Germany, Hungary, Ireland, Switzerland, The Netherlands, The United Kingdom

households to engage with "challenge kits" including insights and objects that have been carefully selected to stimulate reflection and support a shift in habits in relation to indoor comfort and clothing cleanliness.

ENERGISE Living Labs will conclude in early December 2018 with a debriefing period, followed by a second debrief with households in the Spring. The main results will be available in 2019 and will include comparative assessments across the Living Labs in 8 countries, with some insights on the difference between individual and collective approaches when it comes to changing energy-intensive habits. The emphasis of the results will not be on energy saved as much as on describing how and in what way the Energy Living Labs served to challenge norms and routines around heating and laundry.

In several countries, ENERGISE partners will organize events to share the results and outcomes of the Living Labs, as well as to provide an opportunity for participating households and interested stakeholders to meet and exchange information. Please stay in touch with us to learn about these opportunities and the outcome of researchers and households working together towards the low-carbon energy transition.

IF YOU WISH TO LEARN MORE ABOUT THE ENERGISE LIVING LABS, PLEASE GET IN TOUCH!

You can learn about the ENERGISE Living Labs in general by visiting our website at <http://energise-project.eu/node/1239>

To learn about the 8 local ENERGISE Living Labs please visit the country pages of the ENERGISE project: <http://energise-project.eu/>

To learn more about the background of developing the ENERGISE Living Labs please read our related deliverables at <http://energise-project.eu/deliverables>

CONTACT

Press: Edina Vadovics, GreenDependent Institute, Hungary, edina@greendependent.org

More information about the Living Labs in general:

Julia Backhaus, Maastricht University, The Netherlands, energise@maastrichtuniversity.nl

Project coordinator:

Frances Fahy, National University of Ireland, Galway, frances.fahy@nuigalway.ie

ENERGISE

- o ENERGISE stands for European Network for Research, Good Practice and Innovation for Sustainable Energy
- o Coordinated by the National University of Ireland, Galway
- o Funded by the European Union's Horizon2020 programme
- o Web: <http://www.energise-project.eu/>, Email: info@energise-project.eu

This project has received funding from the European Union's Horizon 2020 Research and Innovation programme under Grant Agreement No. 720444.

THE FOLLOWS RESPONSIBILITY FOR THE CONTENT OF THIS DOCUMENT BELONGS TO THE AUTHORS. IT DOES NOT REPRESENT THE OPINION OF THE EUROPEAN UNION. NEITHER THE ICA NOR THE EUROPEAN COMMISSION IS RESPONSIBLE FOR ANY USE THAT MAY BE MADE OF THE INFORMATION CONTAINED HEREIN.

ENERGISE

EUROPEAN NETWORK FOR RESEARCH, GOOD PRACTICE
AND INNOVATION FOR SUSTAINABLE ENERGY

HA TÖBBET SZERETNE MEGTUDNI AZ ENERGISE ÉLŐ LABOROKRÓL, LÉPJEN VELÜNK KAPCSOLATBA!

Ha többet szeretne megtudni a Magyarországon megvalósuló Élő Laborokról, látogasson el a magyar nyelvű ENERGISE oldalra: <http://enermise.hu/node/90>

SAJTÓKAPCSOLAT

Vadovics Edina, GreenDependent Intézet, Gödöllő
info@greendependent.org // 20 512 1887

gr^{ee}nIndependent
 Intézet

AZ ENERGISE PROJEKTRŐL

- az ENERGISE jelentése: Európai Hálózat a Fenntartható Energiáért: Kutatás, Jó Gyakorlat, Innováció
- koordinátor szervezet: National University of Ireland, Galway (Írország)
- a projekt az Európai Unió Horizont 2020 finanszírozásával valósul meg
- weboldal: <http://www.enermise-project.eu/>, Email: info@enermise-project.eu

A projekt az Európai Unió Horizont 2020
 kutatásfejlesztési támogatásával jött létre,
 a 1010113 számú támogatási szerződés révén.

A dokumentum tartalmát illetően a szerzői felelősség az nem viselője azonosított által az
 Európai Unió részéről, sem az intézmények és részleges Projekt Felelősök (PIA),
 sem az Európai Bizottság nem vállal felelősséget a fenti információk felhasználásából eredő
 bármilyen károsítások miatt.

ENERGISE

EUROPEAN NETWORK FOR RESEARCH, GOOD PRACTICE
 AND INNOVATION FOR SUSTAINABLE ENERGY

LOCAL PRESS RELEASES AT THE CONCLUSION OF THE ENERGISE LIVING LABS

FINLAND

PUBLISHED IN MARCH 2019

28.3.2019 Kansainväliset kestävä arjen hankkeet haastoivat kulutustapoja – porvoolaiset kotitaloudet aktiivisesti mukana - Porvoo
 (https://www.porvoo.fi)
 fi (https://www.porvoo.fi/kansainvaliset-kestavan-arjen-hankkeet-haastoivat-kulutustapoja-porvoolaiset-kotitaloudet-aktiivisesti-mukana) sv (https://www.borga.fi/internationella-projekt-for-en-hallbar-vardag-utmanade-konsumtionsvanorna-hushall-fran-borga-deltog-aktivt)
 fi (https://www.porvoo.fi/kansainvaliset-kestavan-arjen-hankkeet-haastoivat-kulutustapoja-porvoolaiset-kotitaloudet-aktiivisesti-mukana) sv (https://www.borga.fi/internationella-projekt-for-en-hallbar-vardag-utmanade-konsumtionsvanorna-hushall-fran-borga-deltog-aktivt)

Haku

Etusivu (/) > Uutiset (https://www.porvoo.fi/uutiset) > Kansainväliset kestävä arjen hankkeet haastoivat kulutustapoja – porvoolaiset kotitaloudet aktiivisesti mukana

JAA   (WHATSAPP://SEND?TEXT=HTTPS://WWW.PORVOO.FI/KANSAINVALISET-KESTAVAN-ARJEN-HANKKEET-HAASTOIVAT-KULUTUSTAPOJA-PORVOOLAISET-KOTITALOUDET-AKTIIVISESTI-MUKANA)

Kansainväliset kestävä arjen hankkeet haastoivat kulutustapoja – porvoolaiset kotitaloudet aktiivisesti mukana

<https://www.porvoo.fi/kansainvaliset-kestavan-arjen-hankkeet-haastoivat-kulutustapoja-porvoolaiset-kotitaloudet-aktiivisesti-mukana>

1/4

28.3.2019

Kansainväliset kestävä arjen hankkeet haastivat kulutustapoja – porvoalaiset kotitaloudet aktiivisesti mukana - Porvoo

Porvoo on ollut aktiivisesti mukana kahdessa kansainvälisessä kestävä arjen hankkeessa, jotka auttoivat kotitalouksia pienentämään ilmastokuormaansa. Hankkeiden tuloksia esitellään Porvoon Taidetehtaalla "Energisoivia kokeiluja: Porvoon kiihdytys kestävään tulevaisuuteen" -seminaarissa torstaina 7. maaliskuuta klo 15–18. Seminaari on maksuton ja kaikille avoin, mutta siihen pitää ilmoittautua etukäteen viimeistään maanantaina 4. maaliskuuta.

Seminaarin osanottajat pääsevät myös kokeilemaan uudenlaista työkalua, jonka avulla voi arvioida erilaisten tekojen vaikutusta omaan hiilijalanjälkeen. 1,5 asteen elämäntapapalapeli on kehitetty Aalto-yliopistossa yhdessä kansainvälisten asiantuntijoiden kanssa.

Energisoivia kokeiluja: Porvoon kiihdytys kestävään tulevaisuuteen -seminari 7.3. (/energisoivia-kokeiluja-porvoon-kiihdytys-kestavaan-tulevaisuuteen-seminari)

Pyykinpesu väheni kolmanneksella

"ENERGISE" EU-hankkeeseen osallistui kaikkiaan 300 kotitaloutta kahdeksasta Euroopan maasta. Porvoosta oli mukana 19 kotitaloutta. Kotitaloudet testasivat pyykinpesun vähentämistä ja sisälämpötilan laskemista.

- Pyykkihuolto kuluttaa paljon aikaa ja energiaa etenkin lapsiperheissä. Kotitaloudet kokeilivat, voiko samalla säästää sekä energiaa että vaivaa madaltamalla hiukan siisteysvaatimuksia. Kotitaloudet onnistuivat pienentämään pyykinpesukertojen määrää noin kolmanneksella ja vähensivät kotiansa sisälämpötilaa noin asteella, kertoo professori Eva Heiskanen Helsingin yliopiston Kuluttajatutkimuskeskuksesta.
- Sisälämpötilojen alentaminen yhdellä asteella pienentää lämmitysenergian tarvetta noin 5 prosenttia. Hankkeessa syntyi virikkeitä myös tuotekehitykseen, esimerkiksi puolipitoisten vaatteiden säilytykseen.

Asumisen hiilijalanjälki pieneni yli 40 prosenttia

Kansainväliseen "Kestävien elämäntapojen kiihdyttämöön" osallistui kotitalouksia seitsemästä eri maasta. Porvoosta mukana oli 8 kotitaloutta. Perheet pienensivät hiili- ja materiaalijalanjälkiään pienillä ja isommilla arjen valinnoilla, ja ne pitivät kokeilua hyödyllisenä, hauskana ja taloudellisesti kannustavana.

- Hanke laajenee ensi vuoden aikana niin, että mukana on jo yli 70 000 ihmistä seitsemässä maassa, kertoo toimitusjohtaja Michael Lettenmeier D-mat oy:stä.

Porvoolaisperheet näyttivät, että jo lyhyessä ajassa elämäntavat voi muuttaa kestävämmiksi. Keskimäärin hiilijalanjälki pieneni kuukaudessa 27 prosenttia, asumisen hiilijalanjälki jopa 42 prosenttia. Merkittävin vaikutus oli uusiatuvin energiamuotoihin siirtymisellä ja sähkön- ja lämmitysenergian kulutuksen vähentämisellä. Suuria vaikutuksia oli myös lihan, juuston ja kahvin kulutuksen vähentämisellä sekä autoilun vähentämisellä ja sähköpyörien, julkisella liikenteen ja biokaasuautojen käyttämisellä.

Uusi 1,5 asteen elämäntapapalapeli

Kotitaloudet hyödynsivät Kestävien elämäntapojen kiihdyttämöissä uutta 1,5 asteen elämäntapapalapeliä. Palapelin käyttäminen auttoi ymmärtämään, miten omaa hiilijalanjälkeä voi pienentää.

- Palapelissä pelaajat valitsevat paloja, jotka kuvaavat erilaisia hiilijalanjälkeä pienentäviä tekoja. Palan koko kertoo, kuinka paljon hiilijalanjälki pienenee tämän teon avulla, Michael Lettenmeier kertoo.
- Esimerkiksi lomalennon pois jättäminen tai A-energialuokan puutalon rakentaminen ovat isoja tekoja, jotka auttavat paljon jalanjäljen pienentämisessä. Oman kauppakassin käyttäminen tai "Ei mainoksia, kiitos!" -taman käyttö ovat puolestaan pieniä tekoja, joita pitää toteuttaa hyvin paljon, jotta oma jalanjälki pienenee riittävästi.

Palapelillä kehitetään parhaillaan nettityökaluksi, jonka avulla kuka tahansa voi jatkossa pienentää omaa hiilijalanjälkeään.

<https://www.porvoo.fi/kansainvaliset-kestaven-arjen-hankkeet-haastivat-kulutustapoja-porvoalaiset-kotitaloudet-aktiivisesti-mukana>

2/4

28.3.2019 Kansainväliset kestävän sijen hankkeet haastivat kulutusopjo – porvoalaiset kotitaloudet aktiivisesti mukana - Porvoo

Lisätietoja:

www.porvoo.fi/kestava-arki (/kestava-arki)

<http://energise-project.eu/> (<http://energise-project.eu/>)

<http://finland.energise-project.eu/> (<http://finland.energise-project.eu/>)

Professori Eva Heiskanen, Kuluttajatutkimuskeskus, Helsingin yliopisto, puh. 050 321 0190,
eva.heiskanen@helsinki.fi

Toimitusjohtaja ja kestävän kehityksen asiantuntija Michael Lettenmeier, D-mat oy, puh. 040 6412 876,
michael@d-mat.fi

Kestävän kehityksen asiantuntija Sanna Päivrinta, Porvoon kaupunki, puh. 040 676 1478,
sanna.paivarinta@porvoo.fi

27.2.2019 8:49

Tunnisteet: Asuminen Kestävä kehitys

Porvoon kaupunki

Raatihuoneenkatu 9, 06100 Porvoo

PL 23, 06101 Porvoo

Puhelinvaihe 019 520 211

kirjaamo@porvoo.fi

www.porvoo.fi

Yhteystiedot (/yhteystiedot)

Asiakaspalvelu

Asioidi verkossa (<https://uusl.eporvoo.fi/fi-FI/>)

Palvelupiste Kompassi (/neuvonta-ja-asiointi)

Palveluneuvontaa ikäihmisille, Ruori (/palveluneuvonta-ruori)

Palvelupiste alle 30-vuotaille, Ohjaamo (/ohjaamo)

Pälystysnumerot (/hataatilanteet-ja-palystys)

Matkailuneuvonta

Läntinen Aleksanterinkatu 1

06100 Porvoo

Puh. 040 489 9801

FINLAND IN SWEDISH

Heiskanen, Eva

From: Porvoon kaupungin viestintä <viestinta@porvoo.fi>
Sent: keskiviikko 27. helmikuuta 2019 8.35
To: SORVALI AJIA
Subject: Porvoon kaupunki tiedottaa 27.2.2019 - Borgå stad informerar 27.2.2019

Porvoon kaupunki tiedottaa 27.2.2019

Kansainväliset kestävä arjen hankkeet haastoivat kulutustapoja – porvoalaiset kotitaloudet aktiivisesti mukana

Porvoo on ollut aktiivisesti mukana kahdessa kansainvälisessä kestävä arjen hankkeessa, jotka auttoivat kotitalouksia pienentämään ilmastokuormaansa. Hankkeiden tuloksia esitellään Porvoon Taidetehtaalla "Energisovia kokeiluja: Porvoon kiihdytys kestävään tulevaisuuteen" -seminaarissa torstaina 7. maaliskuuta klo 15–18. Seminaari on maksuton ja kaikille avoin, mutta siihen pitää ilmoittautua etukäteen viimeistään maanantaina 4. maaliskuuta.

Seminaarin osanottajat pääsevät myös kokeilemaan uudenlaista työkalua, jonka avulla voi arvioida erilaisten tekojen vaikutusta omaan hiilijalanjälkeen. 1,5 asteen elämäntapapalapelillä on kehitetty Aalto-yliopistossa yhdessä kansainvälisten asiantuntijoiden kanssa.

Pyykinpesu väheni kolmanneksella

"ENERGISE" EU-hankkeeseen osallistui kaikkiaan 300 kotitaloutta kahdeksasta Euroopan maasta. Porvoosta oli mukana 19 kotitaloutta. Kotitaloudet testasivat pyykinpesun vähentämistä ja sisälämpötilan laskemista.

– Pyykinhuolto kuluttaa paljon aikaa ja energiaa etenkin lapsiperheissä. Kotitaloudet kokelivat, voisiko samalla säästää sekä energiaa että valvua madaltamalla hilukan silteysvaatimuksia. Kotitaloudet onnistuivat pienentämään pyykinpesukertojen määrää noin kolmanneksella ja vähensivät kotinsa sisälämpötilaa noin asteella, kertoo professori Eva Heiskanen Helsingin yliopiston Kuluttajatutkimuskeskuksesta.

– Sisälämpötilojen alentaminen yhdellä asteella pienentää lämmitysenergian tarvetta noin 5 prosenttia. Hankkeessa syntyi virikkeitä myös tuotekehitykseen, esimerkiksi puoliptoisten vaatteiden säilytykseen.

Asumisen hiilijalanjälki pieneni yli 40 prosenttia

Kansainväliseen "Kestävien elämäntapojen kiihdyttämöön" osallistui kotitalouksia seitsemästä eri maasta. Porvoosta mukana oli 8 kotitaloutta. Perheet pienensivät hiili- ja materiaalijalanjälkeään pienillä ja isommilla arjen valinnoilla, ja ne pitivät kokeilua hyödyllisenä, hauskana ja taloudellisesti kannustavana.

– Hanke laajenee ensi vuoden aikana niin, että mukana on jo yli 70 000 ihmistä seitsemässä maassa, kertoo toimitusjohtaja Michael Lettenmeier D-mat oy:stä.

Porvoalaisperheet näyttivät, että jo lyhyessä ajassa elämäntavat voi muuttaa kestävämmiksi. Keskimäärin hiilijalanjälki pieneni kuukaudessa 27 prosenttia, asumisen hiilijalanjälki jopa 42 prosenttia. Merkittävin vaikutus oli uuslaturiin energiamuotoihin siirtymisellä ja sähkön- ja lämmitysenergian kulutuksen vähentämisellä. Suuria vaikutuksia oli myös ilman, juuston ja kahvin kulutuksen vähentämisellä sekä autollun vähentämisellä ja sähköpyörien, julkisella liikenteen ja blokaasuautojen käyttämisellä.

Uusi 1,5 asteen elämäntapapalapelillä

Kotitaloudet hyödynsivät Kestävien elämäntapojen kiihdyttämössä uutta 1,5 asteen elämäntapapalapelillä. Palapelin käyttäminen auttoi ymmärtämään, miten omaa hiilijalanjälkeä voi pienentää.

– Palapelissä pelaajat valitsevat paloja, jotka kuvaavat erilaisia hiilijalanjälkeä pienentäviä tekoja. Palkan koko kertoo, kuinka paljon hiilijalanjälki pienenee tämän teon avulla, Michael Lettenmeier kertoo.

– Esimerkiksi lomalennon pois jättäminen tai A-energialuokan puutalon rakentaminen ovat isoja tekoja, jotka auttavat paljon jalanjäljen pienentämisessä. Oman kauppakassin käyttäminen tai "Ei mainoksia, kiitos!" -tarran käyttö ovat puolestaan pieniä tekoja, joita pitää toteuttaa hyvin paljon, jotta oma jalanjälki pienentäisi riittävästi.

Palapelillä kehitetään parhaillaan nettityökaluiksi, jonka avulla kuka tahansa voi jatkossa pienentää omaa hiilijalanjälkeään.

Lisätietoja:

www.porvoo.fi/kestava-arkki
<http://energise-project.eu/>
<http://finland.energise-project.eu/>

Professori Eva Helskanen, Kuluttajatutkimuskeskus, Helsingin yliopisto, puh. 050 321 0190,
eva.helskanen@helsinki.fi

Toimitusjohtaja ja kestävä kehityksen asiantuntija Michael Lettenmeier, D-mat oy, puh. 040 5412 876,
michael@d-mat.fi

Kestävä kehityksen asiantuntija Sanna Pälväranta, Porvoon kaupunki, puh. 040 676 1479,
sanna.palvaranta@porvoo.fi

Energisovieli kokoukset: Porvoon kiihdytys kestävään tulevaisuuteen -seminaari

Aika: Torstaina 7.3. klo 15–18

Paikka: Taidetehtas, Tehdassali, Läntinen Aleksanterinkatu 1, Porvoo

Ilmoittautuminen viimeistään maanantaina 4. maaliskuuta (www.porvoo.fi/kestava-arkki)

OHJELMA

Klo 14:30 Kahvia tarjolla

Klo 15-16:00 Tervetuloa, hankkeiden esittelyt

Klo 15:00 Tilaisuuden avaus, Sanna Pälväranta, Porvoon kaupunki

Klo 15:10 Tervetuloa järjestäjien puolesta, Michael Lettenmeier ja Kaisa Matschoss
 Aktiiviteettien esittely (posterit hankkeiden tuloksista, esittelypöydät, peli, taulut)

Klo 15:15 Kestävien elämäntapojen kiihdyttämö: Näin kotitaloudet pudottivat jalanjälkensä neljänneksellä, Michael Lettenmeier ja Viivi Toivio

Klo 15:25 Näin kaupunki edistää kestäviä elämäntapoja
 • Case vegaaniruoka koulussa, Lella Korhonen, Porvoon Tilapalvelut

Klo 15:35 ENERGISE Porvoossa: mitä tehtiin ja miksi, mitä saatiin aikaan? Eva Helskanen

Klo 15:45 Lämmitysenergian vähentäminen: ratkaisuja Porvoossa
 • Mitä vanhoissa taloissa voi tehdä? Pekka Silvennoinen, Olva Energia
 • Sähkölämmityksen ohjaus: miksi ja miten? Ville Parvainen, Ensto Oy

Klo 16:10-16:40 Tauko – naposteltavaa ja aktiiviteetteja

Klo 16:40-17:20 Osallistujien kokemuksia & keskustelua: osallistujien paneeli

Klo 16:40 Osallistujien näkökulma molempiin hankkeisiin & kokemuksia

Klo 17:00 Keskustelua

Klo 17:20-18:00 Ratkaisuja ja oppeja muualle Suomeen

Klo 17:20 Kestävien elämäntapojen kilhdyttämö – Mitä kestävä tulevaisuus edellyttää

Klo 17:35 Porvoosta opiksi koko Suomeen? (10 min. kommenttipuheenvuoro), johtava asiantuntija Lari Rajantie, Sitra

Klo 17.45 Keskustelua

Klo 18:00 Tilaisuuden päätös, kiitokset osallistujille, tilaisuus jäädä keskustelemaan ja kiertelemään klo 18:30 asti

Borgå stad Informerar 27.2.2019

Internationella projekt för en hållbar vardag utmanade konsumtionsvanorna - hushåll från Borgå deltog aktivt

Borgå har deltagit aktivt i två internationella projekt för en hållbar vardag som hjälpte hushållen att minska på miljöbelastningen. Resultatet av projekten presenteras i Konstfabriken i Borgå på ett seminarium (Energisölvia kokelluja: Porvoon kilhdytys kestävään tulevaisuuteen) torsdagen den 7 mars klockan 15-18. Seminariet är avgiftsfritt och öppet för alla men en förhandsanmälan krävs senast måndagen den 4 mars.

Seminariets deltagare får också möjlighet att prova på ett nytt verktyg för bedömning av olika handlingars inverkan på det egna koldioxidavtrycket. "1,5 graders livstidspussel" har utvecklats i Aalto-universitetet tillsammans med internationella experter.

Kläddvätt minskade med en tredjedel

I EU-projektet "ENERGISE" deltog totalt 300 hushåll från åtta europeiska länder. Från Borgå deltog 19 hushåll i projektet. Hushållen testade på att minska på kläddvätt och att sänka inomhustemperaturen.

- Kläddvätt tar mycket tid och energi i synnerhet i barnfamiljer. Hushållen testade om det är möjligt att samtidigt spara både energi och besvär genom att minska kraven på renlighet en aning. Hushållen lyckades minska antalet gånger de tvättade byk med cirka en tredjedel och minskade inomhustemperaturen med cirka en grad, berättar professor Eva Helskanen från Centret för konsumentforskning vid Helsingfors universitet.

- Om inomhustemperaturen minskas med en grad minskar behovet av uppvärmningsenergi med ca 5 procent. I och med projektet uppstod idéer också för produktutveckling, till exempel för förvaring av halvsmuttiga kläder.

Koldioxidavtrycket av boende minskade med över 40 procent

Hushåll från sju olika länder deltar i det internationella projektet "Accelerator för hållbar utveckling". Från Borgå deltog 8 hushåll i projektet. Hushållen minskade på sina koldioxidavtryck med mindre och större vardagliga val, och deltagarna ansåg att försöket var nyttigt, roligt och ekonomiskt lönsamt.

- Nästa år utvidgas projektet så att över 70 000 människor från sju länder deltar, berättar verkställande direktör Michael Lettenmeyer från D-mat oy.

Borgåfamiljerna visade att ett mer hållbart levnadssätt kan uppnås redan i en kort tid. Koldioxidavtrycket minskade i medeltal med 27 procent i en månad, och koldioxidavtrycket för boende t.o.m. med 42 procent. Övergång till förnybara energikällor och minskning av el- och uppvärmningsenergin hade största inverkan. Också minskad konsumtion av kött, ost och kaffe, minskad privatbils- och användning av elcyklar, kollektivtrafik och biogasbilar hade en stor betydelse.

Nytt 1,5 graders livsstilspussel

Hushållen använde ett nytt 1,5 graders livsstilspussel vid projektet Accelerator för hållbar utveckling. Användningen av pusslet hjälpte att förstå hur det egna koldioxidavtrycket kan minskas.

- I pusslet väljer spelarna bitar som representerar olika handlingar som minskar på koldioxidavtrycket. Storleken på biten berättar hur mycket denna handling minskar på koldioxidavtrycket, berättar Michael Lettenmeyer.

- Till exempel att lämna bort semesterflyg eller att bygga ett trähus av energiklass A är stora handlingar som hjälper mycket att minska på avtrycket. Användning av en egen butikskasse eller av en "Ingen reklam, tack"-skylt är sådana mindre handlingar som behövs flera för att minska på det egna koldioxidavtrycket tillräckligt.

Pusslet utvecklas som bäst till ett verktyg på nätet. Med hjälp av pusslet kan vem som helst i fortsättningen minska på sitt koldioxidavtryck.

Ytterligare uppgifter:

www.borga.fi/halbar-vardag
<http://energise-project.eu/>
<http://finland.energise-project.eu/>

Professor Eva Helskanen, Centret för konsumentforskning, Helsingfors universitet, tfn 050 321 0190, eva.helskanen@helsinki.fi

Verkställande direktör och expert på hållbar utveckling Michael Lettenmeyer, D-mat oy, tfn 040 5412 876, michael@d-mat.fi

Expert på hållbar utveckling Sanna Pälvärinta, Borgå stad, tfn 040 676 1479, sanna.palvarinta@porvoo.fi

Energisövlä kokelluja: Porvoon kilhdytys kestävään tulevaisuuteen -seminaari

Aika: Torstaina 7.3. klo 15–18

Palkka: Taldetehdas, Tehdassali, Lantinen Aleksanterinkatu 1, Porvoo

Ilmoittautuminen viimeistään maanantaina 4. maaliskuuta (www.porvoo.fi/kestava-arkki)

OHJELMA

Klo 14:30 Kahvia tarjolla

Klo 15-16:00 Tervetuloa, hankkeiden esittelyt

Klo 15:00 Tilaisuuden avaus, Sanna Pälvärinta, Porvoon kaupunki

Klo 15:10 Tervetuloa järjestäjien puolesta, Michael Lettenmeyer ja Kaisa Matschoss
 Aktiviteettien esittely (posterit hankkeiden tuloksista, esittelypöydät, pelit, taulut)

Klo 15:15 Kestävien elämäntapojen kilhdyttämö: Näin kotitaloudet pudottivat jalanjälkensä neljänneksellä, Michael Lettenmeyer ja Viivi Toivola

Klo 15:25 Näin kaupunki edistää kestäviä elämäntapoja

- Case vegaaniruoka kouluissa, Lella Korhonen, Porvoon Tilapalvelut

Klo 15:35 ENERGISE Porvoossa: mitä tehtiin ja miksi, mitä saatiin aikaan? Eva Helskanen

Klo 15:45 Lämmitysenergian vähentäminen: ratkaisuja Porvoossa

- Mitä vanhoissa taloissa voi tehdä? Pekka Silvennoinen, Olva Energia
- Sähkölämmityksen ohjaus: miksi ja miten? Ville Parviainen, Ensto Oy

Klo 16:10-16:40 Tauko – naposteltavaa ja aktiviteetteja

Klo 16:40-17:20 Osallistujien kokemuksia & keskustelua: osallistujien paneeli

Klo 16:40 Osallistujien näkökulma molempiin hankeisiin & kokemuksia

Klo 17:00 Keskustelua

Klo 17:20-18:00 Ratkaisuja ja oppeja muualle Suomeen

Klo 17:20 Kestävien elämäntapojen kiihdyttämö – Mitä kestävä tulevaisuus edellyttää

Klo 17:35 Porvoosta opiksi koko Suomeen? (10 min. kommenttipuheenvuoro), johtava asiantuntija Lari Rajantie, Sitra

Klo 17:45 Keskustelua

Klo 18:00 Tilaisuuden päätös, kiitokset osallistujille, tilaisuus jäädä keskustelemaan ja kiertelemään klo 18:30 asti

GERMANY

PUBLISHED IN AUGUST 2019

Available from: <https://mailchi.mp/35f68fe97847/pressemeldung-forschung-im-projekt-energise-so-knnte-die-energiewende-von-unten-aussehen?e=b5d1617b8c>

[Falls diese E-Mail nicht richtig dargestellt wird, bitte hier klicken.](#)

ENERGISE

EUROPÄISCHES NETZWERK FÜR DIE ERFORSCHUNG UND
UMSETZUNG NACHHALTIGER ENERGIEKONZEPTE

Sehr geehrte Redaktion,

was kann der Einzelne tatsächlich bewirken, um eine "Energiewende von unten" voranzubringen? Mit diese Frage als mediale Bugwelle segelte die schwedische Klimaaktivistin Greta Thunberg nach New York City zum UN-Klimagipfel.

Die Antworten dazu haben Prof. Henrike Rau, die im Department für Geographie an der Ludwig-Maximilians-Universität München (LMU) zu Nachhaltigkeitsthemen forscht, und ein Forscherteam für das Projekt ENERGISE über 3 Jahre hinweg europaweit erforscht.

Die Pressemitteilung können Sie sich [hier als PDF](#) herunterladen.

Das Bildmaterial steht Ihnen durch Anklicken zur freien Verfügung unter Verwendung des Fotocredits ©germany.energise-project.eu

Benachrichtigung bei Abdruck, Interview-Terminanfragen und Fragen bitte an energise@lmu.de

Umweltprojekt ENERGISE

An der Energiewende kann jeder mitwirken – durch Energiesparen im Alltag

Es ist fünf vor zwölf! Als Reaktion auf die zunehmende Dringlichkeit des Klimawandels fördert die Europäische Kommission mehrere Klima- und Energieprojekte, um die Treibhausgasemissionen (THG) bis 2050 um 80-95 % gegenüber 1990 (BMWi 2015) zu

senken. Doch die Energiewende muss viel schneller vorankommen, damit die gesteckten Klimaziele erreicht werden. Was die Fridays-for-Future-Bewegung von jedem einzelnen von uns fordert, wurde im Projekt ENERGISE bereits seit 2016 über 3 Jahre hinweg europaweit erforscht. Durch Energiesparen im Alltag kann jeder maßgeblich dazu beitragen, die notwendigen Klimaziele zu erreichen und die „Energiewende von unten“ voranzubringen.

Unter der Leitung von Prof. Henrike Rau, die im Department für Geographie an der Ludwig-Maximilians-Universität München (LMU) zu Nachhaltigkeitsthemen forscht, hat ein Forscherteam für das Projekt ENERGISE den Energieverbrauch in privaten Haushalten untersucht. ENERGISE wurde über das Forschungs- und Innovationsprogramm „Horizon 2020“ der Europäischen Union finanziert und fand außer in Deutschland noch in 9 weiteren europäischen Ländern statt (<http://www.energise-project.eu/>).

Ausgangspunkt der Forschung war die Fragestellung, ob und wie der Energieverbrauch im Haushalt durch die Veränderung von Alltagspraktiken gesenkt werden kann. Dafür wurden zunächst über 1000 bereits abgeschlossene Energiesparinitiativen in Europa ausgewertet und die Ergebnisse anschließend als Grundlage für die ENERGISE-Energiesparinitiative verwendet. Ein Umdenken der Menschen im Alltag in Richtung „weniger ist mehr“ und Energiesparen ganz ohne technische oder smarte Hilfsmittel standen dabei an erster Stelle. ENERGISE stellte den größten Energiefresser im Haushalt in den Mittelpunkt: Heizen verursacht bis zu 70 % des gesamten Energieverbrauchs im Haushalt, womöglich weil es so wenig bewusst und oft nebenbei geschieht. Dem gegenüber ist das Wäschewaschen eine typische und sehr erfahrbare Hausarbeit, die besonders in Mehrpersonenhaushalten täglich Thema ist.

Die Forschung im Alltag der Test-Haushalte

Das ENERGISE-Forscherteam Deutschland rund um Prof. Henrike Rau wählte mit lokaler Unterstützung der Bürgerstiftung „Energiewende Oberland“ 40 Haushalte im bayerischen Oberland aus und stellte ihnen je zwei Aufgaben: zum einen, die Anzahl der üblichen Waschgänge über einen Zeitraum von vier Wochen um die Hälfte zu reduzieren und zum anderen, eine durchschnittliche Raumtemperatur von 18 °C während der Heizsaison vier Wochen lang nicht zu überschreiten.

Fazit: Jeder kann im Alltag eine Menge Energie sparen

Die Ziele waren hoch gesteckt und konnten von keinem der Test-Haushalte unter realen Alltagsbedingungen erfüllt werden. Der zweite Blick auf die ENERGISE-Forschungsergebnisse zeigt jedoch große Energiesparerefolge:

- Im Durchschnitt wurde die Raumtemperatur um 1,2 °C gesenkt.
- Die Anzahl der 40 °C-Waschgänge wurde um 34 % gesenkt, die der 60 °C-

Waschgänge sogar um 39 %.

- Der Gesamtenergieverbrauch für Wäschewaschen reduzierte sich von durchschnittlich 343 kWh auf 246 kWh pro Monat.

Allein durch diese Veränderungen haben die Test-Haushalte rund 30 % der sonst verbrauchten Energie eingespart. Die „Energiewende von unten“ setzt sowohl ein Umdenken als auch ein Andershandeln der Menschen im Alltag voraus, resümiert Prof. Rau. ENERGISE hat gezeigt, dass viele Alltagsgewohnheiten schwer zu ändern sind. Aber auch, dass es sich lohnt neue energiesparende Praktiken auszuprobieren. Wenn man bedenkt, dass 30 % des gesamten Energieverbrauchs in Deutschland auf private Haushalte zurückzuführen sind und davon bis zu 70 % auf den Posten Heizen gehen, machen kleine Veränderung dann doch einen großen Unterschied.

Wirklich wertvolle Umwelt-Tipps sind tatsächlich, Kleidung seltener und weniger heiß zu waschen und statt einer Vollbeheizung der gesamten Wohnung den Körper lieber erst mal direkt mit einem kuscheligen Pulli und einer Tasse Tee zu wärmen.

Die goldenen Umwelt-Tipps, die erwiesenermaßen im Alltag nicht nur viel Energie einsparen, sondern auch bares Geld:

Heizen

- Mehrere Lagen an Kleidung tragen
- Dicke Socken anziehen
- Hausschuhe tragen
- Jacke oder Weste anziehen
- Kuscheldecken und Wärmflaschen
- Tee und warme Gerichte
- Kerzen anzünden
- Sport treiben
- Aufenthalt in den wärmeren Bereichen der Wohnung
- Fußbad nehmen
- Früh(er) schlafen gehen

Waschen und Wäsche

- Kleidung auslüften

- Verunreinigungen abbürsten
- Flecken entfernen ohne Waschen
- Kleidung mehrmals tragen
- Kleidung für zu Hause zulegen
- Dunkle Kleidung tragen
- Schürze beim Kochen tragen
- Schutzschicht unter der Oberbekleidung tragen
- Waschgänge hinauszögern und Maschine ganz befüllen

Wenn Sie mehr über das ENERGISE-Projekt wissen möchten, kontaktieren Sie uns gerne!

Erfahren Sie mehr über das ENERGISE-Projekt des Departments für Geographie an der Ludwig-Maximilians-Universität München (LMU):

<http://germany.energise-project.eu/>

Erfahren Sie mehr über alle europäischen ENERGISE-Living Labs:

<http://energise-project.eu/>

<http://energise-project.eu/deliverables>

Kontakt:

Prof. Dr. Henrike Rau // Dr. Eoin Greally // Annika-Kathrin Musch

Department für Geographie // Lehr- und Forschungseinheit Mensch-Umwelt-Beziehungen

Ludwig-Maximilians-Universität München

energise@lmu.de

Copyright © 2019 ENERGISE, Alle Rechte vorbehalten.

Sie möchten keine Pressemitteilung mehr erhalten?

[Hier können sie sich abmelden.](#)

HUNGARY

PUBLISHED IN APRIL 2019

Sajtóközlemény: Véget értek az Energia Élő Laborok

2019. április 17. azonnal közzélhető

Sikerrel zárult az energiatakarékos életmód kísérlet

Napjainkban a klímaváltozás miatt egyre súlyosabb kihívásokkal kell szembenéznünk. Bár vannak elfogadott klímavédelmi és fenntartható energetikai célok, a jelenlegi változások túl lassúak és kisléptékűek ahhoz, hogy az energiarendszer belátható időn belül fenntarthatóvá váljon. Egyre nyilvánvalóbb, hogy az energetikai célok elérését jelentősen befolyásolják végső energiafogyasztási szokásaink és a szokásokat befolyásoló tényezők összetett rendszere. Mivel a végső energiafogyasztás harmadáért felelősek, a háztartások fontos szerepet játszanak az energiarendszer átalakításában, ezért ideje, hogy megkérdőjelezzük az otthoni energiahasználattal kapcsolatos normáinkat és szokásainkat.

Az EU Horizont 2020 támogatásával megvalósuló **ENERGISE** projekt, melynek magyar partnere a gödöllői GreenDependent Intézet, az energiafogyasztással kapcsolatos társadalmi és kulturális hatások mélyebb szintű megértését kívánja elérni. A projekt keretében nyolc országban több mint 300 háztartás vett részt a 2018. szeptember-december között megvalósult Energia Élő Laborokban. Magyarországot Gödöllő városa képviselte, itt 41 család vett részt a programban. A háztartások 2018 nyarán jelentkeztek, és a kísérletbe végül a megadott kutatói szempontoknak megfelelő háztartások kerültek be. A résztvevők két fő kihívást vállaltak:

- a mosási kihívást, melyben a heti mosások felére csökkentését; valamint
- a fűtési kihívást, melyben a beltéri hőmérséklet 18 °C-ra történő mérséklését kísérelték meg.

A kihívások azt a célt szolgálták, hogy "megzavarják" a háztartások mindennapos mosási és fűtési szokásait. Ezáltal a kutatói csapat és maguk a résztvevők is jobban megérthetik a mindennapi energiahasználathoz kötődő társadalmi normák, készségek, kompetenciák, valamint anyagi és infrastrukturális tényezők szerepét.

A kihívások teljesítésében sokféle módszer és eszköz segítette az Energia Élő Labor résztvevőket. A mosási kihívással kapcsolatban például egy fogyasztásmérő segítségével mosási naplót vezettek minden mosásukat rögzítve, mosási kihívás csomagot kaptak benne a mosások elkerülését segítő hasznos eszközökkel (kötény, folttisztító, fogas, ruhakefe stb.), és természetesen [energiatakarékos mosási tippekkel](#).

Ezen kívül a társadalmi normákat, készségeket és anyagi infrastrukturákat feltérképező interjúk és fókuszcsoportos találkozók, valamint a heti kérdőívek segítségével lehetőség nyílt rá, hogy a résztvevő háztartások visszajelzést kaphassanak az egész folyamatról.

ENERGISE

 EUROPEAN NETWORK FOR RESEARCH, GOOD PRACTICE
 AND INNOVATION FOR SUSTAINABLE ENERGY

Az Energia Élő Labor 2018. decemberben ért véget, de a résztvevők mérőóráikat még további 3 hónapon keresztül is leolvasták, amelynek végén egy kérdőívet is kitöltöttek, hogy a kutatók az új szokások beépüléséről is képet kapjanak.

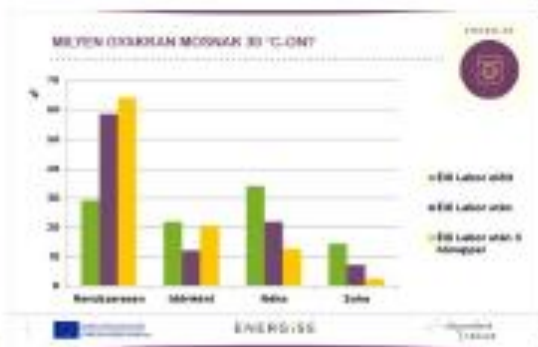
A főbb magyar eredményeket a GreenDependent Intézet a múlt hétfőgén rendezett közösségi Energia Élő Labor záró rendezvényen tette közzé.

A rendezvényen a városvezetés nevében Pelyhe József alpolgármester köszöntötte a résztvevőket, és köszönte meg nemzetközi szinten is említésre méltó elkötelezettségüket a program iránt. Az alpolgármester úr kiemelte azt is, hogy a lakosság erőfeszítései mellett érdemes megemlíteni az önkormányzat energiahatékonyság terén tett lépéseit, például a hatékony közvilágítás kialakítását.

A köszöntőt követte az Energia Élő Laborban részt vett 41 háztartás eredményeinek ismertetése. A legfontosabb kiemelni azt, hogy mind a mosás, mind a fűtés területén nagyon sok változás történt:

- változtak a szokások, napi rutinok (pl. a hordás hossza helyett - ami nem feltétlen jelent koszos ruhát -, inkább a kellemetlen szag vagy foltok miatt mostak a résztvevők);
- változtak az elvárások (pl. az Élő Labor előtt ideálisnak tartott beltéri, nappali hőmérséklet 22-23 °C-ról 20-21 °C-ra csökkent);
- változott az, ahogy a mosógépet és fűtésrendszert használták a résztvevők: pl. a fogyasztásmérő segítségével a résztvevők kiderítették, melyek náluk a legtakarékosabb programok, és ezután ezeket használták;
- csökkent a mosások száma, hőmérséklete, és a legtöbb helyen a beltéri hőmérséklet is;
- végül csökkent a mosásra és fűtésre fordított energia mennyisége, és így a klímaváltozás szempontjából káros üvegházhatású gázok kibocsátása.

Jó hír, hogy több résztvevőnek is sikerült mosásainak számát 50%-kal csökkentenie, sőt, olyanok is voltak, akiknél a belső nappali átlaghőmérséklet 19,5 °C alá csökkent.

Előző évi fogyasztásukhoz képest az Élő Labor résztvevői az Élő Labor végéig átlagosan 10 %-kal csökkentették összes energiafogyasztásukat. Ám a változás és fogyasztás-csökkentés a program végével nem állt meg: a 3 hónappal később kitöltött kérdőívek és a folyamatos mérőóra-leolvasás tanulságai szerint tovább folytatódott, és az átlagos megtakarítás 15%-ra emelkedett.

IRELAND

PUBLISHED IN JUNE 2019

Press release: ENERGISE Living Labs Closing Event

Where: Horse and Jockey Hotel, Thurles, County Tipperary, Ireland

When: Thursday 27th June 2019

ENERGISE Living Labs conclude in 8 countries, among them Ireland: have participants managed to reduce the number of laundry cycles and indoor temperatures?

In response to the increasingly urgent climate change challenge, Ireland is promoting several climate and energy targets with the goal of reducing greenhouse gas emissions and decarbonising the economy. However, the current pace and scale of change is insufficient to achieve the necessary sustainability transitions in energy systems; there is an increasing realisation that meeting energy targets is highly dependent on several complex aspects of final energy consumption patterns or energy demand. Increasingly, households are seen as playing a role in energy transitions – which implies challenging social norms and habits around energy usage in the home.

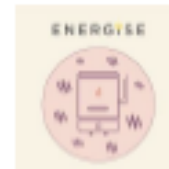
In response, **ENERGISE** – funded under the EU Horizon 2020 programme – launched Energy Living Labs to develop, test and assess options for a bottom-up transformation of energy use in households and communities across Europe. Based on an assessment of over 1,000 European sustainable energy initiatives and consulting with stakeholders, two Energy Living Labs were co-designed, involving both individual and collective approaches among households in 8 countries¹, including Ireland.

Hundreds of households were involved in the ENERGISE Living Labs from September to December 2018, and took on two main challenges:

- a laundry challenge to halve the number of laundry cycles they do every week; and
- a heating challenge to reduce indoor temperature in their living-rooms to 18 °C.

¹ Denmark, Finland, Germany, Hungary, Ireland, Switzerland, The Netherlands, The United Kingdom

This project has received funding from the European Union's Horizon 2020 Research and Innovation programme under Grant Agreement No 707643.

The sole responsibility for the content of this document lies with the authors. It does not necessarily reflect the opinion of the European Union. Neither the IEA nor the European Commission is responsible for any use that may be made of the information contained therein.

These challenges were intended to create disruption in the everyday laundry and heating practices of households to help the research team and the participants themselves understand the role of the social norms, skills, competencies, materials and infrastructures in our daily energy use.

Researchers from NUI Galway, with support from implementation partners Tipperary Energy Agency and Scoil Ruain, Killenaule, guided households through the multi-method living lab process as shown in the figure below.

ENERGISE Living Labs concluded in December 2018. We are now nearing the end of the ENERGISE project, which concludes in November 2019. Our fieldwork and analysis from our Living Labs is complete with over 300 households participating across 8 European countries (38 of these in Tipperary, Ireland). We already see that our results have generated exciting new insights into social and cultural influences on household energy use, as well as advancing the notion of 'energy sufficiency'.

The NUIG ENERGISE team are currently organising the Living Labs Closing Event in Ireland, which will take place in the Horse and Jockey Hotel, Thurles, County Tipperary on Thursday the 27th of June 2019 from 2.30pm to 5.00pm (Session 1) or 5.30pm to 8.00pm (Session 2). The NUIG ENERGISE team will present and discuss both high-level and local-level findings from the project. The results will have implications for policy makers at the local, national and European level.

IF YOU WISH TO LEARN MORE ABOUT THE ENERGISE LIVING LABS, OR ATTEND THE EVENT PLEASE GET IN TOUCH!

You can register for the event by emailing: simear.heaslip@nuiagalway.ie

Learn about the ENERGISE and our Living Labs in general by visiting our website at <http://energiseproject.eu/>

CONTACT

More information about the event and Living Labs in general:
Eimear Heaslip, NUI Galway, Ireland, Eimear.heaslip@nuigalway.ie

Project coordinator:
Frances Fahy, National University of Ireland, Galway, frances.fahy@nuigalway.ie

ENERGISE

- ENERGISE stands for European Network for Research, Good Practice and Innovation for Sustainable Energy
- Coordinated by the National University of Ireland, Galway
- Funded by the European Union's Horizon2020 programme
- Web: <http://www.energiseproject.eu/>, Email: info@energiseproject.eu

This project has received funding from the European Union's Horizon 2020 Research and Innovation programme under Grant Agreement No 707644.

THE JOB RESPONSIBILITIES OF THE CONTENT OF THIS DOCUMENT BELONG TO THE USER. IT SHOULD BE USED ONLY AS A GUIDE AND NOT AS A SUBSTITUTE FOR THE USER'S OWN RESEARCH. THE RESEARCHER AND EUROPEAN COMMISSION ARE NOT RESPONSIBLE FOR ANY USE THAT MAY BE MADE OF THE INFORMATION CONTAINED HEREIN.

SWITZERLAND IN FRENCH

PUBLISHED IN JUNE 2019

ENERGISE
EUROPEAN NETWORK FOR RESEARCH, GOOD PRACTICE
AND INNOVATION FOR SUSTAINABLE ENERGY

What role can households play in the energy transition?

UNIGE researchers, working in collaboration with a European consortium, set up the ENERGISE project designed to help households reduce their energy consumption without compromising their levels of comfort.

Marlyne Sahakian, an assistant professor in UNIGE's Faculty of Social Sciences.

High resolution pictures

PRESS RELEASE

Geneva | June 19th, 2019

What role can households play in the energy transition? Can changes to everyday practices make a difference? The European ENERGISE project, led by the University of Geneva (UNIGE), in Switzerland, carried out an experiment to reduce energy consumption in 300 households in eight countries. The goal was to lower room temperatures to 18°C and to halve the amount of washing cycles over a four week period, and for each challenge. The results indicated that the changes did result in low energy consumption by up to 6%, as well as 13 million m³ of water saved, along with an hour a week saved from household chores – without any significant impacts on comfort levels.

Given the climate crisis we are experiencing, energy transitions have a pivotal role to play, which is why initiatives that aim at more sustainable energy usage in the home have become more common in recent years. However, 75% of such EU initiatives are aimed at encouraging all of us to make technical changes (such as replacing incandescent light bulbs with LEDs) or individual, behavioural changes (switching off lights, for example). "But that's not enough," says Marlyne Sahakian, a professor in UNIGE's Faculty of Social Sciences (G3S). "For there to be real change, we have to tackle energy consumption in relation to everyday life in all its complexity, meaning we need to factor in social norms in relation to comfort levels and hygiene."

Two major preoccupations: heating and laundry

ENERGISE operated in eight European countries and tracked 300 households, including 36 in Switzerland, using a "living labs" approach. As professor Sahakian explains: "The idea wasn't to impose a certain type of behaviour on people but to join them in thinking about how they could best cut back on their energy consumption." Two important areas were targeted by the project: heating and laundry.

ENERGISE subsequently set two challenges: to lower room temperatures in the homes to 18°C and to halve the laundry cycles, each for four weeks. "To support the households, we gave them challenge kits containing items to help them make energy savings (such as socks, hot chocolate, etc.) and laundry-support items (a clothes brush, apron, natural stain remover, etc.)," continues professor Sahakian.

Energy consumption cut by a minimum of 6% and 13 million m³ of water saved over one year

The Swiss households managed to make significant changes to their everyday practices over these weeks. The researchers found that the 1°C drop in room temperature had no impact on the normal comfort levels of the inhabitants while resulting in an energy saving of 6%, almost twice the energy needed for all their laundry and drying requi-

contact

Marlyne Sahakian

Assistant professor,
Faculty of Social Sciences
+41 22 379 83 29
Marlyne.Sahakian@unige.ch

Laurence Godin

Scientific assistant
Faculty of Social Sciences
+41 22 484 61 11
laurence.godin@unige.ch

Grégoire Wallenborn

Scientific assistant
Faculty of Social Sciences
+32 494 18 67 25
gregoire.wallenborn@unige.ch

rements. Although few households succeeded in meeting the 18°C target, given the unusually warm winter climate among other factors, householders who lowered the temperature by 1 to 3°C did have to wear warmer clothes at home instead of wearing tee-shirts and going barefoot – but they also felt a positive impact on their health, especially in their bedrooms.

One less laundry washing per week per Swiss household for a year represents a saving of around 13 million m³ of water (more than 5,000 Olympic-size swimming pools), 10 million litres of laundry products and the equivalent annual electricity consumption of 90,000 households. “And that’s not counting the time spent sorting, ironing and storing laundry – a saving of about an hour of domestic work a week, plus could contribute to less of a mental load of daily chores,” says professor Sahakian.

Changing social practices

Many of our everyday activities result from the way we represent social norms, such as putting on new clothes every day and washing them when they’re still clean. “Sometimes it’s just a matter of airing them out or getting rid of a small stain without actually doing a laundry cycle,” says the researcher. The room temperature in our houses has jumped from 15°C to 22°C over the course of a century thanks to advances in technology, which have helped shift comfort levels to higher temperatures. But not everyone feels comfortable at 22°C, with some people preferring it to be cooler, others hotter. So, standards of comfort indoors are still quite varied. People with reduced mobility require more heating, for example. In any case, being aware of the relative nature of our standards and expectations means we can challenge the norms and representations that underpin our practices.

The majority of the ENERGISE households incorporated new ways of living in their homes, during and after the challenges, but the aim would be to understand how changes in everyday practices could take place across society as a whole. “The concept of energy saving is abstract, which is why we need to link it to comfort. Our results show that households who are not experiencing energy poverty but living around 20 or more degrees in their home, can reduce the thermostat by just 1°C, without changing their levels of comfort. But the energy savings are well and truly there”, says professor Sahakian. A reduction of one degree alone saves 6% of the energy used for heating, while the objectives of the 2050 Energy Strategy, agreed by parliament in 2017, are built on a 13% reduction in energy consumption per person in 2035 compared to the year 2000.

UNIVERSITÉ DE GENÈVE
Communication Department
24 rue du Général-Dufour
CH-1211 Geneva 4

Tel. +41 22 379 77 17
media@unige.ch
www.unige.ch

This project has received funding from the European Union’s Horizon 2020 Research and Innovation programme under Grant Agreement No 727642.

SWITZERLAND IN ENGLISH

PUBLISHED IN JUNE 2019

UNIVERSITÉ
DE GENÈVE

COMMUNIQUÉ DE PRESSE

Genève | 19 juin 2019

ENERGISE
RESEAU EUROPÉEN POUR LA RECHERCHE ET L'INNOVATION
VERS DES PRATIQUES ÉNERGÉTIQUES PLUS DURABLES

Quel rôle pour les ménages dans la transition énergétique ?

Des chercheurs de l'UNIGE, en collaboration avec un consortium européen, ont mis en place le projet ENERGISE qui aide les ménages à diminuer leur consommation énergétique sans nuire à leur confort.

© UNICE

Marlyne Sahakian, professeure assistante à la Faculté des sciences de la société (SDS) de l'UNIGE.

[Illustrations haute définition](#)

Quel est le rôle des ménages dans la transition énergétique ? Un simple geste peut-il faire la différence ? Le projet européen ENERGISE, dirigé par l'Université de Genève (UNIGE) pour la Suisse, a expérimenté une réduction de la consommation énergétique sur 300 ménages de 8 pays différents. L'objectif ? Baisser la température ambiante du logement à 18°C et réduire de moitié le nombre de lessives durant quatre semaines. Les résultats démontrent que ces actions n'ont pas d'impact sur le confort des habitants, mais permettent une baisse de la consommation d'énergie de 6%, une économie de 13 millions de m³ d'eau et un gain de temps hebdomadaire d'une heure.

Dans le contexte actuel de la crise climatique, la transition énergétique à l'échelle des ménages joue un rôle central. C'est pourquoi les Initiatives qui visent une consommation énergétique plus durable au quotidien se sont multipliées dans les dernières années. Toutefois, 75% d'entre elles invitent à des changements techniques (comme remplacer les ampoules incandescentes par des LED) ou individuels (comme éteindre la lumière). «Mais cela n'est pas suffisant, relève Marlyne Sahakian, professeure à la Faculté des sciences de la société (SDS) de l'UNIGE. Pour obtenir un réel changement, il faut aborder la consommation énergétique en lien avec la vie quotidienne dans toute sa complexité, c'est-à-dire en tenant compte des normes sociales autour du confort et de l'hygiène.»

Le chauffage et la lessive comme chevaux de bataille

Le projet ENERGISE a suivi 300 ménages de 8 pays européens, dont 36 pour la Suisse, dans une approche «living lab». «Il ne s'agissait pas d'imposer un comportement aux gens, mais d'imaginer avec eux la manière dont ils pouvaient réduire au mieux leur consommation énergétique», continue la chercheuse genevoise. Deux domaines significatifs ont été ciblés par le projet: le chauffage et la lessive.

Deux challenges ont ainsi été mis en place par ENERGISE: baisser la température ambiante des logements à 18°C et réduire de moitié les cycles de lessive, durant quatre semaines pour chaque challenge. «Afin de soutenir les ménages, nous leur avons distribué des boîtes qui contenaient des éléments liés au chauffage (chaussettes, chocolats chauds, etc.) et à la lessive (brosse, tablier, terre de sommière, etc.)», explique Marlyne Sahakian.

Une réduction de la consommation énergétique d'au moins 6% et 13 millions de m³ d'eau économisés sur une année

Durant ces quatre semaines, les ménages sont parvenus à modifier significativement leurs pratiques. Les chercheurs ont constaté que la diminution de 1°C de la température ambiante du logement n'impactait nullement le confort habituel des habitants, tout en permettant

contact

Marlyne Sahakian

Professeure assistante
Faculté des sciences de la société
+41 22 379 83 29
Marlyne.Sahakian@unige.ch

Laurence Godin

Collaboratrice scientifique
Faculté des sciences de la société
+41 22 484 61 11
laurence.godin@unige.ch

Grégoire Wallenborn

Collaborateur scientifique
Faculté des sciences de la société
+32 494 18 67 25
gregoire.wallenborn@unige.ch

UNIVERSITÉ DE GENÈVE
Service de communication
24 rue du Général-Dufour
CH-1211 Genève 4
Tél. +41 22 379 77 17
media@unige.ch
www.unige.ch

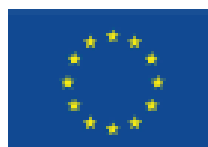
une économie d'énergie de 6%, soit près du double de l'énergie nécessaire à toutes les lessives et le séchage. Même si peu de ménages ont réussi à atteindre les 18°C, les habitants qui ont réduit de 1 à 3°C doivent, certes, s'habiller plus chaudement chez eux en hiver et ne plus être en t-shirt et pieds nus, mais ils ressentent un impact positif sur leur santé, surtout dans la chambre à coucher.

Du côté du lavage du linge, une lessive de moins par semaine et par ménage durant un an représente une économie d'environ 13 millions de m³ d'eau, soit plus de 5000 piscines olympiques, 10 millions de litres de produit lessive et l'équivalent de la consommation d'électricité annuelle de 90'000 ménages. «Et cela sans compter le gain de temps passé à trier le linge, le repasser et le ranger, soit environ une heure de travail domestique hebdomadaire de gagné et un soulagement de la charge mentale», souligne Marlyne Sahakian.

Changer les pratiques sociales

De nombreux comportements reflètent simplement nos représentations des normes sociales et n'ont pas vraiment de raison d'être en pratique, comme changer d'habits tous les jours et les laver alors qu'ils sont encore propres. «Parfois, il suffit simplement de les aérer ou d'enlever une petite tâche, sans pour autant faire une lessive», constate la chercheuse. En un siècle, la température ambiante des logements est par ailleurs passée de 15°C à 22°C grâce à des changements techniques, qui ont contribué à transformer les standards de confort vers des températures plus élevées. Mais chacun n'est pas à son aise à 22°C, certains préfèrent la fraîcheur, d'autres la chaleur. Ainsi, les standards de confort intérieur demeurent assez variés. Les personnes à mobilité réduite ont besoin de plus de chauffage, par exemple. Dans tous les cas, prendre conscience du caractère relatif de nos standards et de nos attentes permet de remettre en question des normes et des représentations qui sous-tendent nos pratiques.

La majorité des ménages d'ENERGISE ont intégré les pratiques développées pendant les challenges à leur mode de fonctionnement ordinaire. Mais il s'agit à présent de généraliser ces habitudes à l'ensemble de la société. «Le concept d'économie d'énergie est abstrait, c'est pourquoi il faut le lier au confort. Cela permet de constater que dans les foyers qui ne vivent pas d'insécurité énergétique, il n'y a pas de changement lorsque l'on diminue simplement de 1°C la température ambiante, mais que les économies, elles, sont bel et bien là», s'enthousiasme Marlyne Sahakian. Cette simple modification des pratiques permet à elle seule d'économiser 6% de l'énergie dédiée au chauffage, alors que les objectifs de la Stratégie énergétique 2050, acceptée par le parlement en 2017, tablent sur une diminution de 13% de la consommation énergétique par personne en 2035, par rapport à celle de l'an 2000.

Ce projet a reçu le financement du Programme Horizon 2020 de Recherche et d'Innovation de l'Union Européenne, aux termes de la convention de subvention n°727642

UNITED KINGDOM

PUBLISHED IN APRIL 2019

Press release: ENERGISE Living Labs in the UK: first results

When: 16th April, 2019

ENERGISE Living Labs in the UK: households reduce level of heating and laundry

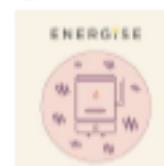
In response to the increasingly urgent climate change challenge, the European Commission has made commitments to reduce greenhouse gas emissions and decarbonise the economy. However, the current pace and scale of change is insufficient to achieve the necessary transition in energy systems; it is now realised that meeting energy targets is highly dependent on several interacting factors affecting final energy consumption patterns or energy demand. Increasingly, households are seen as playing a central role in energy transitions – which implies challenging social norms and habits around energy usage in the home.

As part of an innovative pan-European research initiative to achieve a greater understanding of the social and cultural influences on energy consumption, the **ENERGISE** consortium – funded under the EU Horizon 2020 programme – launched living labs to develop, test and assess options for a bottom-up transformation of energy use in households and communities across Europe. Based on an assessment of over 1,000 European sustainable energy initiatives, two types of energy living lab were co-designed with stakeholders. One type of living lab involved individual households, whereas the other engaged households striving to reduce energy use in a collective setting, in which they could share experiences with and support other households taking part. Both types of living lab were implemented in eight countries¹.

Across the eight countries, over 300 households participated in the ENERGISE living labs that ran from September to December 2018, taking on two challenges²:

- a laundry challenge to halve the number of laundry cycles they do (e.g. per week); and
- a heating challenge to reduce indoor temperature in their living-rooms to 18 °C.

These challenges aimed to disrupt the everyday households laundry and heating practices and so help the research team and the participants themselves to understand the role of social norms, skills, competencies, materials and infrastructures in daily energy use.

¹ Denmark, Finland, Germany, Hungary, Netherlands, Republic of Ireland, Switzerland, United Kingdom

² Some households decided on more ambitious laundry and heating challenges

IF YOU WISH TO LEARN MORE ABOUT THE ENERGISE LIVING LABS, PLEASE GET IN TOUCH!

- To learn more about the ENERGISE Living Labs, please visit: <http://energise-project.eu/node/1239>
- To learn more about the ENERGISE project, please go to: <http://energise-project.eu/>
- To get access to other outputs from the ENERGISE project, please go to: <http://energise-project.eu/deliverables>

CONTACT

Press: Audley Genus, Kingston University, London, UK, a.genus@kingston.ac.uk

ENERGISE

- ENERGISE stands for the European Network for Research, Good Practice and Innovation for Sustainable Energy
- The project is coordinated by the National University of Ireland, Galway
- Funding comes from the European Union's Horizon 2020 programme
- Web: <http://www.enemise-project.eu/>, Email: info@enemise-project.eu

This project has received funding from the European Union's Horizon 2020 Research and Innovation programme under Grant Agreement No. 702644.

The sole responsibility for the content of this document lies with the authors. It should not be used for promotional or marketing purposes. Neither the ENERISE nor the European Commission is responsible for any use that may be made of the information contained therein.

ENERGISE PRESS RELEASE 4

WHAT ROLE FOR EVERYDAY PEOPLE IN THE CLIMATE CRISIS? ENERGISE LIVING LABS ACHIEVE ENERGY REDUCTIONS BY CHALLENGING SOCIAL NORMS IN THE HOME

PUBLISHED IN OCTOBER 2019

Press release: Involving everyday people in energy change

When: From 21 October 2019

What role for everyday people in the climate crisis? ENERGISE Living Labs achieve energy reductions by challenging social norms in the home

In response to the increasingly urgent climate crisis, the European Commission is promoting several climate and energy targets with the goal of reducing greenhouse gas emissions and decarbonising the economy. However, the current pace and scale of change is insufficient to achieve the necessary sustainability transitions in energy systems. Increasingly, households are seen as playing a role in energy transitions – which implies challenging social norms and habits around energy usage in the home.

As part of an innovative research initiative, the **ENERGISE** consortium launched Energy Living Labs to develop and test options for changing energy use in households in 8 countries¹. Energy Living Labs were implemented among over 300 households from September to December 2018.

The **ENERGISE** study proves that reductions in energy use are possible when people are given the time and space to question their usual practices, as they experiment with departing from what could be considered the norm and try out ways of doing things differently. This approach is in stark contrast to approaches centred on individual or technological change, which the **ENERGISE** team has shown to dominate initiatives aimed at changing household energy use, and which fail to address the complex interactions and social norms that make up everyday life.

Based on the outcomes of the **ENERGISE** Living Labs, in order to help the transition to low-carbon lifestyles the following should be

1. Focus on changing practices, not people or technologies:

It has been shown that more efficient technology is not enough to reduce energy consumption. People need to be engaged and empowered to use them, and even more so to become aware of and challenge their energy use practices, and try out new ways of doing things. For example, try out new programmes on their washing machine and measure their energy consumption, wash spots rather than the whole clothing item, put on extra layers or use blankets instead of turning up the thermostat, etc.. This is impactful in terms of reducing energy consumption.

2. Give people the space and means for experimentation:

Creating opportunities to reflect, and inviting actors, e.g. households, experts, energy companies, and policy makers, to discuss norms, rules, etc. around energy use can be very effective for challenging what tend to be tacitly accepted norms and assumptions around consumption practices.

3. Place people and everyday practices at the centre of ‘smart technology’ approaches:

It must be ensured that people can continue to have an influence on their thermal comfort, rather than counting on smart buildings or invisible heating systems that allow only limited human interventions. Similarly, washing machines need to be designed in a way to allow for transparency on the energy and water use of programmes as well as for users to navigate easily between them and thus influence their environmental impact.

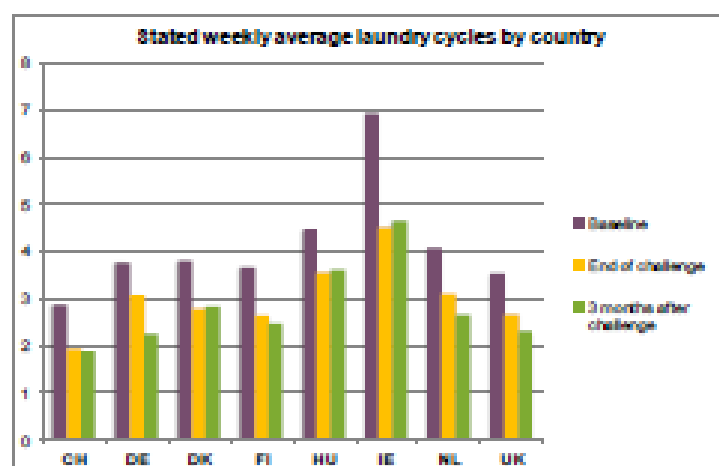
But how did the ENERGISE Living Labs work and what were their main quantitative outcomes?

Participating households agreed to engage in two main challenges:

- halve the number of laundry cycles they do every week, for 4 weeks; and
- reduce indoor temperature in their living-rooms to 18 °C, for 4 weeks.

These challenges were co-designed to create a disruption in everyday life, involving habits and routines that can be difficult to change. Specific attention was given to the social norms tied up with laundry and heating: When do we decide to put clothes to wash? How can we feel comfortable at home without turning up the heat? Rather than start with the question of technological efficiency or financial considerations, the project focused on social norms, skills, competencies, materials and infrastructures in daily energy use. Local teams guided households in all 8 countries through the [same multi-method living lab process](#), which involved giving support and encouraging learning through using energy- and thermo-meters; laundry and heating diaries; challenge kits, tips, discussions, etc. to support the change of energy use practices.

Through the Living Labs the ENERGISE team found that reducing indoor temperatures by 1°C in the heating season and reducing laundry by one cycle per week is possible, without compromising convenience and comfort¹. In some cases, reductions were even more significant, and in many instances, changes were maintained for three months after the challenges when the ENERGISE team conducted a follow-up study. As shown in the graph, the average number of laundry cycles per week decreased in all countries, and did not return to the original number even after the challenge finished.² In fact, in many households it continued to decrease.

The table below displays the self-reported average quantitative change as a result of the Living Labs for laundry and heating:^{iv}

Average changes in reported temperatures and laundry cycles during ELLs				
Change in temperatures		Change in weekly laundry cycles		
Living room	Bedroom	For all households	Family of 2	Family of 4
From 21.1°C to 20.1°C	From 20.0°C to 18.6°C	From 4.2 to 3.1	From 4.3 to 3.2	From 4.1 to 3.0
1°C less	1.4°C less	1.1 cycles less (26% reduction)	1.1 cycle less (26% reduction)	1.1 cycle less (26% reduction)

Data source: weekly surveys; averages taken before challenges, and during challenges

If implemented at the societal level and across all households in Europe, the energy savings could be significant. For example, one less laundry cycle per week in Swiss households for a year represents a saving of around 13 million m³ of water, 10 million liters of laundry products and the equivalent annual electricity consumption of 90,000 households – if implemented by all Swiss households. One less laundry cycle per week is also estimated at saving one hour of domestic work per week. And a 1 °C drop in room temperature, during the winter months when buildings are heating, results in an estimated saving of 6% of all energy dedicated to heating homes in Switzerland.^v

IF YOU WISH TO LEARN MORE ABOUT THE ENERGISE PROJECT OR THE LIVING LABS, PLEASE GET IN TOUCH!

- o Watch the [ENERGISE video](#);
- o Visit our [website](#) and study our materials;
- o Visit our local, country websites [through our website](#).

CONTACT

Press: Edina Vadovics, GreenDependent Institute, Hungary, edina@greendependent.org

More information about the outcomes of the ENERGISE Living Labs:

Martine Sahakian, University of Geneva, martine.sahakian@unige.ch

Project coordinator:

Frances Fahy, National University of Ireland Galway, frances.fahy@nuigalway.ie or

Gary Goggins, National University of Ireland Galway, gary.goggins@nuigalway.ie

ENERGISE

- o ENERGISE stands for European Network for Research, Good Practice and Innovation for Sustainable Energy
- o Coordinated by the National University of Ireland, Galway
- o Funded by the European Union's Horizon2020 programme
- o Web: <http://www.energise-project.eu/>, Email: info@energise-project.eu

¹ Denmark, Finland, Germany, Hungary, Ireland, Switzerland, the Netherlands, the United Kingdom

² While ENERGISE recognises that all sectors of society have a role to play in energy transitions, not solely households, we found that when it comes to households, absolute reductions in temperature settings are possible – assuming that households have an observed indoor temperature that was higher than the targeted reduction of 18 degrees. The average temperatures recorded prior to the challenge were closer to 20 degrees. Thus, we exclude from this finding households who were already experiencing low indoor temperatures, whether out of preference and habit, or due to energy poverty in terms of accessing affordable energy.

³ When the number of laundry cycles varies across countries, it is primarily due to a varied composition of households in the national samples. Source: [Report on analysis of ENERGISE Living Labs \(D5.2\)](#)

⁴ Source: [Report on analysis of ENERGISE Living Labs \(D5.2\)](#)

⁵ Source: [Report on analysis of ENERGISE Living Labs \(D5.2\)](#)

This project has received funding from the European Union's Horizon 2020 Research and Innovation programme under Grant Agreement No 731943.

The sole responsibility for the content of this document lies with the authors. It does not necessarily reflect the opinion of the European Union. Neither the EC nor the European Commission is responsible for any use that may be made of the information contained therein.

PICTURES USED IN PRESS RELEASE 4

ENERGISE PRESS RELEASE 4

LOCAL VERSIONS

BULGARIA

Прес съобщение: Включване на гражданите в промяната на енергийното потребление

31 октомври 2019 г.

ENERGISE
EUROPEAN NETWORK FOR RESEARCH, GOOD PRACTICE
AND INNOVATION FOR SUSTAINABLE ENERGY

**Каква роля имат потребителите в борбата с климатичната криза?
Съвети за намаляване на енергийното потребление в дома чрез промяна на навиците**

Европейската комисия е задала няколко климатични и енергийни цели в отговор на належащата климатична криза. Настоящите скорост и мащаб на промените обаче не са достатъчни за постигане на необходимия устойчив преход в енергийните системи. Домакинствата могат да играят важна роля при енергийния преход – това изисква социалните норми и навици, свързани с потреблението на енергия в дома, да бъдат преосмислени и променени.

В рамките на иновативната изследователска инициатива ENERGISE бяха организирани „Енергийни живи лаборатории“, за да се разработят и изпробват различни начини за промяна на енергийното потребление в домакинствата. От септември до декември 2018 г. в „Енергийни живи лаборатории“ участваха над 300 домакинства от 8 европейски държави.¹

Изследването на ENERGISE показва, че енергийното потребление в дома може да бъде намалено, ако хората имат време и възможност да преосмислят обичайните си практики. Доказано е, че само използването на по-ефективни технологии не е достатъчно, за да се намали консумацията на енергия. Много по-важно е хората да бъдат ангажирани и осведомени как да променят своите практики за потреблението на енергия и да изпробват нови начини за правене на различни неща, използвайки по-малко енергия. След провеждането на „Енергийни живи лаборатории“, можем да направим заключението, че повечето хора са склонни да експериментират и да опитат нови подходи към ежедневиите домакински задължения.

Как протекоха „Енергийните живи лаборатории“ и какви са основните резултати?

Участващите домакинства се включиха в две предизвикателства:

- Да намалят наполовина броя пранета на седмица (в продължение на 4 седмици)
- Да поддържат температурата в жилището си не по-висока от 18°C (в продължение на 4 седмици през отоплителния сезон).

Целта на тези предизвикателства беше да се наруши рутината в ежедневието и да се поставят под въпрос изградените навици, свързани с прането и отоплението. Кога решаваме да изперем дрехите? Можем ли да се чувстваме уютно у дома, без да увеличаваме отоплението?

¹ Дания, Финландия, Германия, Унгария, Ирландия, Швеция, Нидерландия и Обединеното кралство.

Заключението от „живите лаборатории“ е, че занижаването на вътрешната температура с 1°C по време на отоплителния сезон и намаляването на прането с един цикъл на седмица е напълно възможно, без да се нарушават удобството и комфорта. В някои случаи намаленията бяха още по-значителни, а променените навици бяха запазени, както показва последващото проучване, направено три месеца след края на предизвикателството. Както е показано на графиката, средният брой цикли на пране на седмица намалява във всичките страни и не нарасна отново след приключването на експеримента.

Какво би се случило, ако всичките домакинства в Европа намалят вътрешната температура с 1°C и пуснат 1 пране по-малко на седмица? Например, в страна като Швейцария спадът от 1°C в стайната температура през зимните месеци води до спестяване на приблизително 6% от цялата енергия, необходима за отопление на домовете. А един цикъл на пране по-малко на седмица в швейцарските домакинства за една година спестява около 13 милиона м³ вода и 10 милиона литра перални продукти, както и толкова електроенергия, колкото консумират 90 000 домакинства в рамките на цяла една година! Не е за пренебрегване и фактът, че едно пране по-малко на седмица ни дава и един час повече свободно време.

КАК ДА ПЕСТИМ ЕНЕРГИЯ (И ВРЕМЕ!) КАТО ПЕРЕМ ПО-РЯДКО?

Вземете си почивка от прането! Когато сме на почивка, сме склонни да носим дрехите си по-дълго. Защо да не направим същото у дома? Можете дори да си подготвите малък куфар и през следваща седмица-две да носите само дрехи, които сте сложили в куфара.

Изчеткайте дрехата! Много петна могат да бъдат лесно премазнати с четка. Четкайте няколко минути в една посока – никакви кръгови движения, обаче, тъй като така ще втриете мръсотията по-дълбоко в тъканта.

Отделете и съгнетете! Обособете малко пространство за всеки един член на домакинството, където да съхранява дрехите, които могат да се носят отново. Закачете ги или ги съгнете така, че да не остават гънки. Ако сложите между дрехите салун или два, дрехите след това ще ухаят много приятно.

Сменете ролите! Ако живеете с някой друг, преразпределете тази домакинска работа и вижте какво ще се случи, когато някой друг се грижи за събирането, изпирането, сушенето и съгването на прането.

Ако имате сушилня, протрувайте се, че не работи!

СЪВЕТИ ЗА ЕНЕРГО-ЕФЕКТИВНОТО ПРАНЕ:

- Перете на 40°C вместо на 60°C или на 30°C вместо на 40°C – така ще намалите наполовина електричеството, използвано при прането.
- Температурата, посочена на етикетите на дрехите, е максималната, а не препоръчителната.
- Перете при 30°C (или режим „студено“) колкото е възможно по-често.
- Перете кърпи и чаршафи при 40°C, освен ако някой в домакинството е болен или работи в здравеопазването – в такъв случай се препоръчват 60°C.
- Веднъж на 2-3 месеца изперете нещо (напр. чаршафите или кърпите за почистване) при 60°C за да предотвратите развитието на бактерии.

КАК ДА ПЕСТИМ ЕНЕРГИЯ КАТО НАМАЛИМ ТЕМПЕРАТУРАТА В ЖИЛИЩЕТО СИ?

Спотвайте нещо! Готвенето загрева тялото - и кухнята! Поканете приятели, семейство или съседи – това може да ви стане любима и редовна практика. Редувайте посещенията си и не спирайте да се изненадвате един друг с нови и хубави ястия (но не забравяйте да изключите отоплението в неизползваните помещения или в целия дом, когато не сте въщи, и помолете и другите да направят същото).

Стопляйте талата, а не помещенията! Носете чехли, допълнителен пласт дрехи и се завийте с онова уютно одеяло, което със сигурност е прибрано някъде – особено когато седите или лежите за по-дълго време.

Затворете щорите през нощта! Предпазете се от нежеланите погледи - и нежелания студ!

Бъдете креативни! Подредете мебелите си така че да не са разположени пред радиаторите или другите отоплителни уреди (осигурете поне 1 метър разстояние). Нека диванът или леглото ви не бъдат поставени до по-студената външна стена за жилището.

Топлината и здравето са чудесна двойка! Физическата активност у дома ще ви стопли и ще ви поддържа здрави.

Това, което виждате, е това, което чувствате! Украсете дома си с топли цветове като червено или оранжево и ще създадете усещането за топлина.

СЪВЕТИ ЗА ПРОВЕТРЯВАНЕ И ОТОПЛЕНИЕ:

- Намалете отоплението с 2-3°C:
 - Когато проветрявате стаята.
 - Когато не сте у дома.
 - Около час преди лягане.
- Правилното проветряване на дома:
 - Намалете отоплението и отворете широко прозореца за 5-10 минути.
 - Повторете 2-3 пъти на ден. Не се притеснявайте, че топлината ще ви „избяга“ през това време – за загреване на чистия въздух е необходима по-малко енергия, отколкото за задушен, влажен въздух.

- Прозорецът нека бъде отворен за най-много 15 минути. Ако е отворен за много по-дълго време, стените и подът ще се охладят и ще ви е нужно доста повече енергия за повторно отопление на стаята.
- Предотвратете течението:
 - Винаги затваряйте правилно прозорците си. Ако въпреки това има течение, различни видове уплътнители ще решат този проблем евтино и ефективно.
- Поддръжка за ефективност:
 - Вашата отоплителна система трябва да бъде проверявана веднъж годишно – така тя ще работи по-дълго и максимално ефективно. Ако имате радиатори, старайте се те винаги да бъдат чисти!

АКО ИСКАТЕ ДА НАУЧИТЕ ПОВЕЧЕ ЗА ПРОЕКТА ENERGISE ИЛИ ЗА ЖИВИТЕ ЛАБОРАТОРИИ, МОЛЯ РАЗГЛЕДАЙТЕ:

- ENERGISE видео (<https://youtu.be/b4-y0fkWMeU>)
- Уеб страницата на ENERGISE с множество интересни материали (<http://bulgaria.energise-project.eu/>)

ЗА КОНТАКТИ:

Марко Хайдиняк, Фондация Приложни изследвания и комуникации,

marko.hajdinjak(at)online.bg // Т. +359 (2) 973 3000

Координатор на проекта:

Gary Goggins, National University of Ireland Galway,

gary.goggins@nuigalway.ie // Т. +35387 123 2729

ENERGISE

- ENERGISE е съкращението за „Европейска мрежа за изследвания, добри практики и иновации за устойчива енергия“
- Проектът се координира от Национален университет на Ирландия, Голуей
- Финансиран по Рамковата програма за наука и иновации „Хоризонт 2020“ на Европейския съюз
- Уеб страница: <http://www.energise-project.eu/>
- Електронна поща: info@energise-project.eu

This project has received funding from the European Union's Horizon 2020 Research and Innovation programme under Grant Agreement No 101019442.

The sole responsibility for the content of this document lies with the authors. It does not necessarily reflect the opinion of the European Union. Neither the ENEC nor the European Commission is responsible for any use that may be made of the information contained therein.

menneskers rutiner og vaner, eller såkaldte praksisser. Med andre ord bør fremtidige indsatser anerkende hvordan forbrug er indvævet i stort set alt hvad vi gør, og dermed placere mennesker (og praksis) i midten af udviklingen af smarte teknologier. Det vi reelt "gør" bør med andre ord være omdrejningspunkt for at forandre vores "normale" måder at gøre tingene på. Fremtidige interventioner må derfor nødvendigvis tage højde for menneskers handlerum til at regulere, kontrollere, styre og ændre egne komfortvaner, og dermed tilpasses menneskelig interaktion. Uledte konkrete eksempler fra ENERGISE-projektet er at designe opvarmningssystemer brugervenlige, intuitive og tilgængelige, samt at sikre at vaskemaskineprogrammernes transparens i forhold til at vise energiforbrug.

2. Skab møde- og handlerum for at eksperimentere

I forlængelse af ovenstående punkt, forankres og forandres bæredygtige forbrugsvaner ved at mennesker mødes og eksperimentere, udvikler, debatterer, diskuterer og deler deres opfattelser af (energi)forbrug og relaterede normer. Således bør fremtidige interventioner skabe "sociale laboratorier" hvor mennesker med forskellige baggrunde (både professionelt og socialt) har mulighed for at udfordre det ressourcekrævende hverdagsliv og skabe/udvikle alternativer dertil. Social læring og reflekterende processer giver plads til at mennesker får tid og plads til at eksperimentere og medbringer større forståelse og erfaring med grønnere alternative veje. Engagement og positive erfaringer er stærke katalysatorer i forhold til at "rekruttere" og sprede de gode vedvarende forandringer og erfaringer, som deslige potentielt kan influere positivt på andre forbrugsområder.

3. Udfordr eksisterende normer

For at skabe grundlæggende forandringer, skal interventioner turde udfordre eksisterende normer (gænge langt mere eksplicit) ved at skabe rum for alternative mindre ressourcekrævende veje dertil. Denne proces skal funderes på dybdegående viden og indsigt i hvad mennesker gør, og hvordan vi bruger og lever i vores hjem. Udfordringen af normer bør derfor bl.a. tage højde for de sensoriske aspekter af energiforbrug. Som eksempel kunne man med fordel udfordre "retten" til at vi skal kunne gå med bare fødder og sidde i en t-shirt i vindueskarmen, og på den måde understøtte refleksioner og diskussioner om tendensen til det stigende komfort niveau. I stedet for at fokusere på at udvikle mere energieffektiv teknologi og boliger, er det nødvendigt at udfordre vores opfattelse af retten til "plads" og "høje temperaturer" i forbindelse med vores bolig. Gennem ENERGISE-projektets tilgang blev det eksempelvis bekræftet hvordan normer er stærkt forbundet med kønsstereotype normer og forestillinger (fx opfattelsen af at vaskeri er kvinders ansvar). For at intervenere i vaskeri- og varmekonsum kunne man med fordel designe og målrette indsatser der tager højde for disse.

4. Få magtfulde aktører på banen

Omstillingen kræver at både offentlige og private aktører fra mange forskellige sektorer aktivt kommer på banen. Essentielt bliver det derfor at indkredse, hvem der er og bør være meningsskabere fx ift. at "bo småt" og "gå i brugt tøj". Ud over udpegning af (de mest magtfulde) aktører, er der behov for at samle indflydelsesrige meningsskabere der tør udfordre gængse forestillinger og konventioner. Gennem bred involvering skabes grobund for at udfordre eksisterende normer, og fremme mere robuste bæredygtige løsninger. Selvom ENERGISE-projektet viser at individet har et handlerum og lykkes med at reducere opvarmning med 1 grad, har de reelle energibesparelser været begrænsede, hvorfor varmereduktioner i boliger kræver langt mere omfattende og strukturelle ændringer. Et bredt samarbejde mellem mange aktører er således en forudsætning for, at normer kan omsættes til reelle reguleringer på systemniveau.

5. Indsatsen bør være langsigtede og områdebaserede

Interventioner der katalyserer eksperimenterende møderum for og med brugere, og som samtidig inddrager mange betydningsfulde aktører fra forskellige sektorer (både offentlige og private) har et langt tidsperspektiv foran sig. Sociale normer er langtid undervejs og samtidig i konstant forandring. Den bæredygtige omstilling "har travlt" hvorfor de kulturelle forandringer på den ene side bør "kick startes", samtidigt med at vi må erkende at de mest effektfulde "frugter" først kan høstes om mange år. I den sammenhæng er det vigtigt hurtigt at udpege og høste løsthængende frugter, såsom at fjerne pletter og lufte tøj, samt fordelene ved at sænke temperaturen i soveværelset. ENERGISE-projektet understreger nødvendigheden af, at udvikle initiativer der fremmer kollektiv handling og fælles engagement. Selvom både den individuelle og kollektive tilgang i ENERGISE-projektet medførte et højt engagement blandt deltagerne, var begge tilgange alt for ressourcekrævende og giver dermed ikke et realistisk billede af den fremtidige omstillingsproces. Dertil skal det understreges af de stedspecifikke kontekster (sociale og fysiske forhold i områder) er afgørende når interventioner skal designes for fremtiden.

Hvad skete der undervejs i ENERGISE Living Labs, og hvad var de vigtigste målbare resultater?

De deltagende husholdninger tog del i to udfordringer under ENERGISE Living Lab perioden:

- De forsøgte at halvere antal af ugentlige vaske over en periode på 4 uger (oktober 2018); og
- De forsøgte at reducere indendørstemperaturen til 18 grader over en periode på 4 uger (november 2018)

Udfordringerne var designet til at skabe en stor forandring i hverdagen for de involverede deltagere, således at rutiner og vaner, der ellers ikke ofte pilles ved eller adresseres, blev udfordret. Dette gjaldt særligt de sociale normer knyttet til vask og varme.

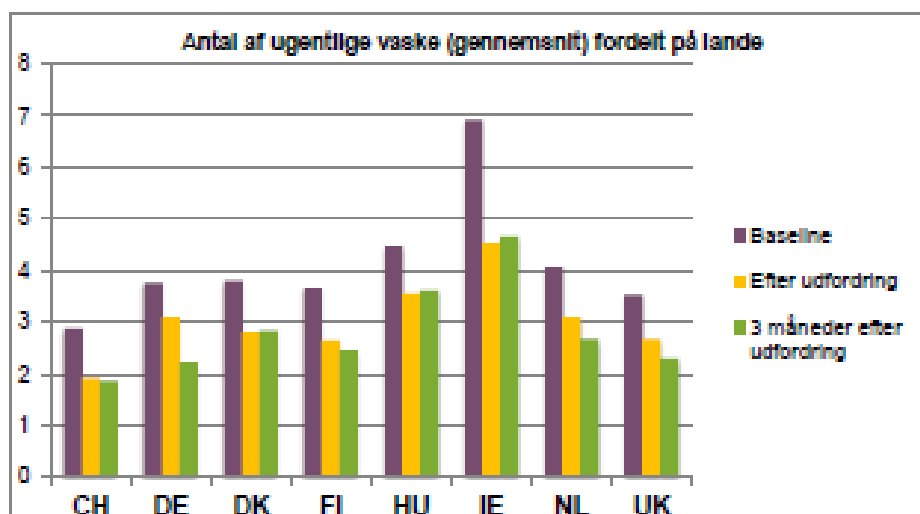
I stedet for at behandle problemerne med energiforbrug som et spørgsmål om teknologisk eller økonomisk optimering, har ENERGISE fokuseret på at adressere og udfordre praksisser, sociale normer og infrastrukturer der på engang underbygger og fastholder bestemte (ressource tunge) forbrugsmønstre.

Lokale ENERGISE teams har, i 8 forskellige lande, guidet de deltagende husholdninger igennem den samme [ENERGISE Living Lab proces](#), som har bygget på at udfordre praksisser, normer og strukturer ved at skabe tid og rum til at eksperimenterer med vask og varme igennem måling, dagbøger, samtale, tips, tricks, udfordringer og udfordringskasser.

Igennem arbejdet med ENERGISE Living Labs har ENERGISE teamet erfaret, at det var muligt for deltagerne at reducere komforttemperaturer med 1°C (i november)⁸ og reducere antallet af ugentlige vaske med mindst 1 vask. I mange tilfælde var reduktionerne endnu større.

Som det ses af nedestående graf, blev antallet af ugentlige vaske reduceret i alle deltagende lande, og reduktionerne blev fastholdt i minimum 3 måneder efter ENERGISE Living Lab perioden var afsluttet (viste det opfølgende studie).^{8,9} Tabellen nedenfor viser reduktionen i temperaturer og i antal af ugentlige vaske, både på tværs af alle Living Labs, og for de danske Living Labs.⁸ and ⁹

Gennemsnitsreduktion i Indendørs temperatur samt antal af ugentlige vaske			
Ændring i Indendørstemperatur		Ændring i antal af ugentlige vaske	
Stuetemperatur på tværs af alle ELLs	Stuetemperatur i de danske ELLs	På tværs af alle ELLs	For de danske ELLs
Fra 21,1°C to 20,1°C	Fra 21,5 til 20,9	Fra 4,2 til 3,1	Fra 3,7 til 2,4
1°C reduktion	0,6°C reduktion	1,1 vask mindre om ugen (26% reduktion)	1,3 vasker mindre om ugen (37% reduktion)

Kilde: Ugentlige spørgeskemaer; gennemsnit fra lige før udfordring og lige efter udfordring.

VIL DU VIDE MERE OM ENERGISE?

- o Se vores ENERGISE video: https://www.youtube.com/watch?time_continue=5&v=b4-vDfkWMcU
- o Besøg vores ENERGISE hjemmeside: <http://energise-project.eu/about-ENERGISE>

KONTAKT

Præsæ:

Charlotte Louise Jensen, Aalborg Universitet // cljensen@nan.aau.dk // 26815010

Freja Friis, Aalborg Universitet // frf@sbl.aau.dk // 24492993

Project coordinator:

Gary Goggins, National University of Ireland Galway // gary.goggins@nuigalway.ie

ENERGISE

- o ENERGISE står for European Network for Research, Good Practice and Innovation for Sustainable Energy
- o Koordineret af National University of Ireland, Galway
- o Finansieret af den Europæiske Unions Horizon2020 program
- o Web: <http://www.energise-project.eu/>, Email: info@energise-project.eu

¹ Danmark, England, Finland, Holland, Irland, Schweiz, Tyskland, Ungarn

² I de tilfælde hvor en husholdnings registrerede indendørstemperatur var over 18 grader Celsius. Gennemsnitstemperaturen for alle deltagende husholdninger var på 20 grader celsius for udfordringsperioden. Vi har ekskluderet måledata hvor husholdninger i forvejen havde en indendørs temperatur på under 18 grader, hvad enten dette var et aktivt valg, en vane eller pga. fattigdom.

³ Variationen af antal vaske på tværs af lande, skyldes primært variationer i sammensætninger af de nationale Living Labs (f.eks. størrelsen på husholdningerne). Kilde: [Report on analysis of ENERGISE Living Labs \(D5.2\)](#)

⁴ Kilde: [Analyserapport af ENERGISE Living Labs \(D5.2\)](#)

⁵ Kilde: [ENERGISE Living Lab Report - Denmark](#)

This project has received funding from the European Union's Horizon 2020 Research and Innovation programme under Grant Agreement No 721942.

The sole responsibility for the content of this document lies with the authors. It does not necessarily reflect the opinion of the European Union. Neither the EACEP nor the European Commission is responsible for any use that may be made of the information contained therein.

FINLAND

ENERGISE

EUROPEAN NETWORK FOR RESEARCH, GOOD PRACTICE
AND INNOVATION FOR SUSTAINABLE ENERGY

KOTITALOUDET HAASTOIVAT ENERGIANKULUTUKSEN
RUTIINEJAAN

7.11.2019

<https://www.helsinki.fi/fi/uutiset/kotitalous-yhteiskunta/kotitaloudet-haastoivat-energiankulutuksen-rutiinejaan>

Tutkimuksen mukaan energiankulutusta voidaan vähentää kotitalouksissa, jos ihmisillä on aikaa ja tilaa kyseenalaistaa totuttuja rutiinejaan ja kokeilla vaihtoehtoisia tapoja. Kyse ei ole ainoastaan käyttäytymisen tai asenteiden muutoksesta tai uusien teknisten ratkaisujen käyttöönotosta, joihin useimmat energiansäästö-hankkeet edelleen kohdistuvat, vaan myös yhteisesti jaettujen normien muutoksesta.

ENERGISE-kokeilusta saatujen tulosten perusteella tutkijat suosittelevat kolmea tapaa edistää vähähiilisiä elämäntapoja: Keskity kestävämmien käytäntöjen muuttamiseen, älä asenteisiin tai teknisiin ratkaisuihin, järjestä ihmisille aikaa ja keinoja uusien tapojen kokeiluun sekä ota arjen käytännöt älyteknologian kehittämisen keskiöön.

Ensimmäisen ohjeistuksen mukaan tehokkaammat tekniset ratkaisut eivät yksin riitä energiankulutuksen vähentämiseen. Ihmiset on herätettävä tiedostamaan ja haastamaan totut tapansa ja kokeilemaan uusia tapoja toimia.

- Esimerkiksi kokeilemaan pesukoneensa uusia ohjelmia, mittaamaan energian kulutustaan, välttämään vaatteiden tarpeetonta pesemistä ja pukeutumaan lämpimämmin kodin lisälämmityksen sijaan. Nämä keinot ovat vaikuttavia vähennettäessä energian kulutusta, sanoo Eeva-Lotta Apajalahti Helsingin yliopistosta.

Yhdessä keskustelemaan energian käytön taustalla vaikuttavista normeista

Toisen suosituksen mukaan energian kulutukseen liittyviä, usein tiedostamattomia normeja ja odotuksia voidaan haastaa nostamalla ne esiin ja pohdinnan kohteeksi.

- Kotitaloudet, asiantuntijat, energiayhtiöt ja kaupunkien sekä median edustajat voivat yhdessä kyseenalaistaa energian käytön taustalla vaikuttavia normeja, sääntöjä ja ääneen lausumattomia odotuksia. Kuten esimerkiksi sen, että kaikissa sisätiloissa tulisi koko ajan olla sama, tasainen lämpötila, kertoo Senja Laakso Helsingin yliopistosta.

Tekniikan pitäisi olla helppokäyttöistä

Kolmannen ohjeistuksen mukaan tekniikan tulisi sopeutua ja edesauttaa energiatehokkaita arjen rutiineja sekä energian kokonaiskulutuksen vähentämistä. Järjestelmien pitäisi olla läpinäkyviä ja helposti käytettäviä.

This project has received funding from the European Union's Horizon 2020 Research and Innovation programme under Grant Agreement No 727042.

HELSINGIN YLIOPISTO
HELSINKI UNIVERSITY OF APPLIED SCIENCES
UNIVERSITY OF HELSINKI

ENERGISE

EUROPEAN NETWORK FOR RESEARCH, GOOD PRACTICE
AND INNOVATION FOR SUSTAINABLE ENERGY

- Asukkaiden tulisi voida helposti vaikuttaa esimerkiksi automaattisiin lämmitysjärjestelmän säätöihin, ja pesukoneiden pitäisi edistää energian säästöä helppokäyttöisellä tavalla, Eeva-Lotta Apajalahti toteaa.

Osana EU-rahoitteista tutkimushanketta, **ENERGISE**-konsortio toteutti living lab -kokeiluja kahdeksassa maassa: Alankomaissa, Irlannissa, Iso-Britanniassa, Saksassa, Suomessa, Sveitsissä, Tanskassa ja Unkarissa. Kokeiluissa kehitettiin ja testattiin tapoja vähentää energian käyttöä kodeissa ja niihin osallistui yli 300 kotitaloutta.

Lisätiedot:

Senja Laakso, senja.laakso@helsinki.fi, +358 50 448 0940

Eeva-Lotta Apajalahti, eeva-lotta.apajalahti@helsinki.fi

Miten ENERGISE Living Lab -kokeilut toteutettiin ja mitä tuloksia niistä saatiin?

Kokeiluihin osallistuneet kotitaloudet ottivat vastaan kaksi haastetta: viikkoittaisen pyykinpesukertojen puoltaminen neljän viikon ajan lokakuussa 2018 ja sisälämpötilan laskeminen 18 asteeseen neljän viikon ajan marraskuussa 2018.

Haasteiden tarkoituksena oli "häiritä" totuttuja arkisia käytäntöjä ja näin tuottaa tietoa valkeasti muutettavista tavoista ja rutineista. Kilnntimme erityistä huomiota pyykinpesuun ja lämmitykseen liittyviin normeihin ja odotuksiin: Milloin ja miksi vaate päätyy pyykinpesukoneeseen? Miten voi tuntea olonsa mukavaksi kotona lisäämättä lämmitystä? Taloudellisten tai tehokkuuteen liittyvien perustelujen sijaan hankkeessa keskityttiin päivittäisen energiankäytön taustalla oleviin normeihin, osaamiseen, esineisiin ja infrastruktuuriin. Kahdeksassa maassa paikalliset tiimit johdattivat kotitaloudet samaan prosessiin: oppimista tuettiin energia- ja lämpömittareiden, pyykinpesu- ja lämmityspäiväkirjojen, tarvikepakkausten, vinkkien, keskustelujen ja vertaistuen avulla.

Suomessa kokeiluihin osallistui pientaloasukkaita Porvoosta ja kerrostaloasukkaita Helsingin Merihaasta. Osallistajat kehittivät ja kokeilivat vaihtoehtoisia tapoja pitää vaatteet puhtaina ilman jatkuvaa pyykinrumbaa: vaatteita tuuletettiin, tahroja poistettiin ja kotivaatteet otettiin aktiivisempaan käyttöön. Jotkut osallistajat järjestivät uudelleen vaatekaappinsa, jotta puoltitoisille vaatteille tulisi lisää tilaa, muutama taas lisäsi etätyöpäiviä välttääkseen pyykinpesua. Lämmityksessä kilnntettiin enemmän huomiota siihen, että esimerkiksi makuuhuoneet pysyivät viileämpinä ja kotona pukeuduttiin lämpimämpiin. Monet toittui hieman viileämpään lämpötilaan ja totesi nukkuvansa paremmin. Useimpien osallistujien mielestä kokeilu oli antoisa, vaikka erityisesti kerrostaloissa olikin valkeuksia säätää asuntokohtaista sisälämpötiloja.

Kokeilun tuloksena opittiin, että sisälämpötilan vähentäminen yhdellä asteella ja pyykinpesun vähentäminen yhdellä viikkoittaisella pesukerralla on mahdollista ilman mukavuuden tunteen menetystä. Joskus vähennykset olivat tätäkin suurempia, ja useissa tapauksissa ne jatkuivat kolme kuukautta haastejakson päätyttyä. Pyykinpesu- ja lämmitystapojen haastaminen herätti monet osallistajat pohtimaan myös muita muutoksia arjessaan: voiko sulhkussa oloaikoja lyhentää, paljonko muut kodin laitteet kuluttavat energiaa tai voisiko esimerkiksi autoilua kauppoihin vähentää tilaamalla ruokaa kotiin? Yhä useampi nosti energia- ja ilmastoaasiat esiin ystävällisissä ja työpaikallaan. Suuremmat muutokset arkisessa energiankäytössä edellyttäisivätkin käytäntöjen laajempaa muutosta työpajoilla, kouluissa ja muissa yhteisöissä.

This project has received funding from the European Union's Horizon 2020 Research and Innovation programme under Grant Agreement No 727542.

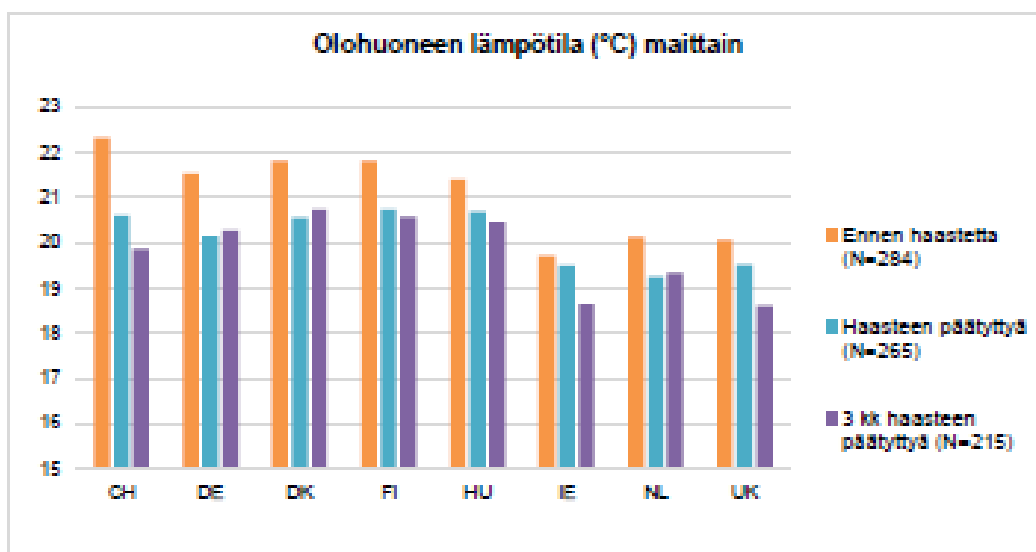
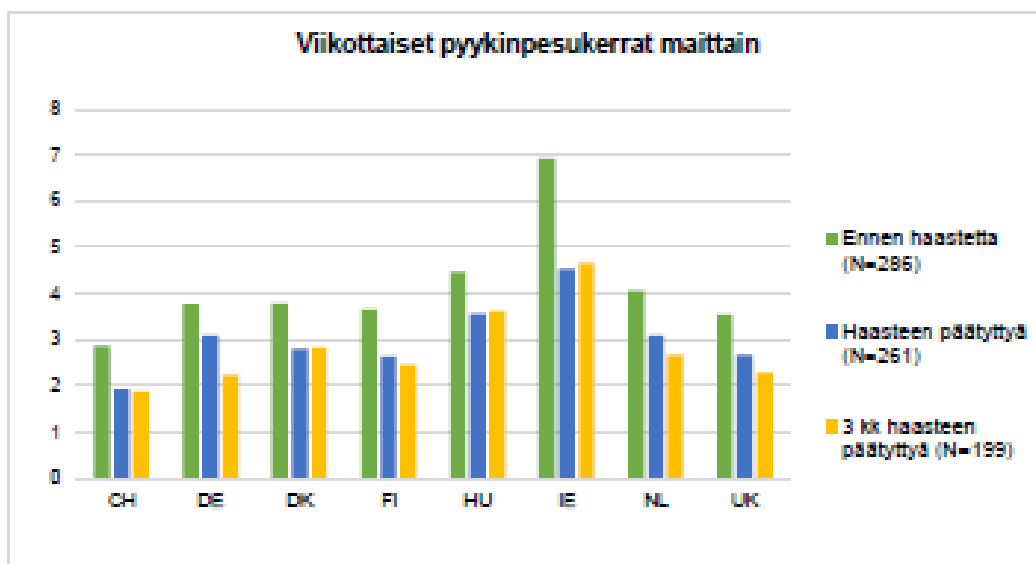
HELSINGIN YLIOPIETO
HELSINKI UNIVERSITY
UNIVERSITY OF HELSINKI

ENERGISE

EUROPEAN NETWORK FOR RESEARCH, GOOD PRACTICE
AND INNOVATION FOR SUSTAINABLE ENERGY

ENERGISE

EUROPEAN NETWORK FOR RESEARCH, GOOD PRACTICE
AND INNOVATION FOR SUSTAINABLE ENERGY

Koko hankkeen tulokset ovat luettavissa osoitteessa http://www.energise-project.eu/news_and_events/project_news. Suomen ENERGISE Living Labien tulokset löytyvät osoitteesta: <http://finland.energise-project.eu/livinglabit>.

This project has received funding from the European Union's Horizon 2020 Research and Innovation programme under Grant Agreement No 727642.

HELSINKIN YLIOPISTO
HELSINKI UNIVERSITY OF APPLIED SCIENCES

HUNGARY IN ENGLISH

Press release: Involving everyday people in energy change

When: From 21 October 2019

ENERGISE

EUROPEAN NETWORK FOR RESEARCH, GOOD PRACTICE
AND INNOVATION FOR SUSTAINABLE ENERGY

What role for everyday people in the climate crisis? ENERGISE Living Labs achieve energy reductions by challenging social norms in the home

In response to the increasingly urgent climate crisis, the European Commission is promoting several climate and energy targets with the goal of reducing greenhouse gas emissions and decarbonising the economy. However, the current pace and scale of change is insufficient to achieve the necessary sustainability transitions in energy systems. Increasingly, households are seen as playing a role in energy transitions – which implies challenging social norms and habits around energy usage in the home.

As part of an innovative research initiative, the [ENERGISE](#) consortium launched Energy Living Labs to develop and test options for changing energy use in households in 8 countries¹. Energy Living Labs were implemented among over 300 households (41 in Hungary) from September to December 2018.

The ENERGISE study proves that reductions in energy use are possible when people are given the time and space to question their usual practices, as they experiment with departing from what could be considered the norm and try out ways of doing things differently. This approach is in stark contrast to approaches centred on individual or technological change, which [the ENERGISE team has shown to dominate initiatives aimed at changing household energy use](#), and which fail to address the complex interactions and social norms that make up everyday life.

Based on the outcomes of the ENERGISE Living Labs, in order to help the transition to low-carbon lifestyles the following should be

1. Focus on changing practices, not people or technologies:

It has been shown that more efficient technology is not enough to reduce energy consumption. People need to be engaged and empowered to use them, and even more so to become aware of and challenge their energy use practices, and try out new ways of doing things. For example, try out new programmes on their washing machine and measure their energy consumption, wash spots rather than the whole clothing item, put on extra layers or use blankets instead of turning up the thermostat, etc.. This is impactful in terms of reducing energy consumption.

2. Give people the space and means for experimentation:

Creating opportunities to reflect, and inviting actors, e.g. households, experts, energy companies, and policy makers, to discuss norms, rules, etc. around energy use can be very effective for challenging what tend to be tacitly accepted norms and assumptions around consumption practices.

3. Place people and everyday practices at the centre of ‘smart technology’ approaches:

It must be ensured that people can continue to have an influence on their thermal comfort, rather than counting on smart buildings or invisible heating systems that allow only limited human interventions. Similarly, washing machines need to be designed in a way to allow for transparency on the energy and water use of programmes as well as for users to navigate easily between them and thus influence their environmental impact.

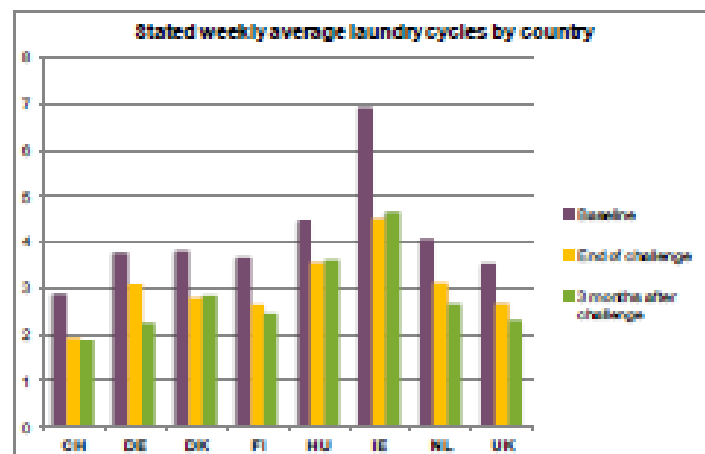
But how did the ENERGISE Living Labs work and what were their main quantitative outcomes?

Participating households agreed to engage in two main challenges:

- halve the number of laundry cycles they do every week, for 4 weeks; and
- reduce indoor temperature in their living-rooms to 18 °C, for 4 weeks.

These challenges were co-designed to create a disruption in everyday life, involving habits and routines that can be difficult to change. Specific attention was given to the social norms tied up with laundry and heating: When do we decide to put clothes to wash? How can we feel comfortable at home without turning up the heat? Rather than start with the question of technological efficiency or financial considerations, the project focused on social norms, skills, competencies, materials and infrastructures in daily energy use. Local teams guided households in all 8 countries through the [same multi-method living lab process](#), which involved giving support and encouraging learning through using energy- and thermo-meters; laundry and heating diaries; challenge kits, tips, discussions, etc. to support the change of energy use practices.

Through the Living Labs the ENERGISE team found that reducing indoor temperatures by 1°C in the heating season and reducing laundry by one cycle per week is possible, without compromising convenience and comfort¹. In some cases, reductions were even more significant, and in many instances, changes were maintained for three months after the challenges when the ENERGISE team conducted a follow-up study. As shown in the graph, the average number of laundry cycles per week decreased in all countries, and did not return to the original number even after the challenge finished.² In fact, in many households it continued to decrease.

The table below displays the self-reported average quantitative change as a result of the Living Labs for laundry and heating:^{iv and v}

Average changes in reported temperatures and laundry cycles during ELLs			
Change in temperatures		Change in weekly number of laundry cycles	
Living room for All Countries	Living room for Hungary	For all households for All Countries	For all households for Hungary
From 21.1°C to 20.1°C	From 21.78°C to 20.72°C	From 4.2 to 3.1	From 4.5 to 3.6
1°C less	1.06°C less	1.1 cycles less (26% reduction)	0.9 cycle less (20% reduction)

Data source: weekly surveys; averages taken before challenges, and during challenges

If implemented at the societal level and across all households, the energy savings could be significant. For example, if all households in Hungary reduced their weekly laundry-related energy consumption by 22%, which was the average for ENERGISE Living Lab participants in the country, altogether the annual CO₂ emissions of 6.790 Hungarians could be avoided.^{vi}

IF YOU WISH TO LEARN MORE ABOUT THE ENERGISE PROJECT OR THE LIVING LABS, PLEASE GET IN TOUCH!

- o Watch the [ENERGISE video](#);
- o Visit our [website](#) and study our materials;
- o Read our previous press release about [ENERGISE Living Labs in Hungary](#)

CONTACT

Press: Edina Vadovics, GreenDependent Institute
edina@greendependent.org // T. +36 20 512 1887

Project coordinator:

Frances Fahy, National University of Ireland Galway, frances.fahy@nuiagalway.ie

ENERGISE

- o ENERGISE stands for European Network for Research, Good Practice and Innovation for Sustainable Energy
- o Coordinated by the National University of Ireland, Galway
- o Funded by the European Union's Horizon2020 programme
- o Web: <http://www.energise-project.eu/>, Email: info@energise-project.eu

ⁱ Denmark, Finland, Germany, Hungary, Ireland, Switzerland, the Netherlands, the United Kingdom

⁸ While ENERGISE recognises that all sectors of society have a role to play in energy transitions, not solely households, we found that when it comes to households, absolute reductions in temperature settings are possible – assuming that households have an observed indoor temperature that was higher than the targeted reduction of 18 degrees. The average temperatures recorded prior to the challenge were closer to 20 degrees. Thus, we exclude from this finding households who were already experiencing low indoor temperatures, whether out of preference and habit, or due to energy poverty in terms of accessing affordable energy.

⁹ When the number of laundry cycles varies across countries, it is primarily due to a varied composition of households in the national samples. Source: [Report on analysis of ENERGISE Living Labs \(D5.2\)](#)

¹⁰ Source: [Report on analysis of ENERGISE Living Labs \(D5.2\)](#)

¹¹ Source: [ENERGISE Living Lab Country Report - Hungary](#)

¹² Source: [ENERGISE Living Lab Country Report - Hungary](#)

This project has received funding from the European Union's Horizon 2020 Research and Innovation programme under Grant Agreement No 721941.

The sole responsibility for the content of this document lies with the authors. It does not necessarily reflect the opinion of the European Union. Neither the EUClear nor the European Commission is responsible for any use that may be made of the information contained therein.

ADDITIONAL PICTURES USED IN HUNGARY

HUNGARY IN HUNGARIAN

Az energiahasználat megváltoztatásáért mi is felelősek vagyunk

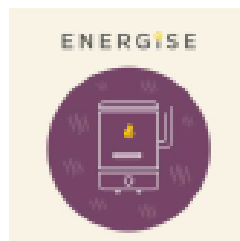
2019. október 21. azonnal közölhető

ENERGISE
 EURÓPAI HÁLÓZAT A FENNTARTHATÓ ENERGIÁÉRT:
 KUTATÁS, JÓ GYAKORLAT, INNOVÁCIÓ

A háztartások felelősek az elfogyasztott energia harmadáért

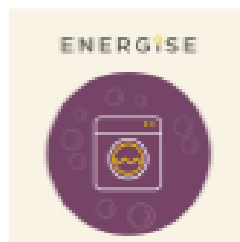
Mi az átlagember szerepe a klímaválságban? A GreenDependent Intézet ENERGISE projektje egy innovatív, páneurópai kutatási kezdeményezés, mely az energiahasználattal kapcsolatos társadalmi és kulturális hatások mélyebb szintű tudományos megértését tűzte ki célul. Az Energia Élő Laborok eredménye alapján elmondhatjuk, hogy már kis szokásváltoztatással csökkenthetjük a háztartási energiahasználatot.

Fűtés-kihívás

Nyakunkon a fűtési szezon, nemsokára elkezdjük egyre feljebb tekerni a termosztátot, hogy ne fázzunk. Valóban ez a megoldás? Nem inkább plusz egy réteg ruhát kellene magunkra vennünk? A háztartások felelősek az elfogyasztott energia harmadáért, így egy-egy döntésünk hatása igencsak jelentős az energiarendszer alakulására. Az Energia Élő Laborok innovatív kutatási kezdeményezése kimutatta, hogyha a beltéri hőmérsékletet csupán 1 °C-val csökkentenénk, nem változna meg a hőkomfortunk, de máris sokat tennénk bolygónkért.

Mosás-kihívás

Azt, hogy pazarlóan mosunk, mi sem fejezi ki jobban, hogy heti egy mosás elhagyása nem befolyásolná a kényelmi szintünket, és pusztán egy kis szemléletmód változásra lenne szükség ahhoz, hogy akár a felére csökkentjük a mosások számát. A vizsgált országok között jelenleg a középmezőnyben tartózkodunk: hetente átlagosan 4-5 mosási program fut le egy magyar háztartásban. Ha mindezt csak 20%-kal csökkentenénk, akkor már 6790 magyar ember éves szén-dioxid kibocsátását elkerülhetnénk.

Napjainkban a klímaválság miatt egyre súlyosabb kihívásokkal kell szembenéznünk. Az Európai Bizottság ezért számos olyan klímavédelmi és energetikai célt tűzött ki, melyek az üvegházhatású gázok kibocsátásának csökkentését és a gazdaság karbon-mentesítését (vagyis a fosszilis energia-felhasználás fokozatos csökkentését) mozdítják elő. A jelenlegi változások azonban túl lassúak és kisléptékűek ahhoz, hogy az energiarendszer belátható időn belül fenntarthatóvá váljon. Mivel a háztartások használják az elfogyasztott energia harmadát, fontos szerepet játszanak az energiarendszer átalakításában. Ezért ideje, hogy megkérdőjelezzük az otthoni energiahasználattal kapcsolatos társadalmi normákat és szokásokat.

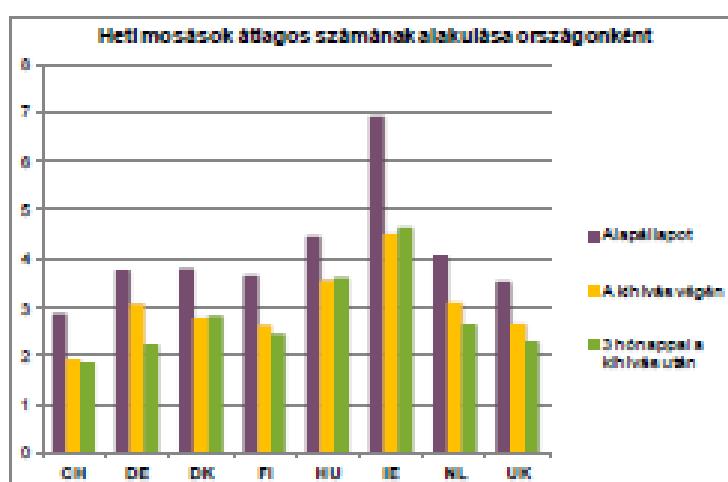

mindennapi életmenetben, hogy így könnyebben tudjanak a nehezen megváltoztatható szokásokra és mindennapi rutinra fókuszálni. Kiemelten vizsgálták a fűtéssel és mosással kapcsolatos szokásokat; például, miért és mikor döntünk úgy, hogy kimosunk egy ruhát, vagy a fűtés feljebb állításán kívül hogyan tarthatjuk magunkat melegen és komfortosan otthon.

A technológiai hatékonyság vagy az anyagi megfontolások megkérdőjelezése helyett az Energia Élő Laborok középpontjában a mindennapi energiahasználathoz kapcsolódó társadalmi normák, készségek, valamint anyagi és infrastrukturális tényezők álltak. A GreenDependent szakemberei sokféle eszközzel és módszerrel támogatták a résztvevőket a kísérletező és tanulási folyamatban. Például energiatartalom-mérőket és hőmérőket helyeztek el a résztvevő háztartásokban, mosási és fűtési naplókat adtak, "kihívás dobozokat" állítottak össze olyan tárgyakkal, amelyek segítették a változást, tippeket adtak, találkozókot szerveztek a tapasztalatok megosztására stb.

Az Élő Laborok tapasztalatai alapján azt állapította meg az ENERGISE csapat, hogy a beltéri hőmérséklet 1°C-kal történő csökkentése, valamint hetente eggyel kevesebb mosás lehetséges anélkül, hogy romlana a kényelmi szint vagy a hőkomfort^{iv}. A csökkenés bizonyos esetekben azonban ennél az átlagnál nagyobb volt, például a magyar háztartások közül többen is felezték mosásuk számát. Illetve 18,5 °C alá csökkentették a belső hőmérsékletet otthon. Sok résztvevőnél pedig a kihívásokat követő három hónapban is fennmaradtak a változások.^{iv}

Az alábbi grafikonon látható, hogy a heti mosások átlagos száma minden országban csökkent, azaz a kihívások lezárását követően sem tértek vissza az emberek a korábbi mosásmennyiséghez.^{iv} Sőt, sok háztartásban folytatódott a csökkenés.

Az alábbi táblázat az Élő Laborok eredményeként bekövetkező, a háztartások által kiadott heti kérdőívek adatai alapján számolt átlagos mennyiségi változásokat mutatja:¹ és ^{vi}

A hőmérsékleti és mosási adatok átlagos változása az Élő Laborok során			
Hőmérséklet változása		Heti mosások számának változása	
Nappali hőm. (összes ország átlaga)	Nappali hőm. (magyar átlag)	A nyolc ország összes háztartásában	Az összes magyar háztartásban
21,1°C-ról 20,1°C-ra	21,78°C-ról 20,72°C-ra	4,2-ről 3,1-re	4,5-ről 3,6-ra
1 °C-os csökkenés	1,06°C-os csökkenés	1,1 mosással kevesebb (26%-os csökkenés)	0,9 mosással kevesebb (20%-os csökkenés)

Adatok forrása: heti kérdőívek, a kihívások előtt és a kihívások során számított átlagos értékek

Ha társadalmi szinten, minden magyar (és európai) háztartásban megvalósulnának a fenti változások, az jelentős energiamegtakarítással járna. Például, csak azzal, ha minden magyar háztartás 20%-kal csökkentené a heti, mosással kapcsolatos energiafogyasztását, ahogy az Energia Élő Labor magyar résztvevői tették, akkor összesen 6790 magyar ember éves szén-dioxid-kibocsátását lehetne elkerülni^{vi}.

TOVÁBBI INFORMÁCIÓK AZ ENERGISE ENERGIA ÉLŐ LABOROKRÓL:

- Megtekinthető az ENERGISE videó, és a [magyar záró rendezvényről készült videó](#);
- Elérhető a magyarországi ENERGIA Élő Laborok eredményével kapcsolatos korábbi [sajtóközlemény](#);
- A projekt [honlapján](#) sokféle hasznos anyag található, többek között
 - a fűtéssel, mosással és háztartási energiafogyasztással kapcsolatos [zöldítő tipp](#)ek, infografikák.

KAPCSOLAT

Sajtókapcsolat: Vadovics Edina, GreenDependent Intézet,
edina@greendependent.org // 20 512 1887

gründependent
Intézet

Projekt koordinátor:

Frances Fahy, National University of Ireland Galway, frances.fahy@nuigalway.ie

ENERGISE:

- Az ENERGISE jelentése: Európai Hálózat a Fenntartható Energiáért: Kutatás, Jó Gyakorlat, Innováció;
- Koordinátor szervezet: National University of Ireland, Galway (Írország);
- A projekt az Európai Unió Horizont 2020 finanszírozásával valósul meg;
- weboldal: <http://www.energise-project.eu/>, Email: info@energise-project.eu.

A projekt az Európai Unió Horizont 2020
 kutatásprogramja támogatásával (HIV-Műv,
 a 732642 számú támogatással) szerezhető névén.

A dokumentum tartalmáért kizárólag a szerző felelős; az nem szükségszerűen tükrözi az
 Európai Unió nézetét. Sem az Innovációs és Hálózat Projektok Végrehajtó Ügyintézkedése (INEA),
 sem az Európai Biztonság nem vállal felelősséget a fenti információk használatából eredő
 bármilyen károsítás miatt.

¹ Forrás: Nemzetközi Energia Ögynökség, 2017

² Dánia, Egyesült Királyság, Finnország, Hollandia, Írország, Magyarország, Németország, Svájc

³ Mígközben az ENERGISE projekt elismeri, hogy a társadalom minden szegmense szerepet játszik az energetikai átállásban, nem csupán a háztartások, kutatásunk alapján a háztartások esetében elérhető a hőmérséklet abszolút értékben vett csökkentése – feltéve persze, hogy a kiindulási, átlagos beltéri hőmérséklete meghaladja a célként kitűzött 18 °C-ot. Mivel a kihívás előtti átlagos hőmérséklet a 20 °C-hoz közelített, az eredményekből kizártuk azokat a háztartásokat, akiknél már eleve alacsony beltéri hőmérséklet volt, függetlenül attól, hogy az alacsony hőmérséklet oka annak előnyben részesítése és szokásból eredő fenntartása, vagy az energiaszegénységből eredő energiahány volt.

⁴ A mosások számának országonkénti eltérése elsősorban az egyes országok háztartásainak eltérő összetételére vezethető vissza. Forrás: [Report on analysis of ENERGISE Living Labs \(D5.2\)](#)

⁵ Forrás: [Report on analysis of ENERGISE Living Labs \(D5.2\)](#)

⁶ Forrás: [ENERGISE Energia ÉM Labor jelentés - Magyarország](#)

IRELAND

Press release: Involving everyday people in energy change

When: From 21 October 2019

What role for everyday people in the climate crisis? ENERGISE Living Labs achieve energy reductions by challenging social norms in the home

In response to the increasingly urgent climate crisis, the European Commission is promoting several climate and energy targets with the goal of reducing greenhouse gas emissions and decarbonising the economy. However, the current pace and scale of change is insufficient to achieve the necessary sustainability transitions in energy systems. Increasingly, households are seen as playing a role in energy transitions – which implies challenging social norms and habits around energy usage in the home.

As part of an innovative research initiative, the **ENERGISE** consortium launched Energy Living Labs to develop and test options for changing energy use in households in 8 countries¹. Energy Living Labs were implemented among over 300 households (38 in Ireland) from September to December 2018.

The **ENERGISE** study proves that reductions in energy use are possible when people are given the time and space to question their usual practices, as they experiment with departing from what could be considered the norm and try out ways of doing things differently. This approach is in stark contrast to approaches centred on individual or technological change, which the **ENERGISE** team has shown to dominate initiatives aimed at changing household energy use, and which fail to address the complex interactions and social norms that make up everyday life.

Based on the outcomes of the **ENERGISE** Living Labs, in order to help the transition to low-carbon lifestyles the following should be

1. Focus on changing practices, not people or technologies:

It has been shown that more efficient technology is not enough to reduce energy consumption. People need to be engaged and empowered to use them, and even more so to become aware of and challenge their energy use practices, and try out new ways of doing things. For example, try out new programmes on their washing machine and measure their energy consumption, wash spots rather than the whole clothing item, put on extra layers or use blankets instead of turning up the thermostat, etc.. This is impactful in terms of reducing energy consumption.

2. Give people the space and means for experimentation:

Creating opportunities to reflect, and inviting actors, e.g. households, experts, energy companies, and policy makers, to discuss norms, rules, etc. around energy use can be very effective for challenging what tend to be tacitly accepted norms and assumptions around consumption practices.

3. Place people and everyday practices at the centre of ‘smart technology’ approaches:

It must be ensured that people can continue to have an influence on their thermal comfort, rather than counting on smart buildings or invisible heating systems that allow only limited human interventions. Similarly, washing machines need to be designed in a way to allow for transparency on the energy and water use of programmes as well as for users to navigate easily between them and thus influence their environmental impact.

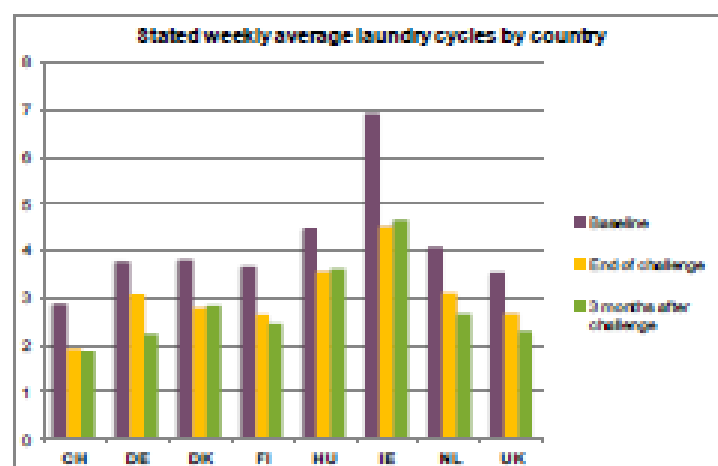
But how did the ENERGISE Living Labs work and what were their main quantitative outcomes?

Participating households agreed to engage in two main challenges:

- halve the number of laundry cycles they do every week, for 4 weeks; and
- reduce indoor temperature in their living-rooms to 18 °C, for 4 weeks.

These challenges were co-designed to create a disruption in everyday life, involving habits and routines that can be difficult to change. Specific attention was given to the social norms tied up with laundry and heating: When do we decide to put clothes to wash? How can we feel comfortable at home without turning up the heat? Rather than start with the question of technological efficiency or financial considerations, the project focused on social norms, skills, competencies, materials and infrastructures in daily energy use. Local teams guided households in all 8 countries through the [same multi-method living lab process](#), which involved giving support and encouraging learning through using energy- and thermo-meters; laundry and heating diaries; challenge kits, tips, discussions, etc. to support the change of energy use practices.

Through the Living Labs the ENERGISE team found that reducing indoor temperatures by 1°C in the heating season and reducing laundry by one cycle per week is possible, without compromising convenience and comfort¹. In some cases, reductions were even more significant, and in many instances, changes were maintained for three months after the challenges when the ENERGISE team conducted a follow-up study. As shown in the graph, the average number of laundry cycles per week decreased in all countries, and did not return to the original number even after the challenge finished.² In fact, in many households it continued to decrease.

The table below displays the self-reported average quantitative change as a result of the Living Labs for laundry and heating:^{iv and v}

Average changes in reported temperatures and laundry cycles during ELLs			
Change in temperatures		Change in weekly laundry cycles	
Living room for All Countries	Living room for Ireland	For all households for All Countries	For all households for Ireland
From 21.1°C to 20.1°C	From 19.71°C to 19.67°C	From 4.2 to 3.1	From 6.7 to 4.6
1°C less	0.04°C less	1.1 cycles less (26% reduction)	2.1 cycle less (31% reduction)

Data source: weekly surveys; averages taken before challenges, and during challenges

If implemented at the societal level and across all households in Europe, the energy savings could be significant. For example, one less laundry cycle per week in Swiss households for a year represents a saving of around 13 million m³ of water, 10 million liters of laundry products and the equivalent annual electricity consumption of 90,000 households – if implemented by all Swiss households. One less laundry cycle per week is also estimated at saving one hour of domestic work per week. And a 1 °C drop in room temperature, during the winter months when buildings are heating, results in an estimated saving of 6% of all energy dedicated to heating homes in Switzerland.^{vi}

IF YOU WISH TO LEARN MORE ABOUT THE ENERGISE PROJECT OR THE LIVING LABS, PLEASE GET IN TOUCH!

- o Watch the [ENERGISE video](#);
- o Visit our [website](#) and study our materials;
- o Read our previous press release about [ENERGISE Living Labs in Ireland](#)

CONTACT

Press: Gary Goggins, National University of Ireland Galway

gary.goggins@nuigalway.ie // T. +35387 123 2729

Project coordinator:

Frances Fahy, National University of Ireland Galway, frances.fahy@nuigalway.ie

ENERGISE

- o ENERGISE stands for European Network for Research, Good Practice and Innovation for Sustainable Energy
- o Coordinated by the National University of Ireland, Galway
- o Funded by the European Union's Horizon2020 programme
- o Web: <http://www.energise-project.eu/>, Email: info@energise-project.eu

¹ Denmark, Finland, Germany, Hungary, Ireland, Switzerland, the Netherlands, the United Kingdom

² While ENERGISE recognises that all sectors of society have a role to play in energy transitions, not solely households, we found that when it comes to households, absolute reductions in temperature settings are possible – assuming that households have an observed indoor temperature that was higher than the targeted reduction of 18 degrees. The average temperatures recorded prior to the challenge were closer to 20 degrees. Thus, we exclude from this finding households who were already experiencing low indoor temperatures, whether out of preference and habit, or due to energy poverty in terms of accessing affordable energy.

³ When the number of laundry cycles varies across countries, it is primarily due to a varied composition of households in the national samples. Source: [Report on analysis of ENERGISE Living Labs \(D5.2\)](#)

⁴ Source: [Report on analysis of ENERGISE Living Labs \(D5.2\)](#)

⁵ Source: [ENERGISE Living Lab Country Report - Ireland](#)

⁶ Source: [Report on analysis of ENERGISE Living Labs \(D5.2\)](#)

This project has received funding from the European Union's Horizon 2020 Research and Innovation programme under Grant Agreement No. 721342.

The sole responsibility for the content of this document lies with the authors. It does not necessarily reflect the opinion of the European Union. Neither the EC nor the European Commission is responsible for any use that may be made of the information contained therein.

ADDITIONAL PICTURE USED IN IRELAND

SWITZERLAND

Communiqué de presse : Fin des Living Lab ENERGISE

Date : 12 décembre, 2018

Contact : Prof. Marlyne Sahakian, +4179 393 8733, marlyne.sahakian@unige.ch

36 ménages à Genève ont baissé leur chauffage et réduit leurs cycles de lessive, vers la sobriété énergétique

En réponse au défi du changement climatique, qui devient de plus en plus urgent, la Commission européenne fait la promotion de plusieurs objectifs en matière de climat et d'énergie en vue de réduire les émissions de gaz à effet de serre et de décarboner l'économie. Toutefois, le rythme et l'ampleur actuels du changement ne suffisent pas à opérer les transitions nécessaires en termes de durabilité au sein du système énergétique. Il apparaît de plus en plus clairement que la réalisation des objectifs en matière d'énergie dépend dans une large mesure de schémas complexes en termes de consommations finale d'énergie.

Avec l'Université de Genève comme un des partenaires clés, [ENERGISE](#) est une initiative de recherche paneuropéenne innovante qui, reconnaissant ces préoccupations, vise à établir une meilleure compréhension scientifique des facteurs sociaux et culturels influant sur la consommation d'énergie. Financée dans le cadre du programme Horizon 2020 de l'Union européenne pendant trois ans (de 2016 à 2019), l'initiative ENERGISE développe, teste et évalue des possibilités permettant de transformer, par le biais d'une approche ascendante, la consommation d'énergie au sein des ménages et des communautés aux quatre coins de l'Europe.

En automne 2018, une approche « Living Lab » collaborative, en partenariat avec des chercheuses.eurs, le monde associatif (Terragir, Urbamonde et Happy City Lab), a conduit à la mise en place de deux défis ou « challenges » : 36 ménages ont été recrutés à Genève pour participer à deux « challenges » : 4 semaines pour diminuer de moitié le nombre de lessives, puis 4 semaines pour réduire le chauffage à 18 degrés. Souvent, dans les politiques publiques autour de la consommation énergétique est présumé qu'il suffit de mieux informer autour des questions énergétiques, pour amener un changement des comportements. Or, cela n'est pas toujours suffisant : l'approche des Living Lab ENERGISE est de passer par les pratiques du quotidien et normes sociales pour changer des habitudes et routines au sein des ménages, souvent gourmandes en consommation énergétique. Des défis ou « challenges » similaires autour de la lessive et du chauffage ont été lancés dans huit pays européens, dont la Suisse. Les challenges ont eu lieu entre mi-octobre et début décembre à Genève.

Cette approche de recherche-action au sein des ménages est une approche Living Lab, c'est-à-dire que les chercheuses.eurs ont travaillé en collaboration étroite avec les ménages afin de comprendre comment un changement de nos modes de consommation peut être envisagé. Une phase de délibération avec les 36 ménages consistait à interroger les normes sociales qui sous-tendent beaucoup de nos pratiques du quotidien : Et si on diminuait le temps consacré à la lessive, en lavant moins ? Reste-t-on tout de même propre en portant le même jeans plusieurs jours de suite ? Et si on mettait un pull en hiver ou des chaussettes chaudes, plutôt que de porter des t-shirt à l'intérieur quelle que soit la saison ?

Deux « boîtes surprises » ont été offertes aux ménages pour accompagner les défis et les soutenir dans ce processus de changement : une boîte autour de la lessive, avec par exemple une brosse pour enlever les taches, un tablier pour éviter de se salir en cuisine, ou encore des crochets pour suspendre ses habits dehors afin de les aérer et éviter une lessive. Pour le chauffage, des chaussettes, des boissons chaudes ou encore un jeu de société pour essayer de réchauffer les

corps plutôt que les espaces. Il s'agit de proposer des éléments ludiques pour soutenir les ménages pendant le challenge, et de susciter des discussions autour de ces pratiques au sein des ménages.

À la fin des challenges, les participants étaient globalement très enthousiastes et ravis de leur participation. Ils ont tous diminué leur nombre de lessives et entendent bien continuer ainsi à l'avenir. Concernant le chauffage, si pour de nombreux ménages il est techniquement difficile d'atteindre une température intérieure de 18°C, alors que les radiateurs sont éteints, ils observent néanmoins que diminuer la température de quelques degrés reste tout de même très confortable. Pour tous en effet, participer au challenge a permis de prendre conscience de ses pratiques, de chauffage et de lessive, et plus généralement de ses consommations d'énergie.

Les Genevois n'étaient pas seuls : en tout, 320 ménages dans huit pays européens ont participé aux mêmes challenges. L'université de Genève sera chargée de l'analyse comparative, avec des résultats prévus pour le printemps 2019. Pour la suite, un événement autour des résultats préliminaires genevois sera organisé début avril 2019 à l'Université de Genève ; les résultats complets ainsi que les résultats comparatifs entre les huit pays européens seront disponibles en été 2019. Cette analyse contribuera à apporter de nouvelles connaissances sur le lien entre changement social et transition énergétique européenne.

ENERGISE

- o ENERGISE est l'abréviation de European Network for Research, Good Practice and Innovation for Sustainable Energy (réseau européen pour la recherche, les bonnes pratiques et l'innovation pour une énergie durable)
- o Un projet coordonné par l'Université nationale d'Irlande à Galway, avec l'implication de l'Université de Genève pour la participation Suisse.
- o Un projet financé par le programme Horizon 2020 de l'Union européenne
- o Site Internet : <http://www.energise-project.eu/>, courriel : info@energise-project.eu

UNITED KINGDOM

Press release: Involving everyday people in energy change

When: From 21 October 2019

ENERGISE

EUROPEAN NETWORK FOR RESEARCH, GOOD PRACTICE
AND INNOVATION FOR SUSTAINABLE ENERGY

What role for everyday people in the climate crisis? ENERGISE Living Labs achieve energy reductions by challenging social norms in the home

In response to the increasingly urgent climate crisis, the European Commission is promoting several climate and energy targets with the goal of reducing greenhouse gas emissions and decarbonising the economy. However, the current pace and scale of change is insufficient to achieve the necessary sustainability transitions in energy systems. Increasingly, households are seen as playing a role in energy transitions – which implies challenging social norms and habits around energy usage in the home.

As part of an innovative research initiative, the **ENERGISE** consortium launched Energy Living Labs to develop and test options for changing energy use in households in 8 countries¹. Energy Living Labs were implemented among over 300 households (33 in the UK) from September to December 2018.

The **ENERGISE** study proves that reductions in energy use are possible when people are given the time and space to question their usual practices, as they experiment with departing from what could be considered the norm and try out ways of doing things differently. This approach is in stark contrast to approaches centred on individual or technological change, which the **ENERGISE** team has shown to dominate initiatives aimed at changing household energy use, and which fail to address the complex interactions and social norms that make up everyday life.

Based on the outcomes of the **ENERGISE** Living Labs, in order to help the transition to low-carbon lifestyles the following should be

1. Focus on changing practices, not people or technologies:

It has been shown that more efficient technology is not enough to reduce energy consumption. People need to be engaged and empowered to use them, and even more so to become aware of and challenge their energy use practices, and try out new ways of doing things. For example, try out new programmes on their washing machine and measure their energy consumption, wash spots rather than the whole clothing item, put on extra layers or use blankets instead of turning up the thermostat, etc.. This is impactful in terms of reducing energy consumption.

2. Give people the space and means for experimentation:

Creating opportunities to reflect, and inviting actors, e.g. households, experts, energy companies, and policy makers, to discuss norms, rules, etc. around energy use can be very effective for challenging what tend to be tacitly accepted norms and assumptions around consumption practices.

ENERGISE

EUROPEAN NETWORK FOR RESEARCH, GOOD PRACTICE
AND INNOVATION FOR SUSTAINABLE ENERGY

3. Place people and everyday practices at the centre of 'smart technology' approaches:

It must be ensured that people can continue to have an influence on their thermal comfort, rather than counting on smart buildings or invisible heating systems that allow only limited human interventions. Similarly, washing machines need to be designed in a way to allow for transparency on the energy and water use of programmes as well as for users to navigate easily between them and thus influence their environmental impact.

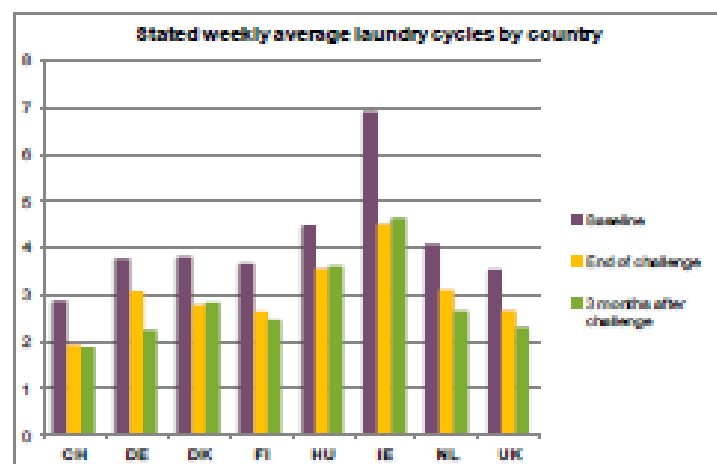
But how did the ENERGISE Living Labs work and what were their main quantitative outcomes?

Participating households agreed to engage in two main challenges:

- halve the number of laundry cycles they do every week, for 4 weeks; and
- reduce indoor temperature in their living-rooms to 18 °C, for 4 weeks.

These challenges were co-designed to create a disruption in everyday life, involving habits and routines that can be difficult to change. Specific attention was given to the social norms tied up with laundry and heating: When do we decide to put clothes to wash? How can we feel comfortable at home without turning up the heat? Rather than start with the question of technological efficiency or financial considerations, the project focused on social norms, skills, competences, materials and infrastructures in daily energy use. Local teams guided households in all 8 countries through the same multi-method living lab process, which involved giving support and encouraging learning through using energy- and thermo-meters; laundry and heating diaries; challenge kits, tips, discussions, etc. to support the change of energy use practices.

Through the Living Labs the ENERGISE team found that reducing indoor temperatures by 1°C in the heating season and reducing laundry by one cycle per week is possible, without compromising convenience and comfort¹. In some cases, reductions were even more significant, and in many instances, changes were maintained for three months after the challenges when the ENERGISE team conducted a follow-up study. As shown in the graph, the average number of laundry cycles per week decreased in all countries, and did not return to the original number even after the challenge finished.² In fact, in many households it continued to decrease.

The table below displays the self-reported average quantitative change as a result of the Living Labs for laundry and heating:^{iv and v}

Average changes in reported temperatures and laundry cycles during ELLs			
Change in temperatures		Change in weekly laundry cycles	
Living room for All Countries	Living room for UK	For all households for All Countries	For all households for UK
From 21.1°C to 20.1°C	From 19.2°C to 18.6°C	From 4.2 to 3.1	From 3.6 to 2.7
1°C less	0.6°C less	1.1 cycles less (26% reduction)	0.9 cycle less (25% reduction)

Data source: weekly surveys; averages taken before challenges, and during challenges

If implemented at the societal level and across all households in Europe, the energy savings could be significant. For example, one less laundry cycle per week in Swiss households for a year represents a saving of around 13 million m³ of water, 10 million liters of laundry products and the equivalent annual electricity consumption of 90,000 households – if implemented by all Swiss households. One less laundry cycle per week is also estimated at saving one hour of domestic work per week. And a 1 °C drop in room temperature, during the winter months when buildings are heating, results in an estimated saving of 6% of all energy dedicated to heating homes in Switzerland.^{vi}

IF YOU WISH TO LEARN MORE ABOUT THE ENERGISE PROJECT OR THE LIVING LABS, PLEASE GET IN TOUCH!

- Watch the [ENERGISE video](#);
- Visit our [website](#) and study our materials;
- Read our previous press release about [ENERGISE Living Labs in the UK](#).

CONTACT

Press: Audley Genus, Kingston Business School

A.Genus@kingston.ac.uk // T. +447947157485

Project coordinator:

Frances Fahy, National University of Ireland Galway, frances.fahy@nuigalway.ie or
Gary Goggins, National University of Ireland Galway, gary.goggins@nuigalway.ie

ENERGISE

- ENERGISE stands for European Network for Research, Good Practice and Innovation for Sustainable Energy
- Coordinated by the National University of Ireland, Galway
- Funded by the European Union's Horizon2020 programme
- Web: <http://www.energise-project.eu/>, Email: info@energise-project.eu

ⁱ Denmark, Finland, Germany, Hungary, Ireland, Switzerland, the Netherlands, the United Kingdom

ⁱⁱ While ENERGISE recognises that all sectors of society have a role to play in energy transitions, not solely households, we found that when it comes to households, absolute reductions in temperature settings are possible – assuming that households have an observed indoor temperature that was higher than the targeted reduction of 18 degrees. The average temperatures recorded prior to the challenge were closer to 20 degrees. Thus, we exclude from this finding households who were already experiencing low indoor temperatures, whether out of preference and habit, or due to energy poverty in terms of accessing affordable energy.

ⁱⁱⁱ When the number of laundry cycles varies across countries, it is primarily due to a varied composition of households in the national samples. Source: [Report on analysis of ENERGISE Living Labs \(D5.2\)](#)

^{iv} Source: [Report on analysis of ENERGISE Living Labs \(D5.2\)](#)

^v Source: [ENERGISE Living Lab Country Report - United Kingdom](#)

^{vi} Source: [Report on analysis of ENERGISE Living Labs \(D5.2\)](#)

This project has received funding from the European Union's Horizon 2020 Research and Innovation programme under Grant Agreement No 721943.

The sole responsibility for the content of this document lies with the authors. It does not necessarily reflect the opinion of the European Union. Neither the REA nor the European Commission is responsible for any use that may be made of the information contained therein.

ADDITIONAL PICTURES USED IN THE UK

